

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการก่อหนี้
กรณีศึกษาของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน
FACTORS INFLUENCING DEBT OF FIRST JOBBERS WORKING
IN PRIVATE COMPANIES

มาริสสา สกุลวัฒนา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2564

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการก่อหนี้
กรณีศึกษาของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางสังคม
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

FACTORS INFLUENCING DEBT OF FIRST JOBBERS WORKING
IN PRIVATE COMPANIES

MARISA SAKULWATTANA

A Master's Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF ARTS
(M.A. (Social Management))

Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

สารนิพนธ์
เรื่อง
การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการก่อหนี้
กรณีศึกษาของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน
ของ
มารีสา สกุลวัฒนา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางสังคม
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์) (รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ บุญโยป๊ะภู่มัก)

ชื่อเรื่อง	การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการก่อหนี้ กรณีศึกษาของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน
ผู้วิจัย	มารีสา สกุลวัฒนา
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ชลวิทย์ เจียรจิตต์

การศึกษาในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้จ่าย และเพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการก่อหนี้ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน อายุระหว่าง 21-26 ปี ที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 0-5 ปี โดยเป็นพนักงานที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์สร้างวินัยทางการเงิน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 293 คน โดยได้เลือกการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) และสถิติเชิงวิเคราะห์ (analytical statistics) โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) เพื่อทดสอบปัจจัย 2 ปัจจัยว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการทำงาน ปัจจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออม และลักษณะการก่อหนี้สิน ผลจากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายและการออมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหาร การบริโภคมากที่สุด มีค่าใช้จ่ายในการผ่อนซื้ออุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอำนวยความสะดวก ค่าใช้จ่ายในการซื้อเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางในระดับปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน มีการออมเงินฝากในธนาคาร และการลงทุนค่อนข้างน้อย และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหนี้ในระบบมากที่สุด โดยเฉพาะแหล่งกู้จากสถาบันการเงิน และมีการชำระหนี้ทั้งเต็มจำนวน และชำระหนี้ขั้นต่ำ ดังนั้นภาครัฐ รัฐบาล ภาคเอกชน และภาคประชาชน ควรร่วมกันกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการให้ความรู้ในเรื่องการวางแผนและวินัยทางการเงินที่ดี (Financial Literacy) ให้กับประชาชนทุกกลุ่มตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงชั้นอุดมศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มนิสิต นักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในเรื่องการบริหารจัดการเงิน หรือมีผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการลงทุนที่หลากหลาย ที่จูงใจให้คนออมเงินเพื่อไม่ให้เกิดการก่อหนี้ที่เกินความจำเป็นโดยปรับให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย และสถาบันการเงินต่างๆ ควรที่จะประเมินภาระหนี้ และความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ก่ออย่างรอบคอบ และไม่ควรวางขายสินเชื่อที่จะกระตุ้นให้ประชาชนก่อหนี้สินจนเกินตัว

คำสำคัญ : วัยเริ่มทำงาน, หนี้, การออมเงิน

Title	FACTORS INFLUENCING DEBT OF FIRST JOBBERS WORKING IN PRIVATE COMPANIES
Author	MARISA SAKULWATTANA
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2021
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Cholvit Jearajit

The purpose of this study is to examine the factors influencing the debt of first-time workers in private companies, and to present a solution to the problem of indebtedness among employees aged 21 to 26, with work experience between 0-5 years, and participating in a financial discipline program. The researcher used a Quantitative Research method with a questionnaire including a sample of 293 self-report questionnaires processed by SPSS for Windows. The data analysis was divided into two parts: data analysis using inferential statistical analysis and analytical statistics. The Chi-square test was used to test two aspects to ascertain if there was a relationship between individual factors, work factors, spending and saving behavior factors, and the factors influencing debt. The results of the study found that most of the spending and saving behavior of the sample was centered around the cost of buying food, as well as the cost of installment payments for the purchase of equipment and household appliances. The expense of buying clothes and travel were at a moderate level. Furthermore, most of the sample group did not have a financial reserve for emergency situations. There was a limited amount of savings deposits in banks and very little in the way of investment. Moreover, most of the sample had most of their debt in the banking system, especially as the source of loans from financial institutions which accumulated even more debt throughout the monthly repayment process. Therefore, the government should collaborate with the private sector and civil society organizations to formulate policies to promote knowledge of financial planning and financial literacy to all types of people from primary education to university level nationwide, especially junior and senior student groups, in order to prepare them for making spending, saving and investment plans. In addition, financial institutions should have a variety of savings incentives, investment products and services that suit their needs, lifestyle, and ability to make effective savings and repayments. Financial institutions should ensure that customers receive advice that matches their needs and financial abilities and receive clear comprehension and sufficient information to make informed decisions and assess interest rates on deposits and loans. Furthermore, only cost-effective repayment rate should be advised, and customers should not be pressured into expanding credit as it will ultimately encourage them to incur an excessive amount of debt.

Keyword : First Jobber, Debt, Savings

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำรายงานการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้โดยได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ขอขอบคุณผู้ประสานงานจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์สร้างวินัยทางการเงิน และขอขอบคุณผู้ที่ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและมอบข้อมูลอันเป็นประโยชน์เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ บุญโยปัทม์ภักดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธันนิกานต์ สุญจน์ภัย กรรมการบริหารหลักสูตร ที่กรุณาสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะและแนะนำแนวทางที่มีประโยชน์ตลอดระยะเวลาในการจัดทำรายงาน จนทำให้รายงานฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ และขอขอบคุณคณะกรรมการสอบ และคณาจารย์ทุกท่านผู้ซึ่งให้ความรู้ และสนับสนุนตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณภูเบศ วณิชชานนท์ คุณสายชล ปัญญชิต และคุณธัญชนก ไหมรัตน์ไชยชาญ ที่ให้ความช่วยเหลือในทุกขั้นตอน รวมถึงให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ร่วมหลักสูตรที่ให้ความช่วยเหลือ คอยเป็นกำลังใจที่ดีตลอดระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณความสำเร็จทั้งหมดนี้ แต่สามีและครอบครัว ที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นเตือนให้กำลังใจ และเป็นแรงใจที่สำคัญยิ่งเสมอมา จนทำให้การศึกษาครั้งนี้ประสบผลสำเร็จได้ดังที่ตั้งใจ

สุดท้ายนี้ หากสารนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่อง หรือข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้ และหวังว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัย

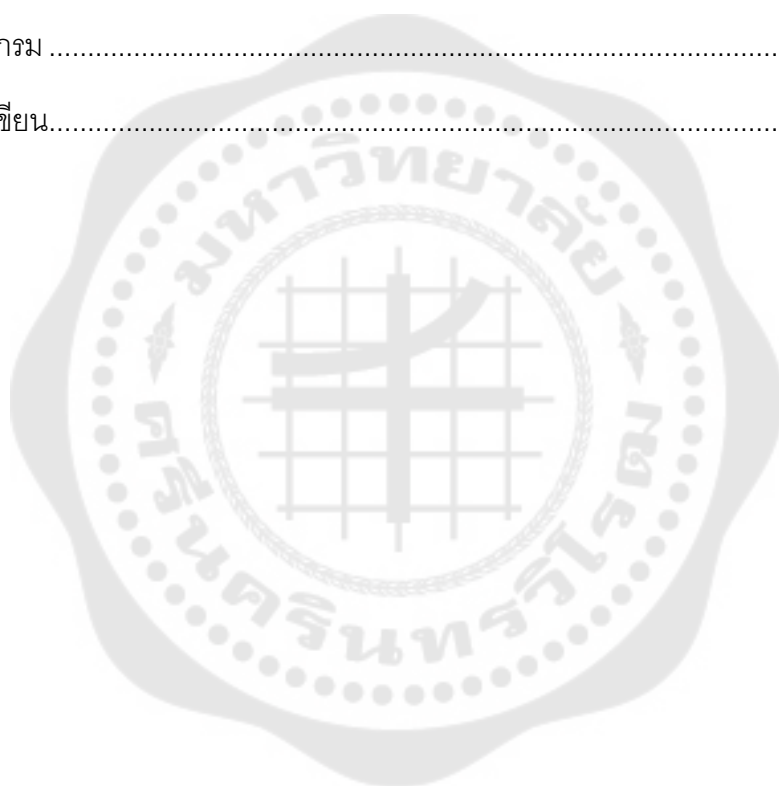
มาริสสา สกุลวัฒนา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของงานวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
กรอบแนวคิดในงานวิจัย	6
สมมุติฐานในการวิจัย.....	7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดการก่อกำเนิดหรือลักษณะของหนี้สิน	8

แนวคิดการบริหารเงินและความรู้ทางการเงิน	10
ทฤษฎีความพอใจในสภาพคล่อง.....	13
ทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ.....	14
ทฤษฎีตัวแบบพฤติกรรมผู้บริโภค	15
ทฤษฎีผลัดกัน.....	16
บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
ปัจจัยหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อหนี้	17
ปัจจัยหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการออม.....	27
แนวทางหรือนโยบายในการบริหารจัดการทางการเงิน.....	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	33
ประชากร	33
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	34
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การสร้างเครื่องมือ	35
วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการศึกษา	39
ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	39
การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง	45
การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่าง	50
การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการก่อหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง	95

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
สรุปผลการวิจัย.....	97
อภิปรายผลการวิจัย	103
ข้อเสนอแนะ	105
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้	105
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป	106
บรรณานุกรม	113
ประวัติผู้เขียน.....	119

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 มิติในการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	31
ตาราง 2 แสดงจำนวนและคำร้อยละตาราง เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	39
ตาราง 3 แสดงจำนวนและคำร้อยละ เกี่ยวกับข้อมูลการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง	43
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสาเหตุของพฤติกรรมที่มีต่อการก่อหนี้ ของกลุ่มตัวอย่าง	45
ตาราง 5 แสดงการจัดการเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน ของกลุ่มตัวอย่างที่สามารถ ดำรงชีพอยู่ได้โดยไม่มีรายได้ในปัจจุบัน	46
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการวางแผนการลงทุนเพื่ออนาคต	47
ตาราง 7 แสดงจำนวนและคำร้อยละ เกี่ยวกับลักษณะของหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง	48
ตาราง 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับประเภทของหนี้	50
ตาราง 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับแหล่งเงินกู้	50
ตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการชำระหนี้	51
ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระยะเวลาที่เป็นหนี้	52
ตาราง 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับประเภทหนี้	52
ตาราง 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับแหล่งเงินกู้	53
ตาราง 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการชำระหนี้	54
ตาราง 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระยะเวลาที่เป็นหนี้	54
ตาราง 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับประเภทหนี้	55
ตาราง 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับแหล่งเงินกู้	56
ตาราง 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับพฤติกรรมการชำระหนี้	57
ตาราง 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระยะเวลาที่เป็นหนี้	58

ตาราง 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับประเภทหนี้	59
ตาราง 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับแหล่งเงินกู้	60
ตาราง 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับพฤติกรรมการชำระหนี้.....	61
ตาราง 23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับระยะเวลาที่เป็นหนี้.....	62
ตาราง 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับประเภทหนี้	63
ตาราง 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับแหล่งเงินกู้	63
ตาราง 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับพฤติกรรมการชำระหนี้.....	64
ตาราง 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับระยะเวลาที่เป็นหนี้.....	65
ตาราง 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับประเภทหนี้	66
ตาราง 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับแหล่งเงินกู้	66
ตาราง 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับพฤติกรรมการชำระหนี้.....	67
ตาราง 31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับระยะเวลาที่เป็นหนี้.....	68
ตาราง 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับประเภทหนี้	68
ตาราง 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับแหล่งเงินกู้	69
ตาราง 34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับพฤติกรรมการชำระหนี้.....	70
ตาราง 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับระยะเวลาที่เป็นหนี้.....	70
ตาราง 36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับประเภทหนี้	71
ตาราง 37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับแหล่งเงิน	72
ตาราง 38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับพฤติกรรมการชำระหนี้.....	73
ตาราง 39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับระยะเวลาที่เป็นหนี้.....	74
ตาราง 40 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับประเภทหนี้.....	75
ตาราง 41 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับแหล่งเงินกู้.....	75
ตาราง 42 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับพฤติกรรมการชำระหนี้	76

ตาราง 43 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับระยะเวลาที่เป็นหนี้	77
ตาราง 44 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับประเภทหนี้	78
ตาราง 45 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับแหล่งเงินกู้	79
ตาราง 46 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมการชำระหนี้	80
ตาราง 47 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับระยะเวลาที่เป็นหนี้	81
ตาราง 48 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับประเภทหนี้	82
ตาราง 49 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับแหล่งเงินกู้	82
ตาราง 50 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับพฤติกรรมการชำระหนี้	83
ตาราง 51 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับระยะเวลาที่เป็นหนี้	84
ตาราง 52 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความจำเป็นใช้จ่ายกับประเภทหนี้	85
ตาราง 53 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายกับแหล่งเงินกู้	86
ตาราง 54 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายกับพฤติกรรมการชำระหนี้	87
ตาราง 55 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ ...	88
ตาราง 56 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับประเภทหนี้	89
ตาราง 57 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับแหล่งเงินกู้	90
ตาราง 58 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับพฤติกรรมการชำระหนี้	91
ตาราง 59 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับระยะเวลาที่เป็นหนี้	92
ตาราง 60 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตกับประเภทหนี้	93
ตาราง 61 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตกับแหล่งเงินกู้	93
ตาราง 62 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตกับพฤติกรรมการชำระหนี้	94
ตาราง 63 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตกับระยะเวลาที่เป็นหนี้	95

สารบัญรูปภาพ

หน้า

No table of figures entries found.

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถานการณ์หนี้ครัวเรือนสูงของคนไทย เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่สั่งสมมาอย่างยาวนาน และหนี้สินของคนไทยยังคงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทย ข้อมูลจากของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) พบว่าในไตรมาส 3/2564 (30 ก.ย.2564) ครัวเรือนไทยมีหนี้สินทั้งสิ้น 14.34 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 89.3 ต่อ GDP เทียบกับ ณ สิ้นไตรมาส 4/2563 ที่ครัวเรือนไทยมีหนี้สิน 14.03 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 89.4 ต่อ GDP (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2564) นอกจากนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ยังเผยว่าหนี้ครัวเรือนไทยสูงเป็นอันดับ 2 ของเอเชีย รองจากประเทศเกาหลีใต้ และเป็นอันดับ 11 ของโลกจาก 74 ประเทศ โดยหนี้ที่ต้องจับตา คือ หนี้สินเชื้อส่วนบุคคล ทั้งนี้บัตรเครดิต และรถยนต์ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

นอกจากสถานการณ์หนี้ครัวเรือนที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องแล้ว จากข้อมูลของบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (เครดิตบูโร) พบว่ากลุ่มที่มีการสร้างหนี้มากที่สุด คือกลุ่มเงินเนอเรชั่น Y โดย ณ สิ้นไตรมาสแรก ปี 2563 มีหนี้รวมกันถึง 4 ล้านล้านบาท เป็นหนี้เสีย (NPL) คงค้างถึง 2.7 แสนล้านบาท รองลงมาคือกลุ่มเงินเนอเรชั่น X มีการก่อหนี้ที่ 3.7 ล้านล้านบาท โดยมีหนี้เสียในระบบอยู่ที่ 2.8 แสนล้านบาท โดยหนี้เสียของกลุ่มเงินเนอเรชั่น Z กระจุกตัวในสินเชื่อรถยนต์ และสินเชื่อเช่าซื้อที่ไม่ใช่รถยนต์ ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ (เครดิตบูโร) (2563) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยจากสถาบันวิจัยเศรษฐกิจ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้เผยข้อมูลจากเครดิต บูโร พบว่าคนไทยเป็นหนี้เร็ว เป็นหนี้นาน และเป็นหนี้มาก โดยเฉพาะกลุ่มเงินเนอเรชั่น Y และกลุ่มเงินเนอเรชั่น Z ที่มีการก่อหนี้สูงที่สุด เพราะใช้เงินเกินตัว ความไม่มีวินัยไม่มีความรู้เรื่องการบริหารจัดการเงิน ไม่ได้วางแผนทางการเงิน มีการออมเงินในระดับต่ำ และแนวโน้มคนไทยมีหนี้หลังจากเกษียณอายุ โดยแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัยได้แก่ 1) คนไทยเริ่มเป็นหนี้เร็วขึ้นและเป็นหนี้เสียตั้งแต่อายุน้อย คนวัยเริ่มทำงานอายุช่วง 25-30 ปี กว่าครึ่งมีหนี้จากสินเชื่ออุปโภคบริโภคหรือหนี้บัตรเครดิต ถือเป็นช่วงอายุที่มีหนี้มากที่สุด และในกลุ่มนี้มีหนี้เสีย 1 ใน 5 2) คนไทยเป็นหนี้นานขึ้น คนช่วงอายุ 20-30 ปี เริ่มเป็นหนี้เร็วขึ้น และอยู่ในระดับสูง ไม่มีแนวโน้มจะลดลงแม้เข้าสู่วัยใกล้เกษียณแล้ว และ 3) คนไทยมีหนี้มากขึ้น ค่ามัธยฐานของหนี้ต่อคนเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัวในระยะเวลาเพียง 6 ปี จากปี 2553 มีหนี้เฉลี่ย 70,000 บาทต่อคน ในปี 2559 มีหนี้เฉลี่ย 150,000

บาทต่อคน และมีร้อยละ 16 ที่มีหนี้ค้างชำระเกินกว่า 90 วัน จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าคนไทยวัยเริ่มทำงานมีหนี้เพิ่มมากขึ้น ทั้งยังไม่มีแนวโน้มว่าจะลดลงเมื่ออายุใกล้เกษียณ โดยสาเหตุที่ก่อให้เกิดหนี้ คือการใช้เงินเกินตัว ในสิ่งที่ไม่จำเป็น

อีกทั้งในปัจจุบัน ปัจจัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามาบีบคั้นบทบาทต่อชีวิตประจำวันและระบบเศรษฐกิจของโลก การใช้อินเทอร์เน็ต การซื้อขายออนไลน์ ธุรกิจอีคอมเมิร์ซ ส่วนใหญ่ล้วนต้องทำธุรกรรมการเงินผ่านแอปพลิเคชัน การสื่อสารและเทคโนโลยีหลาย ๆ ส่วนเข้ามาเอื้อต่อการใช้จ่ายเงิน และตอบสนองวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ สินค้าและบริการต่าง ๆ สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้โดยตรงผ่านช่องทาง Digital ทำให้คนรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะถูกกระตุ้นให้ใช้จ่ายมากเกินไปจนกลายเป็น กลุ่มวัยเริ่มทำงาน (First Jobber) ผู้ที่เติบโตมาในยุคดิจิทัลคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยี ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายใหญ่ของคนขายบัตรเครดิต บัตรกดเงินสดที่หยิบยื่นอำนาจการใช้จ่ายล่วงหน้าให้แก่คนทำงานรุ่นใหม่ โดยเกณฑ์การพิจารณาในการอนุมัติบัตรเครดิตไม่เข้มงวดเหมือนในสมัยก่อน ไม่ว่าจะเรื่องระดับเงินเดือน อายุงาน บัญชีเงินฝากธนาคาร ไปจนถึงการมีผู้บังคับบัญชาต้องลงนามอนุมัติหนังสือรับรอง ซึ่งอยู่ในวัยที่ต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อตอบสนองความต้องการของตน รวมถึงการเริ่มสร้างตัว หลังจากได้ทำงานที่มีเงินเดือน มีอาชีพที่มั่นคง เริ่มที่จะต้องบริหารจัดการเงินด้วยตัวเอง ท่ามกลางการขยายตัวของธุรกิจอีคอมเมิร์ซที่เป็นตัวสร้างโลกของการซื้อขายออนไลน์

การวางแผนและการสร้างวินัยการเงินให้กับประชาชน ถือเป็นวาระสำคัญที่ควรได้รับการรณรงค์อย่างต่อเนื่องในระดับชาติ เพราะมีศักยภาพที่จะเพิ่มภูมิคุ้มกันให้กับเศรษฐกิจจากฐานราก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และปัญหาหนี้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูง อีกทั้งเพื่อเป็นการประสานรับกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560) รวมถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ในข้อที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่ ข้อที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน และข้อที่ 17 เสริมสร้างความแข็งแกร่งของกลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แผนยุทธศาสตร์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2563-2565) เพื่อเสริมสร้างมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น ความรู้

ความเข้าใจในด้านวินัยทางการเงินจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องรณรงค์และขยายผลไปในวงกว้าง เพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบต่อเสถียรภาพของเศรษฐกิจจากเหตุดังกล่าว

แม้ว่าทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน จะพยายามแก้ไขปัญหานี้ครัวเรือนสูงมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน อาทิ การส่งเสริมความรู้ทางการเงินเพื่อยกระดับทักษะทางการเงิน ผ่านรูปแบบและช่องทางที่หลากหลาย หรือกิจกรรมส่งเสริมการออมและการวางแผนทางการเงิน เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินผ่านโครงการต่าง ๆ หรือมาตรการให้แรงจูงใจกับสถาบันการเงินให้ความช่วยเหลือลูกหนี้โดยการยืดเวลาในการชำระหนี้ชั่วคราว การออกกฎเกณฑ์เพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยการรวมหนี้ (Debt Consolidation) และการรีไฟแนนซ์ ดอน นาคทรพพ (2565) อีกทั้งในปี 2564 อัตราหนี้สินครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นซึ่งเป็นสัญญาณเตือนถึงการก่อหนี้สูงเมื่อเทียบกับรายได้ รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ยังไม่หมดไป ทำให้ประเทศไทยขาดรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และแม้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับความเดือดร้อน ก็ยังไม่สามารถลดปัญหาดังกล่าวได้ดีเท่าที่ควร ปี 2564 หนี้ครัวเรือนไทยยังอยู่ในระดับที่สูง หากปล่อยให้ปัญหาเหล่านี้เกิดเรื่อย ๆ ประเทศไทยจะมีแต่ประชากรที่เป็นหนี้สินล้นพ้นตัว การศึกษาวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามูลเหตุ ปัจจัยที่เกิดจากการสร้างปัญหาหนี้ของกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนที่เป็นกลุ่มเริ่มทำงาน เพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์และเสนอแนวทางในการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินแก่คนรุ่นใหม่ใช้แก้ปัญหาหนี้สิน เพื่อช่วยบรรเทาหนี้ครัวเรือนไทยให้ลดลงอย่างยั่งยืน

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการก่อหนี้ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาและวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำคัญสำหรับการวางรากฐานนโยบายการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินแก่คนรุ่นใหม่ เพื่อให้คนไทยมีความรู้และการบริหารจัดการเงินอย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถแก้ปัญหาหนี้สินส่วนบุคคล และจะช่วยบรรเทาหนี้ครัวเรือนไทยให้ลดลงได้อย่างยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษารายงาน เอกสารวิชาการ บทความวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยรวบรวมข้อมูลและนำไปวิเคราะห์เนื้อหา อาทิ สถิติหนี้ครัวเรือนไทย ผลการสำรวจหนี้กลุ่มวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชนในประเทศไทย สาเหตุและปัจจัยที่ก่อหนี้ กรณีศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการมีหนี้ รวมถึงศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนำไปสู่การติดหนี้ เป็นต้น โดยหาสาเหตุที่จะนำไปสู่การหาแนวทางและนำเสนอประเด็นในการแก้ไขปัญหา ช่วยบรรเทาและลดหนี้ได้อย่างยั่งยืน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน ของบริษัทเอกชนจำนวน 24 แห่ง ที่มีอายุ 21-26 ปี ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 0-5 ปี ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทเอกชนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์สร้างวินัยทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวม 6 ภาครวม ได้แก่ สหพันธ์สมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หอการค้าไทย สมาคมธนาคารไทย และสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างวิทยากรพี่เลี้ยง (Trainer) โดยการอบรมให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการเงินอย่างถูกวิธีให้กับพนักงานองค์กรสมาชิก หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน นำไปขยายผลต่อจากระดับบุคคลสู่ครัวเรือน องค์กร และชุมชน ในการสร้างค่านิยมให้เกิดวินัยทางการเงิน ช่วยลดปัญหาการกู้ยืมส่วนบุคคลและหนี้สินครัวเรือน เสริมสร้างเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างมั่นคงปลอดภัยจากภาระหนี้สิน โดยแบ่งขนาดบริษัทเอกชนออกเป็นบริษัทขนาดเล็กที่มีพนักงานจำนวน 1-100 คน บริษัทขนาดกลางที่มีพนักงานจำนวน 101-500 คน และบริษัทขนาดใหญ่ที่มีพนักงานจำนวน 501 คน ขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน ของบริษัทเอกชน ที่มีอายุ 21-26 ปี ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 0-5 ปี ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทเอกชนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์สร้างวินัยทางการเงิน รวมจำนวน 24 แห่ง โดยทำแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 293 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยการมีหนี้สิน ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลการทำงาน และพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออม
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ลักษณะของหนี้สิน ประกอบด้วย ประเภทหนี้ แหล่งทุนที่ก่อหนี้ การชำระหนี้ และระยะเวลาที่เป็นหนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

พนักงานวัยเริ่มทำงาน (First Jobber) หมายถึง พนักงานที่ทำงานอยู่ในบริษัทเอกชน อายุ 21-26 ปี อายุการทำงานระหว่าง 0-5 ปี

อายุการทำงาน หมายถึง พนักงานที่มีอายุการทำงานระหว่าง 0-5 ปี

กลุ่มเจนเนอเรชั่น Y หมายถึง กลุ่มคนช่วงอายุ 21-26 ปี เป็นกลุ่มที่เริ่มเข้าสู่การทำงาน (First Jobber)

กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน หมายถึง กลุ่มพนักงานของบริษัทเอกชนจำนวน 24 แห่ง ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 0-5 ปี ที่มีอายุ 21-26 ปี ซึ่งเป็นพนักงานที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์สร้างวินัยทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

ลักษณะของหนี้สิน หมายถึง ประเภทหนี้ แหล่งทุนที่ก่อหนี้ การชำระหนี้ ระยะเวลาที่เป็นหนี้ของพนักงาน

การก่อหนี้ หมายถึง การสร้างหนี้โดยการยืมเงินของพนักงานของบริษัทเอกชน จากแหล่งเงินกู้ในระบบ เช่น ธนาคารหรือสถาบันการเงินภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่มีกฎหมายคุ้มครอง มีดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมที่ชัดเจน และแหล่งเงินกู้นอกระบบจากเจ้าหนี้ที่เป็นผู้ประกอบการหรือประชาชนทั่วไป ที่ไม่มีกฎหมายคุ้มครอง และกำหนดดอกเบี้ยโดยเจ้าหนี้

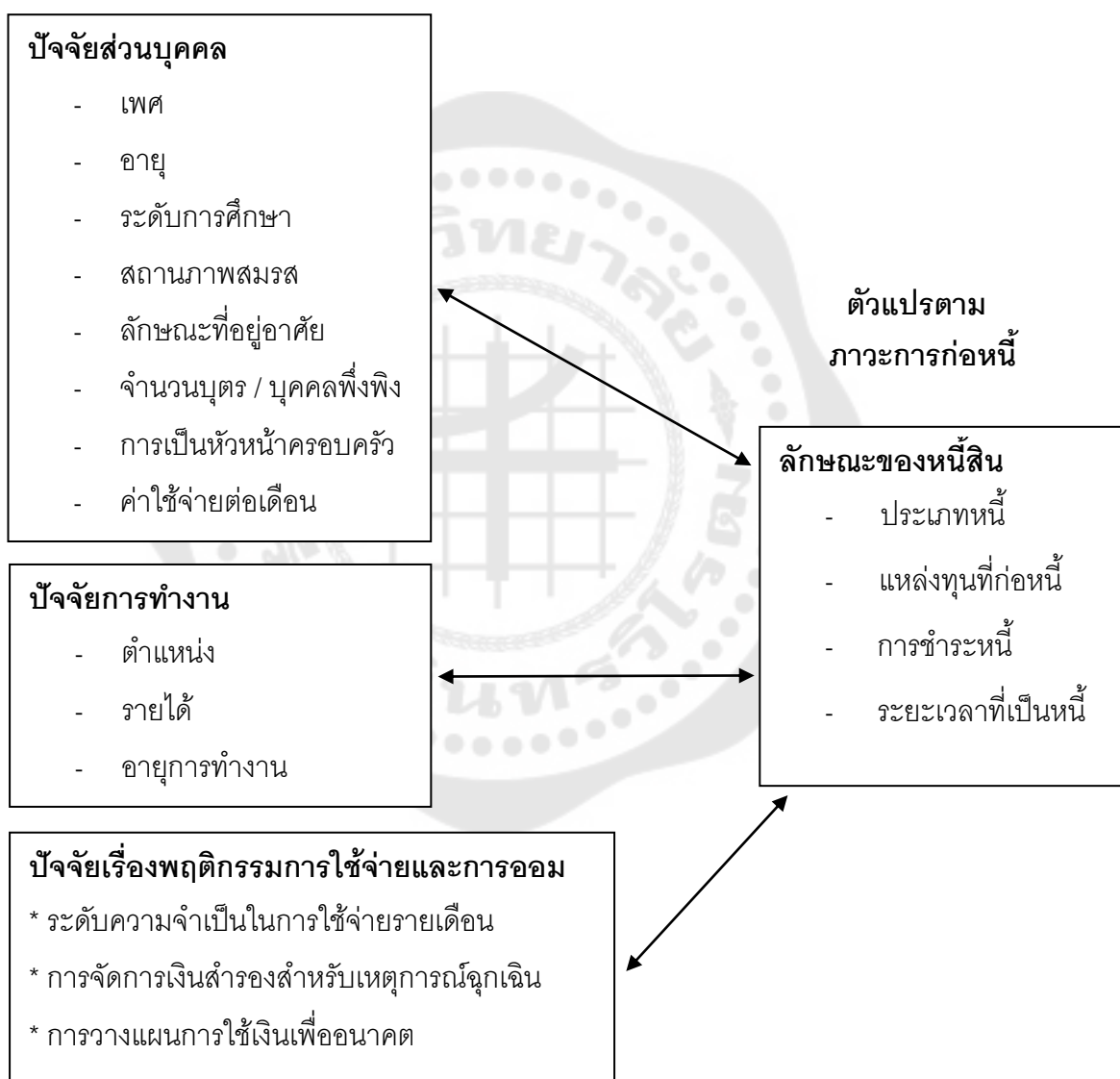
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรมการก่อหนี้ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน
2. ทราบถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้จ่าย การก่อหนี้และไม่ก่อหนี้ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน
3. มีแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการก่อหนี้ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน

กรอบแนวคิดในงานวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามูลเหตุ ปัจจัยที่เกิดจากการก่อปัญหาหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนที่เป็นกลุ่มวัยเริ่มทำงาน และแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน โดยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ตัวแปรต้น ปัจจัยการมีหนี้สิน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับลักษณะของหนี้สิน ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน
2. ข้อมูลการทำงาน มีความสัมพันธ์กับลักษณะของหนี้สิน ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน
3. พฤติกรรมการใช้จ่ายและการออมมีความสัมพันธ์กับลักษณะของหนี้สิน ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารจากข่าวและบทความ งานวิจัย และและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการก่อหนี้หรือลักษณะของหนี้สิน

1. แนวคิดเรื่องหนี้สิน

หนี้สิน หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้หนึ่งติดค้างอยู่และจะต้องนำเงินไปชำระให้แก่อีกผู้หนึ่ง

หนี้สินแบ่งออกตามระยะเวลาที่ต้องชำระ ดังนี้

(1) หนี้สินหมุนเวียน หมายถึง หนี้สินที่มีระยะเวลาการชำระคืนภายใน 1 ปี หรือภายในรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกิจการ ได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชี ธนาคาร เงินกู้เจ้าหนี้ ตัวเงินจ่ายค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย รายได้รับล่วงหน้า

(2) หนี้สินระยะยาว หมายถึง หนี้สินที่มีระยะเวลาการชำระเงินเกินกว่า 1 ปี หรือเกินกว่ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกิจการ ได้แก่ หนี้กู้ยืมระยะยาว

หนี้ครัวเรือน หมายถึง หนี้ของบุคคลที่ได้จากการกู้ยืมเงินจากการซื้อบ้าน รถยนต์ การใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ฯลฯ จากธนาคารพาณิชย์ จากองค์กรธุรกิจสินเชื่อบุคคลที่ไม่ใช่ธนาคาร จากสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยไม่รวมหนี้ในระบบที่ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ เมื่อนำมารวมเป็นภาพรวมก็ไม่สามารถบอกได้ว่ามีผลอย่างไร จำเป็นต้องนำไปเปรียบเทียบกับแหล่งรายได้ของประชาชนซึ่งคือรายได้มวลรวมของประเทศ (GDP) โดยเปรียบเทียบเป็นร้อยละของหนี้ครัวเรือนทั้งหมดเทียบกับ GDP ว่าเป็นสัดส่วนเท่าไร ถ้าออกมาต่ำกว่าร้อยละ 50 ก็ถือว่าต่ำ แต่ถ้าสูงกว่า โดยเฉพาะที่สูงกว่าร้อยละ 80 ก็จะนับว่าสูงที่เป็นสัญญาณอันตราย ว่าการทำธุรกิจธนาคารสถาบันการกู้ยืมที่จำเป็นต้องระมัดระวังการให้สินเชื่อต่อประชาชน เพราะแสดงว่าโดยภาพรวมมีภาระหนี้สินสูงเมื่อเทียบกับรายได้โดยรวม

2. หนี้ในระบบ และหนี้ในระบบ

หนี้ในระบบ คือ หนี้ที่อยู่ในระบบภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย อยู่ภายใต้การรับรองด้วยกฎหมาย มีอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมที่ชัดเจน มีตัวสัญญาที่ชัดเจน และเป็นธรรม มีระบบการรักษาข้อมูลของผู้กู้อย่างเคร่งครัด อีกทั้งสามารถประเมินประนีประนอมหนี้ได้

หนี้ในระบบ คือ หนี้ที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้ให้กู้ส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลธรรมดา ผู้ประกอบการทั่วไปหรือธุรกิจผิดกฎหมาย ไม่มีกฎหมายคุ้มครอง ไม่มีอัตราดอกเบี้ยหรือค่าธรรมเนียมที่ชัดเจน ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ให้กู้เป็นผู้กำหนดดอกเบี้ย โดยจะมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าหนี้ในระบบ เงื่อนไขสัญญาต่าง ๆ ผู้ให้กู้เป็นผู้ที่กำหนดเงื่อนไขของสัญญานั้น ๆ อีกทั้งไม่มีระบบรักษาข้อมูลของผู้กู้ ไม่สามารถประนอมหนี้ได้ และหากผิดนัดชำระก็อาจจะมีความเสี่ยงที่จะเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้กู้และครอบครัวได้มากกว่าในระบบมาก

3. ปัจจัยของการก่อหนี้

ปัจจัยของการก่อหนี้สามารถแบ่งได้หลากหลายปัจจัย เนื่องจากสังคมในปัจจุบันราคาสินค้าและบริการเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี สาเหตุอาจเกิดจากอัตราเงินเฟ้อหรือรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ซึ่งทำให้เกิดการก่อหนี้เพื่อนำไปส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น โดยปัจจัยของการก่อหนี้ ได้แก่ 1) ปัจจัยการก่อหนี้ที่เกิดจากพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น ปัจจัยในการเลือกซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค อาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่เกินความจำเป็น การซื้อที่อยู่อาศัยที่มีราคาสูงเกินกว่าเงินที่มี และการใช้จ่ายสำหรับค่าการรักษาโรค เป็นต้น 2) ปัจจัยการก่อหนี้ที่เกิดจากความต้องการทางสังคม เช่น ปัจจัยที่เกิดจากความต้องการในการซื้อสินค้าการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น สินค้าฟุ่มเฟือย การซื้อโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ล่าสุด หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ การซื้อสินค้าเงินผ่อนหรือสินค้าที่สังคมยอมรับ ซึ่งอาจเป็นหนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิตชำระสินค้าและบริการแทนเงินสด ซึ่งเสมือนเป็นการใช้เงินอนาคต เมื่อครบกำหนดชำระเงินก็อาจจะไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระหนี้ตามวงเงินที่ใช้จ่ายไป รวมถึงการเล่นการพนัน เสี่ยงโชค การปล่อยเงินกู้ให้คนอื่นหยิบยืม หรือการค้ำประกัน เป็นต้น 3) ปัจจัยการก่อหนี้ที่เกิดจากความจำเป็นฉุกเฉิน หมายถึง ปัจจัยจากการรับภาระหนี้สินแบบกะทันหัน ที่เกิดจากการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุทั้งของตนเอง ครอบครัว หรือผู้มีพระคุณ ปัจจัยจากการว่างงานที่ส่งผลให้ขาดรายได้ ทำให้ไม่มีเงินเพียงพอในการใช้จ่ายประจำวัน ที่พักอาศัยเสียหายจากภัยธรรมชาติต่าง ๆ โดยจะต้องนำเงินมาซ่อมแซมที่พักอาศัยโดยด่วน เป็นต้น

4. ลักษณะของการชำระหนี้

การชำระหนี้ หมายถึง การชำระเงินหรือสิ่งของที่ลูกหนี้ขอยืมมาจากเจ้าหนี้ตามที่ได้ทำสัญญาตามกำหนดระยะเวลาที่ตกลงกันได้ แนวทางการชำระหนี้ในระบบ มีวิธีดังนี้ 1) เจรจากับเจ้าหนี้หากไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่สัญญาไว้ โดยขอยืดระยะเวลาในการชำระหนี้ออกไป ขอลดดอกเบี้ยบางส่วนลง 2) หาเงินมาปลดหนี้ เช่น การขายของที่มีค่า เช่น

เครื่องประดับ ทองคำ ฯลฯ หรือขอกู้เงินจากสถาบันการเงิน หรือการนำหลักทรัพย์ไปค้ำประกัน เช่น บ้าน หรือที่ดิน เป็นต้น

แนวคิดการบริหารเงินและความรู้ทางการเงิน

1. การบริหารเงินของพนักงานใหม่

การวางแผนทางการเงินของพนักงานวัยเริ่มทำงาน เป็นเรื่องสำคัญเนื่องจากส่วนใหญ่ มักมีเงินไม่พอใช้ช่วงใกล้สิ้นเดือน การวางแผนทางการเงินจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมของชีวิตให้มีความมั่นคงทางการเงิน สามารถจัดสรรเงินในการใช้จ่ายและการออมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างไม่ลำบากหลังเกษียณอายุ

การบริหารเงิน คือ การวางแผนและจัดระเบียบและควบคุมการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอย่างเป็นระบบ โดยวิธีการบริหารจัดการเงินในแต่ละเดือน คือการนำรายได้ หักเงินออมก่อนนำเงินมาใช้ โดยเงินที่เหลือจะเป็นรายจ่าย และมีการจดบันทึกรายรับ-จ่ายเป็นประจำทุกวัน เพื่อให้ทราบว่าแต่ละเดือนมีรายจ่ายอะไรบ้าง ซึ่งจะเห็นรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและสามารถตัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออกทำให้มีเงินเหลือที่จะออมมากขึ้น โดยสามารถแบ่งเงินออมเป็นส่วน ๆ และตั้งเป้าหมายในการออมเงิน โดยแบ่งเงินออมเป็น 3 ระยะ ได้แก่ เป้าหมายระยะสั้น คือ เป้าหมายทางการเงินที่สามารถทำสำเร็จในระยะเวลาอันสั้น ระยะเวลา 1- 2 ปี เช่น การเก็บเงินเพื่อท่องเที่ยว หรือซื้อของที่มีราคาไม่สูงมากนัก อาทิ โทรศัพท์มือถือ หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าที่จำเป็น เป็นต้น เป้าหมายระยะกลาง คือเป้าหมายที่เน้นการเพิ่มความสะดวกรสบายและมั่นคงในชีวิตและครอบครัว การสร้างเนื้อสร้างตัว หรือเพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยมีกรอบระยะเวลา 2-5 ปี เช่น การเก็บเงินเพื่อศึกษาต่อปริญญาโทในอีก 3 ปีข้างหน้า หรือซื้อรถยนต์และใช้หนี้ให้หมดภายในระยะเวลา 4 ปี เป็นต้น และเป้าหมายระยะยาวซึ่งเป็นเป้าหมายทางการเงินที่สำคัญที่สุดใช้ระยะเวลาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป เช่น การเตรียมเงินเพื่อใช้หลังเกษียณอายุ การซื้อบ้านใหม่ การศึกษาของลูกหลาน เป็นต้น (ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย) (เอกสารจากเว็บไซต์)

การวางแผนการใช้จ่ายเงินของพนักงานบริษัทรุ่นใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ New Normal ได้แก่ 1) วางแผนการใช้จ่ายเงิน ในแต่ละวันจดบันทึกรับจ่ายอย่างละเอียดทุกวัน เพื่อให้ทราบว่าใช้จ่ายไปกับเรื่องใดบ้าง ส่งผลให้ทราบว่าแต่ละเดือนจะมีค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเท่าใด 2) สั่งกาแพให้พอเหมาะกับความต้องการไม่จำเป็นต้องซื้อแก้วใหญ่หากดื่มไม่หมด 3) ศึกษาและเปรียบเทียบราคา ส่วนลด หรือโปรโมชั่นของสินค้า เพื่อให้ได้สินค้าที่ถูกต้องและราคาที่เหมาะสม 4) ใช้จ่ายสินค้าผ่านมือถือที่มีโปรโมชั่นดี ๆ หรือสะสมแต้ม Independent News Network (2565) (เอกสารจากเว็บไซต์)

2. การจัดการชีวิตของผู้เริ่มต้นทำงาน

ผู้ที่เริ่มทำงานเป็นวัยเริ่มต้นที่เริ่มมีรายได้เป็นของตนเอง เริ่มมีภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบชีวิตตนเอง รวมถึงจัดการและวางแผนทางการเงินด้วยตนเอง โดยการเริ่มต้นของการทำงานส่วนใหญ่ของเด็กที่เริ่มต้นทำงานมักจะมีเงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่ไม่สูงมากนัก การวางแผนจัดการด้านการเงินจึงถือเป็นอีกหนึ่งเรื่องที่ถูกจัดให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะต้องบริหารค่าใช้จ่ายและรายได้ให้เพียงพอ เพื่อให้สามารถมีเงินที่จะเก็บออม หรือนำไปลงทุนต่อไป แต่ส่วนใหญ่ผู้เริ่มทำงานมักมีเงินไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายต่อเดือน หรือหากมีเงินพอใช้ก็ไม่สามารถพุ่มเพียงพอได้ ยิ่งทำงานในบริเวณย่านธุรกิจใหญ่ เช่น ย่านอโศก ย่านสีลม นอกจากจะมีค่าอาหารที่สูงกว่าย่านอื่น ๆ แล้ว ยังมีทั้งค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและอื่น ๆ Bottomlineis (2562) (เอกสารจากเว็บไซต์)

3. ความรู้ทางการเงิน วินัยทางการเงิน และการเข้าถึงบริการทางการเงิน

ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD- Organization for Economic Co-operation and Development) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า ความรู้เรื่องทางการเงิน หมายถึง ความรู้และความเข้าใจแนวความคิดที่เกี่ยวกับการเงิน ความเสี่ยงทางการเงิน รวมถึงทักษะ แรงจูงใจ และความเชื่อมั่นที่จะใช้ความรู้และความเข้าใจเหล่านี้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิผล ในหลากหลายบริบททางการเงิน เพื่อปรับปรุงความอยู่ดีมีสุข ทางการเงินของปัจเจกและสังคม และช่วยให้สามารถมีส่วนร่วมในชีวิตทางเศรษฐกิจ

วินัยทางการเงิน (Financial Discipline) คือ กิจกรรมทางการเงินที่ต้องมีการวางแผนจัดการอย่างเป็นระบบ และดำเนินการอย่างมีวินัย และวินัยทางการเงินมีความเกี่ยวข้องกับกลไกตลาดเป็นอย่างมาก

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ปี 2558 ได้นิยามไว้ว่า การเข้าถึงบริการทางการเงิน (Financial Inclusion) หมายถึง การที่บุคคลหรือครัวเรือนมีโอกาสการเข้าถึงและสามารถใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน ด้วยต้นทุนที่เป็นธรรม โปร่งใส และสอดคล้องกับระดับรายได้ ภายใต้การกำกับดูแลที่เหมาะสม

4. ประเภทของรายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้ (Income) คือ ผลตอบแทนหรือสิ่งที่ได้มาจากการขายสินค้า การบริการหรือการทำงาน อาทิ รายได้จากการทำงานโดยได้รับเป็นเงินเดือน เงินโบนัส เงินค่าล่วงเวลาทำงาน เงินค่านายหน้า เงินค่าเช่า เงินจากการค้าขาย เป็นต้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย อธิบายประเภทของรายจ่าย แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่
1) รายจ่ายจำเป็น ประกอบด้วยรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสี่ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเสื้อผ้า

ค่าอาหาร ค่าเวชภัณฑ์และค่าตรวจรักษาพยาบาลพื้นฐาน นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายจำเป็นยังนับรวม ค่าใช้จ่ายอีก 2 หมวด คือ หมวดค่าเดินทางและหมวดเพื่อการศึกษา 2) รายจ่ายฉุกเฉิน ประกอบด้วยค่ารักษาพยาบาลฉุกเฉิน อาทิ ค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยใน เป็นต้น 3) รายจ่ายไม่จำเป็น ประกอบด้วยรายจ่ายอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวถึงใน 2 ข้อแรกแต่ยังไม่รวมภาระหนี้ อาทิ ค่าใช้จ่ายในหมวดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาสูบ เครื่องสำอาง ของใช้ส่วนบุคคลที่ไม่จำเป็น การเดินทางในโอกาสพิเศษและการท่องเที่ยว การสื่อสารและการบันเทิง เป็นต้น และ 4) รายจ่ายภาระหนี้ ประกอบด้วยค่างวดหรือค่าผ่อนต่อเดือน ซึ่งนับรวมทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย

ค่าใช้จ่าย (Expenses) มูลค่าเงินที่ใช้ในการชำระสินค้าหรือบริการใด ๆ ในรูปแบบของเงินสด หรือการชำระผ่านบัตรเครดิต ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลสามารถแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายคงที่ (Fixed Expenses) เช่น ค่าผ่อนบ้าน ค่าผ่อนรถยนต์ ค่าเบี้ยประกันภัย เป็นต้น ค่าใช้จ่ายยืดหยุ่น (Flexible Expenses) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจำนวนไม่เท่ากันแต่ช่วงเวลา ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าที่พักอาศัย ค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าเสื้อผ้า ค่ายารักษาโรค หรือ ค่าใช้จ่ายสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น และค่าใช้จ่ายเพื่อการออมและการลงทุน (Saving and Investing Expenses) เช่น เงินออม ค่าหุ้นสหกรณ์ เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) เงินกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long-term Mutual Funds : LTF) เป็นต้น

5. พฤติกรรมการใช้เงินของพนักงานวัยเริ่มทำงาน

พฤติกรรมการใช้เงินของพนักงานวัยเริ่มทำงานของคนรุ่นใหม่เปลี่ยนไปจากในอดีตค่อนข้างมากเนื่องจากการเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้สามารถเข้าถึงธุรกรรมออนไลน์ได้อย่างสะดวกสบาย และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยในส่วนของสถาบันการเงินก็มีรูปแบบ Mobile Banking ที่เพียงแค่ดาวน์โหลดแอปพลิเคชันก็สามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้อย่างสะดวกสบาย เช่น การเช็คยอดเงินในบัญชี การโอนเงิน การชำระเงินผ่านการสแกน QR Code รวมไปถึงสามารถลงทุนโดยการสั่งซื้อกองทุนได้ทันที นอกจากนี้ ยังรวมถึงการซื้อขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์จากหลากหลายแอปพลิเคชัน อีกทั้งเพียงแค่สั่งซื้อสินค้าก็สามารถโอนเงินเพื่อชำระสินค้าได้รวดเร็ว ส่งผลให้พนักงานวัยเริ่มทำงานมีพฤติกรรมการใช้จ่ายมากขึ้น ซึ่งอาจจะยังไม่มีภาระใดตรง หรือคิดอย่างถี่ถ้วนว่าของที่ซื้อมานั้นมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ อาจส่งผลให้ไม่มีเงินเหลือ และไม่มีเงินออม บางรายถือได้ว่าใช้เงินเดือนชนเดือน Nowadays girl (2563) (เอกสารจากเว็บไซต์)

ทฤษฎีความพอใจในสภาพคล่อง

ทฤษฎีความพอใจในสภาพคล่อง ของจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) รัชมภาภรณ์ อุทัยพัฒนะศักดิ์ (2559) ซึ่งอธิบายแรงจูงใจของความต้องการถือเงินของบุคคล เป็น 3 ประการคือ 1) ความต้องการถือเงินสดจำนวนหนึ่งเพื่อไว้ใช้ในชีวิตประจำวัน (Transaction Motive) เพื่อช่วยป้องกันการขาดสภาพคล่อง เช่น การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและสันตนาการ และเพื่อช่วยป้องกันการขาดสภาพคล่อง เป็นต้น 2) ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน (Speculative Motive) สำหรับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือภาวะที่จำเป็นต้องใช้เงิน เช่น ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจากการเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ ค่าซ่อมแซมสิ่งต่างๆ เช่นรถยนต์ ดังนั้นจึงมีความสัมพันธ์กับรายได้และความสัมพันธ์ผกผันกับอัตราดอกเบี้ย และ 3) ความต้องการถือเงินเพื่อรอจังหวะการลงทุนในอนาคต (Speculative motive) เมื่อมีโอกาสเข้ามา เช่น การลงทุนในธุรกิจใหม่ หรือการลงทุนขยายธุรกิจที่ต้องใช้เงินทุนในการดำเนินการ หากมีเงินสำรองไว้ ก็ไม่จำเป็นต้องพึ่งแหล่งเงินทุนจากภายนอกซึ่งมีต้นทุนที่สูงกว่า

อคมดั่งค์ ความรู้ทางการเงินออนไลน์ (2563) (เอกสารจากเว็บไซต์) สภาพคล่องทางการเงิน คือ ความสามารถในการสร้างเงินสด และความสามารถในการเปลี่ยนสิ่งของหรือทรัพย์สินให้เป็นเงินสด เพื่อนำไปจ่ายหนี้หรือใช้จ่ายได้อย่างอิสระ สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง ได้แก่ เงินสด บัญชีฝากออมทรัพย์ บัญชีฝากประจำระยะสั้น สลากออมสิน ประกันชีวิต การลงทุนในกองทุนเปิด เป็นต้น สินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ ได้แก่ รถยนต์ คอนโด ที่ดิน พันธบัตรถือครองระยะยาว เป็นต้น

วิธีเช็คสภาพคล่องทางการเงินของตนเอง ได้แก่ 1) การเช็คงบดุลส่วนบุคคล “ความมั่งคั่งสุทธิ = มูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมด - หนี้สินทั้งหมด” ความมั่งคั่งสุทธิที่ดีต้องเป็นบวก และถ้ายิ่งมากยิ่งขึ้นหมายถึงฐานะทางการเงินที่เข้มแข็ง 2) เช็คงบรายรับ-รายจ่าย “เงินคงเหลือสุทธิ = รายรับทั้งหมด - รายจ่ายทั้งหมด” เงินคงเหลือสุทธิควรเป็นบวก หมายถึงมีเงินเหลือใช้ เหลือไว้ออม และไว้ลงทุนได้ 3) เช็คอัตราส่วนสภาพคล่อง “อัตราส่วนสภาพคล่อง = มูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่องสูง / หนี้สินระยะสั้น” อัตราส่วนสภาพคล่องควรมากกว่า 1 ถ้าต่ำกว่า 1 ควรหยุดก่อหนี้ และหารายได้เสริม 4) เช็คอัตราส่วนเงินออม “อัตราส่วนเงินออม = จำนวนเงินออม / รายได้รวม” อัตราส่วนเงินออมที่ดี ควรมากกว่า 0.1 ซึ่งหมายถึงมีเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้

กล่าวคือ เงิน ถือเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง สามารถนำมาใช้แลกเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็ว หากมีการบริหารจัดการเงินที่ดีให้เพียงพอสำหรับใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน สำหรับใช้จ่ายในยามจำเป็นฉุกเฉิน และสำหรับลงทุนต่อขยายผลในอนาคต ก็จะไม่ส่งผลกระทบต่อภารกิจให้เกิดหนี้สิน เนื่องจากเราจะมีศักยภาพในการใช้จ่ายเงินและชำระหนี้สิน

ทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ ของอับราฮัม ฮาโรลด์ มาสโลว์ รัชเชพร สุทธิคันทน์สนีย์ อธิบายถึงความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูง เกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ ได้แก่

1) ความต้องการของร่างกาย (Physiological needs) ความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการปัจจัยสี่ ความต้องการการยกย่อง และความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2) ความต้องการความปลอดภัย และความมั่นคง (Safty needs) ความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการอยู่รอด เช่น ความต้องการรายได้เพื่อให้เกิดความมั่นคงในการทำงาน การได้รับการปกป้องคุ้มครอง เป็นต้น

3) ความต้องการด้านสังคม ความรัก หรือการเป็นเจ้าของ (Social needs) เป็นความต้องการความรักและการยอมรับ เช่น ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ และความต้องการให้ได้รับการยอมรับ เป็นต้น

4) ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) ความต้องการยกย่องส่วนตัว ความนับถือและสถานะจากสังคม รวมถึงเป็นความพยายามที่จะให้มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับบุคคลอื่น เช่น ความต้องการให้ได้รับความเคารพนับถือ ความสำเร็จ ความรู้ ศักดิ์ศรี ความสามารถ สถานะที่ดีในสังคม และมีชื่อเสียงในสังคม เป็นต้น

5) ความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-actualization needs) เป็นความต้องการสูงสุดแต่ละบุคคล หากบุคคลใดบรรลุความต้องการขั้นนี้ได้ จะได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลพิเศษ เช่น ความต้องการที่เกิดจากความสามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ เป็นต้น

ซึ่งส่วนใหญ่มักนำมาใช้ในการวิเคราะห์ทางการตลาดหรือการทำธุรกิจ เพื่อให้เข้าใจถึงแรงจูงใจและความต้องการของลูกค้า ว่ามีความต้องการทางด้านใด โดยนำไปสร้างกลยุทธ์และวิธีการขายสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการในด้านต่าง ๆ ของลูกค้า

สุขุม รัตนเสรีเกียรติ (2555) กล่าวว่า แต่ละบุคคลมีแรงจูงใจที่จะเลือกแสดงพฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าตามแต่สถานการณ์ที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากแต่ละบุคคลก็มีสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน หากมีพึงพอใจหรือความต้องการในสิ่งนั้น ๆ ก็แสดงพฤติกรรมหรือพยายามทำสิ่งนั้น ๆ ให้เกิดผลเร็วที่สุด รวมถึงค่านิยมและทัศนคติต่าง ๆ เช่น ค่านิยมทางสังคมทางเศรษฐกิจ ทัศนคติเรื่องของการความงาม ก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมออกมาเช่นกัน

สำหรับลักษณะของแรงจูงใจมี 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) แรงจูงใจภายใน เป็นแรงจูงใจของแต่ละบุคคลอาจเกิดจากความรู้ ความคิด ทศนคติ ความสนใจหรือความพึงพอใจ ความต้องการ หรือกิจกรรมที่ทำให้เรามีความสุข 2) แรงจูงใจภายนอก เป็นแรงจูงใจภายนอกที่บุคคลถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น เช่น การได้รับรางวัล การได้รับคำชมเชย การได้รับการยกย่องจากหัวหน้างาน หรือบุคคลอื่น ๆ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่มีการจูงใจ ชักนำ หรือโน้มน้าวให้เกิดพฤติกรรมในการพยายามกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อพยายามให้ได้ผลลัพธ์จากเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งแรงจูงใจในเรื่องของการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมของการใช้จ่าย อันได้แก่ ความพึงพอใจ ความสุข ค่านิยม ทศนคติ สภาพแวดล้อม การโฆษณา การประชาสัมพันธ์หรือการส่งเสริมการขายโดยการลดราคาสินค้า ช่องทางการจัดจำหน่ายซึ่งเข้าถึงผู้บริโภคได้อย่างสะดวก รวดเร็ว รวมถึงภาพลักษณ์และการยอมรับของสินค้านั้น ๆ จะเป็นสิ่งเร้าให้เกิดการซื้อสินค้าหรือใช้จ่ายเงินโดยไม่ได้ตั้งใจ ซึ่งอาจส่งผลต่อการก่อกำเนิดที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ได้ในอนาคต

ทฤษฎีตัวแบบพฤติกรรมผู้บริโภค

ทฤษฎีตัวแบบพฤติกรรมผู้บริโภค ของคอตเลอร์และอาร์มสตรอง ดารา ที่ปะปาล (2554) ได้คิดตัวแบบเพื่ออธิบายพฤติกรรมกรรมการซื้อของผู้บริโภค โดยอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยา มาประยุกต์ใช้ทางการตลาด โดยยึดถือแนวคิดที่ว่า พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีสาเหตุหรือมีสิ่งเร้า (stimulus) ทำให้เกิด และจากสิ่งเร้าจะกลายเป็นแรงจูงใจให้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาเพื่อสนองตอบ (response) ต่อสิ่งเร้านั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือเป็นการประยุกต์ “S-R theory” ซึ่งเป็นทฤษฎีจิตวิทยาดั้งเดิม มาเป็นตัวแบบ แสดงการซื้อของผู้บริโภค สิ่งเร้าทางการตลาดประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ (product) ราคา (price) การจัดจำหน่าย (place) และการส่งเสริมการตลาด (promotion) ซึ่งเป็นปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ ส่วนสิ่งเร้าอื่น ๆ ได้แก่ ปัจจัยตัวแปรที่ไม่สามารถควบคุมได้ อยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ผู้บริโภคมีอิทธิพลผลักดันต่อการซื้อของผู้บริโภค อาทิเช่น สภาวะเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมือง และวัฒนธรรม สิ่งเร้าใจทั้งหมดเหล่านี้จะเป็นตัวนำเข้า (input) เข้าสู่กล่องดำ (สมอง) ผ่านกระบวนการตัดสินใจซื้อที่เกิดขึ้นภายในสมองหรือกล่องดำ ซึ่งมองไม่เห็นและจะปรากฏแสดงผลออกมา (output) อันเป็นพฤติกรรมตอบสนองที่มองเห็นได้ คือ การตัดสินใจซื้อสินค้า เลือกผลิตภัณฑ์ เลือกผู้จำหน่าย เลือกเวลาซื้อ และจำนวนซื้อ เป็นต้น

สิ่งเร้าต่าง ๆ สามารถแปรเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมตอบสนองเกิดขึ้นภายในใจกล่องดำ เกิดจากองค์ประกอบ 2 ส่วน ส่วนแรก คือเกิดจากลักษณะของปัจจัยอิทธิพลที่มีต่อการรับรู้ และ ปฏิกริยา ตอบสนองต่อสิ่งเร้าของผู้บริโภค ได้แก่ ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม สังคม บุคคล และ จิตวิทยา ส่วนที่สอง เกิดจากกระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อเอง (buyer's decision process) ที่มี ผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้ซื้อ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

- 1) รับรู้ความจำเป็น (need recognition)
- 2) แสวงหาข้อมูล (information search)
- 3) ประเมินทางเลือก (evaluation of alternatives)
- 4) ตัดสินใจซื้อ (purchase decision)
- 5) พฤติกรรมหลังการซื้อ (postpurchase behavior)

ทฤษฎีผลึกตัน

ทฤษฎีผลึกตัน ของ ดร.ริชาร์ด เอช. เธเลอร์ (Richard H. Thaler) จากมหาวิทยาลัยชิคาโกของประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้คว้ารางวัลโนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์เมื่อปี 2560 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Economics) พฤติกรรมสุขภาพออกแบบได้ไม่ต้องบังคับ โดยนำเสนอว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้น เกิดจากการกระตุ้นแบบเสริมแรง เป็นการให้อิทธิพลที่ทำให้เกิดแรงจูงใจหรือ การตัดสินใจทั้งของส่วนบุคคลและส่วนรวม ซึ่งอยู่ในชีวิตประจำวันรอบ ๆ ตัว ผลึกตันให้มี พฤติกรรมเอนเอียงไปกับสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวตามอารมณ์และความรู้สึก เช่น การซื้อขายสินค้า พฤติกรรมในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน จนเกิดการนำแนวคิดไปออกแบบสถานการณ์หรือวิธีการเพื่อผลึกตันให้ผู้คนทำในสิ่งที่ต้องการหรือคาดหวังไว้มีการกระตุ้นโดยตรง คือ การออกแบบสถานการณ์หรือทางเลือกที่จะผลึกตันให้คนเราเลือกสิ่งที่ดีโดยอัตโนมัติไม่ใช้การบังคับ โดยนำทฤษฎีมาประยุกต์ที่ช่วยสร้างความยืดหยุ่นในการเก็บเงินให้สำเร็จโดยไม่รู้สึกว่าคุณบีบบังคับใจ อาทิเช่น การให้รางวัลตัวเองเมื่อสามารถเก็บเงินได้ถึงเป้าหมาย โดยอาจเริ่มจากการตั้งเป้าหมายออมเงินน้อย ๆ และเมื่อทำสำเร็จก็ให้รางวัลตนเอง เช่น ตั้งเป้าว่าจะออมเงินเดือนละ 1,000 บาท ระยะเวลา 1 ปี และหากเก็บเงินออมครบตามเป้าหมาย ก็นำเงินจำนวนหนึ่งไปซื้อสิ่งของที่อยากได้ หรือการเปลี่ยนวิถีชีวิตประจำวันในการใช้จ่าย เช่น ตั้งเป้าหมายว่าจะเก็บเงินเพื่อท่องเที่ยว โดยเปลี่ยนวิถีการใช้ชีวิตโดยการลดค่าใช้จ่าย การแยกเงินออกเป็นส่วน ๆ แยกเงินที่จะเก็บและเงินที่

จะใช้จ่ายเป็นคนละบัญชีกัน หรือการตรวจดูยอดเงินอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง เพื่อที่จะได้เห็นเงินที่ลดลง ทำให้ช่วยดูคิดก่อนที่จะตัดสินใจซื้อสิ่งของที่ไม่จำเป็น เป็นต้น

บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อหนี้

ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2564) เปิดเผยผลสำรวจ สถานภาพหนี้ครัวเรือนปี 2563 และแนวโน้มจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างกว่า 1,000 ราย พบว่า จำนวนหนี้เฉลี่ยของครัวเรือนและการผ่อนชำระในปี 2563 มีสูงถึง 483,950 บาทต่อครัวเรือน ซึ่ง ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 42.3 ถือว่าสูงที่สุดในรอบ 12 ปี นับจากปี 2552 โดยปัจจัยที่ทำให้ก่อหนี้ เพิ่มขึ้น เนื่องจากค่าครองชีพที่ปรับตัวสูงขึ้น ขาดรายได้เนื่องจากถูกออกจากงาน และรายได้ไม่ เพียงพอกับรายจ่าย ซึ่งหอการค้าไทยประเมินการสำรวจกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว พบว่ายังเป็นการก่อ หนี้ใหม่สูงมากกว่าร้อยละ 70 เป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรค COVID -19 เศรษฐกิจไม่ดี และมีหนี้เพิ่มเยอะขึ้น สำหรับปัจจัยที่ทำให้มีโอกาสเกิดปัญหาชำระหนี้ นั้น กลุ่มตัวอย่างมี ความเห็นว่า มาจากปัญหาเศรษฐกิจไม่ดีร้อยละ 72.1 รองลงมาคือ ค่าครองชีพไม่สอดคล้องกับ รายได้ร้อยละ 59.4 รายได้ที่ลดลงร้อยละ 54.8 และการแพร่ระบาดของโรค COVID -19 สูงถึง ร้อยละ 55 ทั้งนี้ การก่อหนี้ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้น แม้ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 70 จะเป็นหนี้ก้อนใหม่ แต่ยังคงพบว่าหนี้ส่วนใหญ่ยังเป็นหนี้ในระบบ มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 75.3 ซึ่งยังเชื่อว่าจะสามารถ ควบคุมได้ ขณะที่หนี้นอกระบบ มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 24.7 โดยหอการค้าไทย เสนอให้รัฐบาลเร่ง ควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID -19 อีกทั้งยังต้องมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ ของประเทศไทย รวมถึงต้องเยียวยากลุ่มที่ประกอบอาชีพอิสระ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยง ในการผิมนัดชำระหนี้ และมีการก่อหนี้ครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น

ข้อสังเกตเพิ่มเติมจากผลสำรวจสถานการณ์หนี้สิน ของศูนย์วิจัยกสิกรไทยรอบนี้ พบว่า ผู้กู้ครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นหนี้หลายประเภทพร้อมๆ กัน ซึ่งโดยมากจะมีภาระผ่อนชำระหนี้กับ สถาบันการเงินประมาณ 2-3 แห่งในเวลาเดียวกัน (ซึ่งต่างจากผลสำรวจฯ รอบก่อนที่ส่วนใหญ่จะ มีภาระผ่อนหนี้ 1-2 ก้อนในเวลาเดียวกัน) โดยนอกจากหนี้บัตรเครดิตแล้ว ภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้นส่วน ใหญ่จะมาจากหนี้ผ่อนรถยนต์ ผ่อนสินเชื่อส่วนบุคคล และผ่อนสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ตามลำดับ นอกจากนี้ ผลสำรวจฯ ของศูนย์วิจัยกสิกรไทยยังพบว่า ผู้กู้ครัวเรือนหลายกลุ่มมีภาระหนี้ต่อรายได้ (Debt Service Ratio: DSR) สูงขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเงินเนอเชี่ยน Y และกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือนที่มีสัดส่วน DSR อยู่ที่ร้อยละ 42.0 และร้อยละ 42.7 ตามลำดับ (สูงกว่า DSR ใน ภาพรวมผลสำรวจฯ ที่ ร้อยละ 39.4) สัญญาดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกับข้อมูลภาพรวมใน

ระดับประเทศ ซึ่งสะท้อนว่า ผู้กู้ครัวเรือนกลุ่มนี้ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่ายและการก่อหนี้เพิ่มเติม

Econ Digest ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2564) ข้อมูลหนี้ครัวเรือนไทย ปี 2563 ที่ผ่านมามีมูลค่า 14 ล้านล้านบาท ซึ่งนับเป็นจุดสูงสุดใหม่ในรอบ 18 ปี ตามสถิติที่มีการเก็บรวบรวมของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยหนี้ครัวเรือนดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 89.3 เมื่อเทียบกับจีดีพีในปี 2563 ซึ่งหากมองในมิติอัตราการเติบโตของหนี้ จะพบว่ายอดคงค้างหนี้ครัวเรือนปี 2563 เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3.9 ซึ่งสะท้อนว่าทั้งผู้กู้และผู้ปล่อยกู้ต่างก็เพิ่มความระมัดระวังมากขึ้นในช่วงที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงักลงจากผลกระทบการแพร่ระบาดของโรค COVID -19 ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มีข้อสังเกตว่าสินเชื่อกว่าครัวเรือนยังคงเติบโต เนื่องจากสถานะของผู้กู้และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินที่ต่างกัน กลุ่มแรกเป็นการกู้ยืมของครัวเรือนเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัยและรถยนต์ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่รายได้ไม่ได้อยู่ภายใต้ผลกระทบมากจากสถานการณ์ COVID -19 และกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มครัวเรือนที่มีความจำเป็นต้องก่อหนี้เพื่อใช้เสริมสภาพคล่อง และ/หรือเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจ ซึ่งผู้กู้หรือครัวเรือนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีรายได้ไม่แน่นอน และสถานะทางการเงินอ่อนแอตามทิศทางเศรษฐกิจ

สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564) แถลงภาวะสังคมไทยไตรมาสสี่และภาพรวม ปี 2563 ว่าหนี้สินครัวเรือนในไตรมาสสามปี 2563 มีมูลค่า 13.77 ล้านล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 3.9 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86.6 ต่อจีดีพี เพิ่มขึ้นตามเศรษฐกิจที่หดตัวจากผลของการแพร่ระบาดของโรค COVID -19 ขณะที่ความสามารถในการชำระหนี้ปรับตัวดีขึ้นโดยไตรมาสสามปี 2563 ยอดคงค้างหนี้ NPLs เพื่อการอุปโภคบริโภคมีมูลค่า 144,329 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.91 ของสินเชื่อรวม ลดลงเมื่อเทียบกับร้อยละ 3.12 ในไตรมาสก่อน เป็นผลจากมาตรการช่วยเหลือและการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อชะลอการด้อยคุณภาพของสินเชื่อ ทำให้ภาพรวมคุณภาพสินเชื่อดีขึ้นในทุกประเภทสินเชื่อ อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการก่อหนี้ของครัวเรือนคาดว่าหนี้ครัวเรือนจะเพิ่มขึ้นใกล้เคียงกับไตรมาสก่อน ตามมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐ รวมถึงกิจกรรมเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้น ที่จะทำให้ความต้องการสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น แม้ในช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการแก้ปัญหาหนี้สินในวงกว้างและเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง แต่สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ยังคงยืดเยื้อมาจนถึงปัจจุบัน ยังส่งผลกระทบต่อรายได้และความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น จึงเป็นความท้าทายสำคัญในการหาแนวทางช่วยเหลือลูกหนี้ เพื่อไม่ให้มีปัญหาสภาพคล่องซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และกลายเป็นปัจจัยกดดันเศรษฐกิจ

ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2564) พบว่า อาชีพรับราชการ มีหนี้อันดับหนึ่งของกลุ่มโดยเป็นหนี้บ้าน อันดับสอง เป็นหนี้รถ และอันดับสาม เป็นหนี้บัตรเครดิต หากพิจารณาจากข้อมูลจะพบว่าการก่อหนี้ของข้าราชการไม่ควรจะน่าเป็นห่วง เพราะทั้งหนี้บ้านและหนี้รถ ถือเป็นหนี้ที่มีหลักประกันและเป็นหนี้ดี ดังนั้น ถ้าอยู่ในกลุ่มนี้แล้วมีปัญหาหนี้เกิดขึ้น ต้องกลับไปดูว่าปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ การก่อหนี้เกินตัวที่เกินความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่ หากเป็นเช่นนั้นก็จำเป็นต้องหาทางลดภาระหนี้ของตัวเองให้เร็วที่สุด ก่อนที่จะสร้างปัญหากระทบกับความสามารถในการชำระหนี้บ้าน ซึ่งเป็นสินทรัพย์ดีของเรา

สมคิด ยาเคน และคนอื่น ๆ (2564, น. 109-110) จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการก่อหนี้ของประชากรกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายในเขตเทศบาลตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา พบว่า ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการก่อหนี้ ของประชากรกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยส่วนใหญ่มีการก่อหนี้มากกว่าไม่ก่อหนี้ เนื่องจากขาดการวางแผนทางการเงิน และมีค่านิยมการลอกเลียนแบบบุคคลที่ชื่นชอบ และได้เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเผยแพร่ความรู้และมีความเข้าใจในวิธีการจัดการรับมือเกี่ยวกับการบริหารจัดการหนี้ และวางแผนทางการเงินให้แก่ประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย

คณะใบเขียว (2564) ศึกษาด้านการเงินตามประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y จากผล สัมภาษณ์ของธนาคารทหารไทย กับ Wisersight พบว่า กลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ที่มีช่วงอายุ 23-38 ปี ในประเทศไทยกว่าร้อยละ 50 หรือ 7.2 ล้านคน มีพฤติกรรมการเงินที่มีหนี้โดยเฉลี่ยภาระหนี้สูงถึง 4.23 แสนบาท และกว่า 1.4 ล้านคน เป็นหนี้แบบผิดนัดชำระคิดเป็นหนี้เสียร้อยละ 7 อีกทั้งมากกว่าร้อยละ 70 ของคนกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ผ่อนชำระแบบเสียดอกเบี้ยจากบัตรเครดิตกับบัตรเครดิตเงินสดในการใช้จ่าย โดยสินค้าที่นิยมซื้อ ได้แก่ สมาร์ทโฟน ร้อยละ 20 เสื้อผ้า ร้อยละ 11 เครื่องสำอาง ร้อยละ 8 อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 5 กระเป๋า ร้อยละ 4 และนาฬิกาและเครื่องประดับ ร้อยละ 2

ณัฐพงศ์ มานารัตน์ และ กาญจนา โชคถาวร (2564, น. 11-12) การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตที่ค้างชำระและวิธีการจัดการหนี้ค้างชำระของบัตรเครดิตของผู้บริโภควัยทำงานในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเจนเนอเรชั่น Y มีระดับการก่อหนี้สูงมากกว่ากลุ่มช่วงอายุอื่น ๆ นิยมที่จะแก้ปัญหาหนี้ที่ค้างชำระโดยการกู้หนี้ยืมสินใหม่จากธนาคารเพื่อนำมาปิดยอดหนี้บัตรเครดิตทั้งหมด และเลือกที่จะผ่อนเงินกับธนาคาร เสมือนเป็นการก่อหนี้เพิ่ม หรือเป็นการย้ายแหล่งเงินกู้ และด้วยระดับรายได้ที่ต่ำ ทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการหนี้ที่ก่อได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ และงานวิจัยยังพบว่ากลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ไม่นิยมออมเงิน ถึงแม้จะมีความรู้และเข้าใจการใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐาน

ศรา ชื่นโชคสันต์, ภวานิศร์ ชั่ววัลลี, วิริยะ ดำรงค์ศิริ, และ ธนาकरแห่งประเทศไทย (2562) หนี้ครัวเรือนไทย: ข้อเท็จจริงที่ได้จาก BOT-Nielsen Household Financial Survey ดำเนินการสำรวจศึกษาครัวเรือนตัวอย่างจำนวน 1,500 ครัวเรือนทั่วประเทศ ภายใต้ชื่อโครงการสำรวจศึกษาปัญหาหนี้สินของภาคครัวเรือนไทย และนโยบายเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการใช้จ่าย ระหว่างกลุ่มครัวเรือนต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มครัวเรือนที่มีหนี้กับไม่มีหนี้ และกลุ่มครัวเรือนที่มีหนี้แล้วมีปัญหาทางการเงินกับกลุ่มที่มีหนี้แต่ไม่มีปัญหา โดยได้ค้นพบปัจจัยต่าง ๆ ให้คงที่ เช่น รายได้ สินทรัพย์ทางการเงิน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน อาชีพหลักของสมาชิกในครัวเรือน เป็นต้น เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบระหว่างครัวเรือนกลุ่มต่าง ๆ ได้ โดยสรุปได้ว่า การแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนที่ภาครัฐได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง อาทิ การส่งเสริมความรู้ทางการเงิน มาตรการดูแลสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับของธนาคารแห่งประเทศไทย รวมทั้งการจัดตั้งคลินิกแก้หนี้ จะขาดประสิทธิผลและไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน หากภาคครัวเรือนไม่สามารถรักษาวินัยทางการเงินได้ เพราะสาเหตุสำคัญของการก่อหนี้ และการมีปัญหาชำระหนี้ ล้วนเกิดจากรายจ่ายที่ไม่เพียงพอกับรายได้ โดยเฉพาะรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและเกินฐานะ หรือขาดการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในระยะยาว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาคครัวเรือนต้องตระหนักและปรับพฤติกรรมค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม รวมถึงหมั่นดูแลสุขภาพเพื่อลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วย ซึ่งสามารถสร้างปัญหาทางการเงินแก่ครัวเรือนได้

เศรษฐสุพุมิ สุทธิวาทนฤพุมิ (2563) นายเศรษฐสุพุมิ สุทธิวาทนฤพุมิ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กล่าวว่าปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางการเงินของคนไทย ทำให้มีภาระหนี้เพิ่มขึ้น โดยล่าสุด สัดส่วนหนี้ครัวเรือนของไทยในไตรมาส 2/2563 อยู่ที่ร้อยละ 83.8 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (จีดีพี) คิดเป็น 13.58 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2562 ที่อยู่ในระดับร้อยละ 80 ต่อจีดีพี หรือคิดเป็น 13.49 ล้านล้านบาท และยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จากแนวโน้มหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้ ธปท. ได้ร่วมมือกับสถาบันการเงินในการออกมาตรการช่วยบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตโรค COVID-19 เพื่อให้ภาคธุรกิจและประชาชนที่เป็นลูกหนี้สามารถก้าวผ่านวิกฤตไปได้ ไม่ว่าจะเป็นการพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ย การลดอัตราค่าธรรมเนียมชำระขั้นต่ำของสินเชื่อบัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล เป็นต้น ส่วนในระยะยาวต้องส่งเสริมให้มีการปรับโครงสร้างหนี้ ปรับรูปแบบของสินเชื่อ

ระยะสั้นเป็นระยะยาว ซึ่งจะช่วยบรรเทาภาระหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น ส่วนแนวทางการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนที่ยั่งยืนจะต้องสร้างภูมิคุ้มกันที่แข็งแกร่ง และส่งเสริมความรู้ทางการเงินควบคู่ไปด้วย

ศรัญญา ศีกสงคราม และ อนงค์นุช เทียนทอง (2563, น. 84-85) จากงานวิจัยเรื่อง อิทธิพลของความรู้และทัศนคติทางการเงินต่อการก่อหนี้ส่วนบุคคลในวัยเริ่มทำงาน: หลักฐานการศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า กลุ่มตัวใหญ่ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการก่อหนี้เกี่ยวกับ อสังหาริมทรัพย์ รองลงมาคือการมีหนี้สินเกี่ยวกับยานพาหนะ และหนี้สินส่วนบุคคล เนื่องมาจาก สังคมในปัจจุบันมีส่วนผลักดันให้เกิดกระแสนิยม และค่านิยมให้เกิดการบริโภคที่มากขึ้น ตอบสนองความต้องการพื้นฐาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดียิ่งขึ้น โดยอายุมีส่วนสำคัญในการก่อหนี้ของพนักงานวัยเริ่มทำงาน เนื่องจากพนักงานวัยเริ่มทำงานในช่วงแรกจะมี รายได้ไม่มาก อาจจะไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ส่งผลให้เกิดการก่อหนี้สินได้ แต่ถึงแม้ตัวแปรทางความรู้และทัศนคติทางการเงินของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน จะส่งผลให้คนก่อหนี้ กลุ่มผู้มีความรู้ก็สามารถวางแผนและบริหารจัดการเงินเพื่อป้องกันปัญหาการก่อหนี้ในอนาคตได้

Econ Digest ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2564) วิเคราะห์ทิศทางหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น สะท้อนภาพ 2 ด้าน ในขณะที่ประชาชนและครัวเรือนบางกลุ่มก่อหนี้เพิ่มขึ้น แต่ประชาชนและครัวเรือนอีกหลายกลุ่มต้องรับมือกับปัญหาขาดสภาพคล่อง และต้องการมาตรการช่วยเหลือจากสถาบันการเงิน หนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นในไตรมาสที่ 2/2563 สะท้อนสถานการณ์ที่แตกต่างกันของกลุ่มลูกหนี้รายย่อย 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ กลุ่มครัวเรือนที่ยังพอมีกำลังซื้อ (รายได้ไม่ได้รับผลกระทบมากนักจากปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบันและยังมีความสามารถในการชำระหนี้) มีการก่อหนี้ก้อนใหญ่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะสินเชื่อที่อยู่อาศัย สะท้อนจากสินเชื่อบ้านปล่อยใหม่ในไตรมาสที่ 2/63 ที่เพิ่มขึ้นราว 1.42 แสนล้านบาท (สูงกว่ายอดปล่อยใหม่ในไตรมาสแรกที่ 1.38 แสนล้านบาท) ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ผลักดันแคมเปญออกมาเพื่อจุดใจการตัดสินใจของลูกค้า กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มครัวเรือนที่เผชิญปัญหาการขาดสภาพคล่องจากผลกระทบของปัญหาเศรษฐกิจ ส่วนหนึ่งสะท้อนผ่านข้อมูลลูกหนี้รายย่อยที่รับความช่วยเหลือจากสถาบันการเงิน โดยเฉพาะมาตรการระยะแรกที่มีการพักชำระหนี้ และลดภาระผ่อนต่อเดือน จำนวนบัญชีลูกหนี้รายย่อยที่เข้าโครงการระยะแรกมีถึง 11.5 ล้านบัญชี (ร้อยละ 33 ของบัญชีลูกหนี้รายย่อยทั้งหมด) คิดเป็นภาระหนี้ประมาณ 3.8 ล้านล้านบาท (ร้อยละ 28 ของยอดคงค้างหนี้ครัวเรือน) นอกจากนี้ ปัญหาการขาดสภาพคล่องยังทำให้ครัวเรือนบางส่วนจำเป็นต้องก่อหนี้เพิ่มขึ้น เพื่อรองรับรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันด้วยเช่นกัน ทั้งนี้แนวโน้มหนี้ครัวเรือนของไทยในปี 2563

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า ปัญหาหนี้ครัวเรือนจะยังคงเป็นหนึ่งในมาตรวัดที่สะท้อนความเปราะบางเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทย โดยหนี้ครัวเรือนมีแนวโน้มขยับขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 88-90 ต่อจีดีพีในปี 2563 จากระดับร้อยละ 83.8 ต่อจีดีพีในไตรมาส 2/2563

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (2563) สรุปภาวะเสี่ยงที่คนไทยต้องเผชิญ ในรอบปี 2563 โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนทุกภูมิภาคทั่วประเทศ พบว่าความเสี่ยงที่คนไทยต้องเผชิญมากที่สุดคือด้านค่าครองชีพและหนี้สิน ได้แก่ สินค้าราคาสูง ราคาข้าวของแพง มีรายจ่ายมากกว่ารายรับ มีภาระหนี้สิน หรือมีโอกาสเป็นหนี้ สำหรับเรื่องที่ต้องการให้แก้ปัญหาย่างเร่งด่วน คือการแก้ปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น สินค้าราคาแพงขึ้น

สรา ชื่นโชคสันต์ และคนอื่น ๆ (2562) บทความ 8 ข้อเท็จจริง ปัญหาการเงินของครัวเรือนไทย สรุปข้อคิดดังนี้ 1) คนไทยออมเงินน้อย เป็นหนี้สูง และเป็นหนี้นาน เพราะครัวเรือนขาดภูมิคุ้มกันและอ่อนไหวต่อความผันผวนทางเศรษฐกิจมากจนเกินไป 2) ถ้าเพิ่มอัตราการออมเงินจะสามารถช่วยลดการเป็นหนี้สูงและเป็นหนี้ยาวนาน 3) หนทางไปสู่ปัญหาทางการเงินคือ เมื่อเป็นหนี้และยังไม่ระวังเรื่องการใช้จ่าย หากเป็นหนี้แต่มีความระวังเรื่องการจ่าย จะสามารถลดโอกาสที่จะเกิดปัญหาทางการเงิน 4) การซื้อของออนไลน์ และการเล่นโซเชียลมีเดียมากจนเกินไป มักจะนำไปสู่การใช้จ่ายที่มากกว่าปกติ 5) หากเพิ่มรายได้แต่ไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่าย ก็คงยังมีปัญหาทางการเงินอยู่ 6) การออมก่อนการกู้เงินจะสร้างความพร้อม ทางการเงิน เรื่องการเป็นหนี้ก็จะไม่เป็นเรื่องที่น่ากังวล

ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ธนาคารทหารไทย (2562) รายงานผลการศึกษาพฤติกรรมการเงินจากข้อมูลโซเชียลมีเดียของคนกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y คือ กลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 23 – 38 ปี พบว่า คนส่วนใหญ่ฝันอยากมีบ้านและรถยนต์เป็นของตัวเองก่อนอายุ 40 ปี และเมื่อเริ่มทำงานตั้งเป้าหมายมีเงินเก็บ 6 ล้านบาท แต่จะออมเงินเฉลี่ยเพียงเดือนละ 5,500 บาท คนกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ส่วนใหญ่ใช้จ่ายไปกับทัศนคติว่า “ของมันต้องมี” ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการซื้อโทรศัพท์ เสื้อผ้า เครื่องสำอาง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ กระเป๋า นาฬิกาหรือเครื่องประดับ กว่าร้อยละ 69 ขณะที่รายการซื้อบ้านซื้อรถตามความฝัน กลับมีสัดส่วนลดลงรวมทั้งสัดส่วนเงินออมไม่ถึงร้อยละ 10 คิดเป็นรายจ่ายของมันต้องมี 95,000 บาท เมื่อเทียบกับรายได้ต่อปี 370,000 บาท ต่อปี คิดเป็น 1 ใน 4 ของรายได้ต่อปี โดยรายจ่าย “ของมันต้องมี” ของกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ปี 2560 เพิ่มขึ้นร้อยละ 112 เมื่อเทียบกับปี 2551 หรือมากกว่า 1.37 ล้านล้านบาท ซึ่งเทียบกับ 8 เท่าตัว ของมูลค่าการไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน หรือร้อยละ 91 ของมูลค่าการลงทุนในอีอีซี 5 ปี ผลสำรวจยังพบว่า คนกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ส่วนใหญ่ซื้อสินค้าเหล่านั้น เพราะกลัวตกกระแส โดยมองว่าเป็นของ

จำเป็นและเงินที่ใช้ซื้อสินค้าต่าง ๆ มาจากการกู้ธนาคาร โดยใช้บัตรเครดิตและบัตรกดเงินสด ซึ่งมากกว่าร้อยละ 70 ของ กลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ผ่อนชำระสินค้าและบริการแบบเสียดอกเบี้ย ข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า กลุ่มเจนเนอเรชั่น Y มีการกู้เงิน 7.2 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 50 ของประชากร กลุ่มเจนเนอเรชั่น Y มีภาระหนี้เฉลี่ยคนละ 432,000 บาท ในจำนวนนี้เป็นหนี้เสีย 1.4 ล้านคน เป็นหนี้เสียร้อยละ 7.1 ของสินเชื่อทั้งหมดที่มีการผิมนัดชำระ

ทั้งนี้ หากเจาะลึกพฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติ ของกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y พบว่า กลุ่มเจนเนอเรชั่น Y มากกว่า 6.8 ล้านคน ให้ความสำคัญกับการใช้จ่าย “ของมันต้องมี” มากกว่า “เงินเก็บ” เพราะเมื่อเงินเดือนออก คนกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ร้อยละ 60 นำไปชำระหนี้และซื้อของก่อนเก็บออม อีกทั้งยังเก็บเงินไว้ในบัญชีออมทรัพย์ในสัดส่วนที่สูงซึ่งตรงข้าม กับคนกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ที่มีพฤติกรรม “ของมันต้องมี” แต่เก็บเงินได้ มักวางแผนการเงินผ่านบัญชีเงินฝากดอกเบี้ยสูง ลงทุนในหุ้น หรือ ตราสารเงินอื่น ๆ ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ TMB จึงแนะนำให้ คนกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ลดพฤติกรรมของมันต้องมี ไม่เกินร้อยละ 50 ควบคู่กับการวางแผนบริหารเงินออม คาดว่า จะช่วยให้มีเงินสะสมเพิ่มขึ้น ปีละ 430,000 บาท และอาจช่วยให้มีความสามารถซื้อทรัพย์สินตามที่ตั้งใจไว้ ในระยะ 10-30 ปี เมื่อเทียบกับพฤติกรรมเดิม อาจใช้เวลามากกว่า 90 ปี

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เปิดพฤติกรรมคนไทย โดยกล่าวว่า การติดกับดักการเป็นหนี้ คือพฤติกรรมการกู้ยืมหลายบัญชีของผู้กู้สินเชื่อบัตรเครดิตหน้าใหม่ หากรายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระ ก็จะมีแนวโน้มที่จะก่อหนี้เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องไป และจากการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติสินเชื่อส่วนบุคคลของบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด โดยมุ่งเน้นกลุ่มคนไทยที่มีอายุ 22-40 ปี ณ ปี 2561 พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการก่อหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล โดยกลุ่มผู้กู้หน้าใหม่ส่วนใหญ่มีหนี้บัตรเครดิตมากกว่า 1 บัญชีต่อคน และมีคุณภาพหนี้ดีต่อกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งกลุ่มที่มีอายุ 28-34 ปี เป็นกลุ่มที่มีหนี้เสียมากที่สุด และส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งเป็นสินเชื่อที่มักไม่ก่อให้เกิดรายได้ และหากไม่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ก็อาจส่งผลกระทบต่อการใช้หนี้ครัวเรือนที่สูงมากขึ้น บทความ สำนักข่าวอิศรา โดย thaireform 2562

Marketeer Team (2562) (เอกสารจากเว็บไซต์) กลุ่มคนที่เริ่มต้นเข้าสู่ชีวิตมนุษย์เงินเดือนหรือกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ที่มีอายุ 20-35 ปี เป็นกลุ่มคนที่มีหนี้สินกับธนาคารมากที่สุด โดยหนี้ครั้งแรกในชีวิตส่วนใหญ่คือหนี้จากบัตรเครดิต หากย้อนกลับไปดูพฤติกรรมการใช้เงินและทัศนคติการใช้ชีวิตของแต่ละ กลุ่มเจนเนอเรชั่น Y จากข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทยจะพบว่า กลุ่มเจนเนอเรชั่น Y เป็นวัยสร้างหนี้อันดับ 1 โดยเป็นกลุ่มที่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงสุด และพบว่ากลุ่ม

เงินเนอเรชั่น Y จำนวน 100 คนจะมีหนี้บัตรเครดิตจำนวน 56 คน โดยเหตุผลของการเป็นหนี้เกิดจาก กลุ่มเงินเนอเรชั่น Y เป็นเงินเนอเรชั่นที่เติบโตและใช้เวลากับสื่อออนไลน์ 7 ชั่วโมงต่อวันซึ่งถือว่านานที่สุด หากเทียบกับเงินเนอเรชั่น อื่น ๆ โดยขึ้นชอบการรีวิวนสินค้าต่าง ๆ รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวและร้านอาหาร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายที่เกินตัวจนทำให้รายจ่ายของ กลุ่มเงินเนอเรชั่น Y มากกว่ารายได้ที่หาได้ในแต่ละเดือน ผลจากการใช้จ่ายดังกล่าวก็จะทำให้มีหนี้บัตรเครดิตและหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล มากไปกว่านั้นยังพบว่า กลุ่มเงินเนอเรชั่น Y หลายคนยังนิยมที่จะซื้อคอนโด และรถยนต์ ที่จะทำให้มีภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงเพิ่มขึ้นกว่าเดิมด้วย

นนทพร ปิ่นวิเศษ (2561, น. 1) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้บริการบัตรเครดิตของคนไทยเงินเนอเรชั่น Y ในกรุงเทพมหานคร ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการใช้บริการบัตรเครดิตของคนไทยเงินเนอเรชั่นวัยในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้บัตรเครดิตในการซื้อสินค้า 3 อันดับแรก ได้แก่ ซื้อสินค้าอุปโภค บริโภค รองลงมาคือ สินค้าประเภทเสื้อผ้า ของใช้ส่วนตัว และสินค้าและบริการที่เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ โดยเลือกที่จะผ่อนชำระร้อยละ 0 มากที่สุด และมีพฤติกรรมการชำระเงินคืนแบบเต็มจำนวนจากบัตรเครดิตมากที่สุด

พิจิตรา ก้องกิตติงาม และ บุษรา โปวาทอง (2561, น. 148) ได้ทำการศึกษาในกลุ่มเงินเนอเรชั่นวัยกับการวางแผนทางการเงินเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย: กรณีศึกษา บัณฑิตจบใหม่จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่ากว่าร้อยละ 25 ของบัณฑิตจบใหม่ทั้งหมด มีความตั้งใจและวางแผนที่จะซื้อที่อยู่อาศัย ตั้งแต่อายุน้อย โดยตั้งใจที่จะซื้อที่อยู่อาศัยภายใน 5 ปี แรกของการทำงาน นอกจากนี้ยังพบว่าบัณฑิตจบใหม่มีพฤติกรรมในการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการออมเงิน แม้ว่ากลุ่มบัณฑิตจบใหม่จะมีการศึกษาสูง แต่ยังขาดความรู้เรื่องการสร้างความมั่งคั่งทางการเงิน เนื่องจากพบว่าส่วนใหญ่ยังออมเงินในรูปแบบของบัญชีออมทรัพย์ซึ่งมีดอกเบี้ยน้อย

สุชน ทิพย์ทิพากร และ พิทักษ์ ศิริวงศ์ (2559) วิจัยเรื่อง ภาวะหนี้สินของพนักงานในสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กรณีศึกษา: สถานประกอบการด้านสิ่งพิมพ์ ในจังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีศึกษาสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผลการวิจัยพบว่า 1) สาเหตุและที่มาของปัญหาหนี้สิน เกิดจากค่าครองชีพที่ปรับตัวสูงขึ้น การซื้อทรัพย์สินถาวร การซื้อสินค้าเงินผ่อน การช่วยเหลือครอบครัวจากเหตุจำเป็นฉุกเฉิน และการนำไปใช้จ่ายกินเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิงส่วนตัว 2) รูปแบบของการก่อหนี้และวิธีการชำระหนี้ ได้แก่ หนี้ในระบบ หนี้นอกระบบ และหนี้จากการกู้ยืมด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัว 3) แนวทางการแก้ปัญหาหนี้สิน ได้แก่ การหารายได้เพิ่มจากการทำงานล่วงเวลา หรือทำงานเสริม

นอกเวลา การลดค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การจัดสรรเงินก้อนเพื่อชำระหนี้ในระบบ การกู้หนี้ระยะยาวจากธนาคารเพื่อเปิดบัญชีเงินกู้ในระบบ และการขายทรัพย์สินที่ไม่สามารถผ่อนต่อได้

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจ และเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารออมสิน (2558) รายงานผลการศึกษา ภาวะหนี้สินของครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างผู้มีรายได้น้อยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น มีภาระชำระหนี้เฉลี่ยต่อเดือนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมีการกู้เพื่ออุปโภคบริโภค และเพิ่มทำการเกษตรอัตรากาเรดิบโตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง กลุ่มผู้มีรายได้น้อยมีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้ ซึ่งมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวหรือสภาวะภัยแล้ง ขาดแหล่งเงินกู้ในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงขาดเงินออมสำหรับใช้จ่ายในภาวะฉุกเฉิน โดยผู้วิจัยเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา ได้แก่ 1) เป็นที่ปรึกษาในการวางแผนทางธุรกิจแบบครบวงจร พร้อมกับการสนับสนุนสินเชื่อ 2) ส่งเสริมการรวมกลุ่มประชาชน อาทิ กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ต่าง ๆ ให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง โดยส่งเสริมด้านนโยบายหรือออกกฎหมายสนับสนุนให้เป็นแหล่งเงินทุน เงินออมของประชาชนฐานราก ให้เกิดการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจได้อย่างเข้มแข็ง ยั่งยืน และ 3) ทรนรงค์สร้างวินัยทางการเงิน โดยการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการด้านการเงิน การออม และหนี้สิน เพื่อลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น โดยการปลูกฝังค่านิยมให้มีการจดบันทึกบัญชีรับ-จ่ายประจำวันอย่างจริงจัง เพิ่มรายได้แก้ไขพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เกินตัว เพิ่มให้เกิดการออมในอนาคต

ภัทราภรณ์ แก้วจรรย์ (2558) วิจัยเรื่อง ภาวะหนี้สินของพนักงานจ้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยพบว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาวะหนี้สินของพนักงาน ได้แก่ 1) ปัจจัยทางด้านรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตประจำวัน 2) ปัจจัยทางด้านค่าใช้จ่ายประจำอย่างค่าผ่อนชำระยานพาหนะ ค่าที่อยู่อาศัย ค่าอุปโภคบริโภค และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 3) ปัจจัยทางด้านความเชื่อและค่านิยม การบริโภคตามกระแสทุนนิยม ปัจจัยเหล่านี้ ส่งผลให้พนักงานจ้าง จำเป็นต้องกู้เงินทั้งจากในระบบและนอกระบบ

วรางคณา บัวล้อม (2558) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อหนี้ของพนักงานธนาคารพาณิชย์แห่งในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ของพนักงานธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งจำนวน 122 คน พบว่าพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์ต่อระดับปริมาณการก่อหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พฤติกรรมการใช้จ่ายเกี่ยวกับการอุปโภค บริโภค พฤติกรรมการใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย พฤติกรรมการใช้จ่ายในการซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย และเครื่องอำนวยความสะดวก รวมถึงเครื่องประดับต่าง ๆ และพฤติกรรมการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนในด้านประกัน กองทุน ธุรกิจเสริม ซึ่งสรุปได้ว่า

การมีหนี้ในปริมาณที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้หนี้ในด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกันเช่นกัน กลุ่มพนักงานธนาคารส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการผ่อนชำระหนี้สินเนื่องจากมีภาระในการผ่อนชำระอยู่ในระดับต่ำ แต่มีความเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยที่เผชิญอยู่ในปัจจุบันอยู่ในระดับอัตราที่ไม่เหมาะสม โดยจากการเก็บข้อมูลทำให้ทราบถึงปัญหาอื่น ๆ ของการเป็นหนี้ ได้แก่ สภาพทางด้านจิตใจแย่ อันเนื่องมาจากปัญหาหนี้สินที่ไม่เหมาะสม การมีหนี้สินที่มากเกินไปเป็นผลให้มีรายได้ลดลง และไม่เพียงพอต่อความต้องการ

เบญจรงค์ อินทรวีรัตน์ และ ศิวะนันท์ ศิวพิทักษ์ (2557, น. 137) จากการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ชื่อสินค้าผ่านระบบออนไลน์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า กลุ่มผู้บริโภคเจนเนอเรชั่น Y เลือกซื้อสินค้าประเภทแฟชั่น (เครื่องสำอางและเครื่องประดับ) มากที่สุด ที่ความถี่เดือนละ 1 ครั้ง โดยซื้อสินค้าผ่านเว็บไซต์โดยซื้อขายสินค้าที่สามารถใช้บริการได้ตลอด 24 ชั่วโมงและทุกสถานที่ ซึ่งปัจจัยด้านการตลาดของผู้บริโภคมีอิทธิพลต่อการซื้อสินค้าผ่านระบบออนไลน์ อาทิ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านโปรโมชั่น

Money Hub (2558) (เอกสารจากเว็บไซต์) การเป็นหนี้ขึ้นอยู่กับระบบของสังคมโลกมาอย่างยาวนาน การสร้างหนี้มีหลากหลายสาเหตุ ดังนี้ 1) เป็นหนี้เพราะอยากได้สิ่งของที่ต้องการใช้มาก่อน เช่น ต้องการสินค้าที่ลดราคา หรือมีโปรโมชั่นผ่อน 10 เดือน ทั้งที่ความจริงอาจจะไม่ใช่สิ่งที่จะต้องใช้อย่างเร่งด่วน แต่ในบางกรณีก็อาจจะจำเป็นต้องซื้อสินค้าบางอย่างอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสินค้าชิ้นนั้นเสียหรือเสื่อมสภาพ เป็นต้น 2) เป็นหนี้เพราะไม่สามารถหาเงินได้ทันหนี้ลักษณะนี้ มักเกิดจากการใช้บัตรเครดิตไปล่วงหน้า โดยยังมีเงินมาชำระคืน 3) เป็นหนี้เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ หลายครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ จึงต้องกู้หนี้ยืมสินจากครอบครัว เพื่อนหรือญาติ การนำทรัพย์สินไปจำนำหรือการกู้เงินจากธนาคาร เพื่อนำมาใช้จ่ายก่อน 4) เป็นหนี้เพราะการใช้เงินเกินตัว บางคนที่ไม่ระมัดระวังในการใช้จ่ายเงิน ซื้อสินค้าที่ชอบโดยไม่ลังเล ไม่มีการวางแผนในการใช้จ่ายเงิน 5) เป็นหนี้เพราะต้องการสร้างธุรกิจของตนเอง การทำธุรกิจโดยไม่ศึกษาถึงธุรกิจที่จะลงทุน ไม่มีแผนการเงินในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากการทำธุรกิจต้องมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างมาก อาทิ ค่าพนักงาน ค่าเช่าพื้นที่ ค่าอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงเงินทุนหมุนเวียน หากวางแผนไม่รอบคอบก็อาจจะก่อให้เกิดหนี้เพิ่มพูนได้ 6) เป็นหนี้จากการค้าประกันให้ผู้อื่น เป็นหนี้ที่เกิดจากความไม่ตั้งใจ ยอมช่วยเหลือเป็นลูกค้าประกันให้กับผู้อื่น เมื่อผู้กู้เบี้ยวการชำระหนี้ ผู้ค้าจึงต้องรับภาระหนี้ที่ไม่ได้ก่อขึ้น 7) เป็นหนี้จากการพนัน มีหลายคนที่หลงเข้าไปเล่นการพนันโดยหวังว่าจะได้เงินจากการพนันมาโดยง่าย แต่เมื่อเล่นเสียก็อาจจะไม่มีเงินจ่ายจนเกิด

หนี้ 8) เป็นหนี้จากความประมาท หลายคนไม่เคยทำประกันชีวิต หรือประกันภัยต่าง ๆ ยกตัวอย่าง เช่น ถ้าเกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์ แล้วไม่มีประกันภัยอาจจะต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เช่น ค่าซ่อมรถ ค่ารักษาพยาบาลทั้งตนเองและคู่กรณี เป็นต้น

พรภัทร อินทรวรพัฒน์, สิริรัตน์ เชษสมน, และ ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2557) วิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการก่อหนี้สินของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมนักศึกษาก่อนนี้จากอิทธิพลของรายได้คาดการณ์หลังสำเร็จ การศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ค่าครองชีพ ความคาดหวังในอรรถประโยชน์จากการศึกษา พฤติกรรมแบบบริโภคนิยม ทักษะคิดต่อสถานะเศรษฐกิจ ความกดดันทางการเงิน รายได้ของ ครอบครัว ทักษะคิดเชิงบวกต่อการก่อหนี้สิน อำนาจซื้อของนักศึกษาทั้งทรัพย์สิน ปริมาณเงินออม โดยรวมและรายได้ต่อเดือน ตามลำดับ ขณะที่นักศึกษาจะก่อหนี้สินลดลงจากอิทธิพลของ สมรรถนะตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด รองลงมาคือการเรียนรู้ทางการเงิน เงิน ออมต่อเดือน ความตระหนักในการออม และการบริหารจัดการทางการเงินของนักศึกษาตามลำดับ

ปัจจัยหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการออม

Teresa Ghilarducci and Tony James Paperback (2020) ผู้เขียนหนังสือ Rescuing Retirement กล่าวว่า คนส่วนใหญ่มีเงินออมเพื่อการเกษียณไม่เพียงพอ อัตราความยากจนของผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งในอนาคตข้างหน้าอาจจะถูกบังคับให้เลื่อนอายุการเกษียณ และมาตรฐาน การครองชีพหลังเกษียณ ไม่เหมือนเดิม กล่าวคือ ชีวิตหลังเกษียณของหลายคน จะเปลี่ยนจากชน ชั้นกลางไปเป็นชีวิตที่เกือบจน โดยผู้เขียนเสนอให้เพิ่มเงินออมเพื่อการเกษียณโดยได้รับ ผลตอบแทนที่สูงขึ้น และรับประกันรายได้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน เพื่อให้เกิดการเกษียณอย่าง มั่นคง

Hal E. Hershfield (2019) อาจารย์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ลอสแอนเจลิส เปิดเผยงานวิจัยเรื่อง การเก็บเงินเพื่อวันเกษียณ “Retirement Savings” พบว่า ผู้คนส่วนใหญ่ไม่ได้ตัดสินใจทำสิ่งที่ดูแลตัวเองในอนาคต เช่น คนอายุ 65 ปี ของประเทศที่มั่งคั่ง เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา สหราชอาณาจักร โดยเฉลี่ยมีเงินเก็บไม่เพียงพอที่จะทำให้ ตัวเองมีคุณภาพชีวิตเหมือนเดิม จะมีเงินพอใช้จนถึงอายุ 70 ปีต้น ๆ จากนั้นเงินจะลดลงเรื่อย ๆ และไม่เพียงพอใช้ก่อนจะเสียชีวิต เป็นสัญญาณที่น่ากังวลว่าคนรุ่นใหม่อาจมีเงินเก็บไม่เพียงพอ เพื่อไว้ใช้ยามชรา

ฝ่ายส่งเสริมความรู้ทางการเงิน: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2564) พบว่าคนไทยมีพัฒนาการระดับทักษะทางการเงินดีขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 71 สูงกว่าการสำรวจในปี 2561 (ร้อยละ 66.2) และสูงกว่าค่าเฉลี่ยการสำรวจทักษะทางการเงินครั้งล่าสุดของ OECD ในปี 2563

โดยผลการสำรวจองค์ประกอบของทักษะทางการเงินทั้ง 3 ด้าน พบว่าคนไทยมีพัฒนาการดีขึ้นในทุกด้าน 1) ด้านความรู้ทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 62.9 (ร้อยละ 55.7 ในปี 2561) ปรับตัวดีขึ้นในทุกหัวข้อ แต่ยังมีหัวข้อที่สามารถพัฒนาและส่งเสริมเพิ่มเติม ได้แก่ การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝาก ทบต้น การกระจายความเสี่ยงในการลงทุน และมูลค่าของเงินตามกาลเวลา 2) ด้านพฤติกรรมทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 71.1 (ร้อยละ 67.8 ในปี 2561) โดยหัวข้อการจัดสรรเงินก่อนใช้และศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ มีคะแนนเพิ่มขึ้นมาก อย่างไรก็ตาม หัวข้อการบริหารจัดการเงินเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเงินไม่พอใช้มีคะแนนลดลง และ 3) ด้านทัศนคติทางการเงินอยู่ที่ร้อยละ 82 (ร้อยละ 78 ในปี 2561) มีพัฒนาการดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทัศนคติในเรื่องการวางแผนเพื่ออนาคตในระยะยาวเป็นหัวข้อที่มีพัฒนาการจากปี 2561 มากที่สุด ซึ่งความไม่มั่นคงทางรายได้ จากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 น่าจะมีส่วนทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ในอนาคตมากขึ้น

สำหรับการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมการออม พบว่าสัดส่วนผู้มีเงินออมในกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 74.7 ในปี 2563 (จากร้อยละ 72 ในปี 2561) และคนส่วนใหญ่มีความตระหนักเรื่องการออมเงินเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน และการออมเพื่อการเกษียณ ซึ่งการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 น่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนตระหนักถึงความจำเป็นของการเก็บเงินสำรองมากขึ้น แต่มีเพียงร้อยละ 38 ที่มีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่อยู่ได้เกิน 3 เดือนหากต้องหยุดงานกะทันหัน แสดงให้เห็นว่า ยังมีความจำเป็นต้องส่งเสริมการออมให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ แรงจูงใจสำคัญในการออมมาจากกรณีเป้าหมายหรือแผนที่ชัดเจนที่จะต้องใช้จ่ายเงินในอนาคต แต่มีเพียงร้อยละ 19.7 ที่จัดสรรเงินเพื่อออกก่อนนำเงินไปใช้จ่ายจึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้เป้าหมายการออมไม่สำเร็จ

ธนาคารออมสิน (2562) ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน ทำการสำรวจผู้สูงอายุเกิน 60 ปี ทั่วประเทศไทย พบว่าร้อยละ 80 มีเงินออมไม่พอใช้หลังเกษียณ ทำให้คุณภาพชีวิตแย่ลง และจากการสำรวจพฤติกรรมการออมของกลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 15,000 บาททั่วประเทศ จำนวน 2,186 ตัวอย่าง พบว่าร้อยละ 79 มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 1,000 บาท ไม่ต่างจากผลสำรวจของ Spotlight on Thailand เมื่อปี 2561 เจอสถิติที่พบว่าประชากรไทยกว่าร้อยละ 85 มีเงินไม่พอ

เกษียณ และยังไม่ได้วางแผนหรือเตรียมการใด ๆ เนื่องจากส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนเพื่อวัยเกษียณ

คณะศึกษาลักสูตรผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 29 สถาบันวิทยาการตลาดทุน (2562) งานวิจัย หัวข้อ การออม เพื่อประชากรวัยเริ่มทำงาน ผลการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อายุไม่มาก ยังไม่มีการวางแผนการเงินในระยะยาว แต่จะมองเป้าหมายการออมในระยะสั้น โดยต้องการผลตอบแทนสูง โดยมีความเสี่ยงต่ำ ทำให้เกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการเสี่ยงโชคเล่นพนัน เป็นพฤติกรรมที่ต้องการเห็นผลตอบแทนทันที

ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาเพื่อสร้างกลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการออม ผ่านการสร้างทัศนคติในเรื่องการออมของประชากรวัยเริ่มทำงาน โดยมีจุดประสงค์สำคัญ ได้แก่ 1) ทำให้เห็นความสำคัญของการออม และเริ่มออมตั้งแต่เริ่มทำงาน 2) สามารถเลือกวิธีการออมให้เหมาะสมกับเป้าหมายของตนเอง ผ่านการให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างแบบอย่าง (Role Model) ตั้งแต่วัยเด็ก อีกทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้และแนวปฏิบัติในการออม รวมถึงสร้างนโยบายและผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่จะสามารถจูงใจให้ประชากรวัยเริ่มทำงานเกิดการเปลี่ยนแปลง

แนวทางหรือนโยบายในการบริหารจัดการทางการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับประเทศ ในหัวข้อยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยมุ่งลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน แก้ไขปัญหาความยากจน เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ (เพ็ญพิมล ทัศนธนนท์, 2556) รวมทั้งเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น อาทิ สนับสนุนการให้ความรู้ในการบริหารจัดการทางการเงินแก่ชุมชนและครัวเรือน การปรับองค์การการเงินของชุมชนให้ทำหน้าที่เป็นสถาบันการเงินในระดับหมู่บ้าน ตำบลที่ทำหน้าที่ทั้งในการให้กู้ยืมเงินและการออม และจัดตั้งโครงข่ายการเงินฐานรากโดยมีธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เป็นแม่ข่าย

กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย หัวข้อ องค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ และเงื่อนไข 2 ประการ หรือที่เรียกว่า 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็น และเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป

ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจ ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจรรยา และ วัฒนธรรมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากกรกระทำนั้น ๆ อย่างรอบรู้และรอบคอบ

ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการ เปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้ สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจ และการกระทำเป็นไปพอเพียง จะต้องอาศัยทั้ง คุณธรรมและความรู้ ดังนี้

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องสร้างเสริมให้เป็นพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ประกอบด้วย ด้านจิตใจ คือการตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและ เหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ คือมีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย การฝึกตนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างรอบด้าน มีความรอบคอบ และความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่างๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้ เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และในชั้นปฏิบัติ

การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ต้องคำนึงถึง 4 มิติ ดังนี้

ตาราง 1 มิติในการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

ด้านเศรษฐกิจ	การลดรายจ่าย / การเพิ่มรายได้ / ใช้ชีวิตอย่างพอสมควร / คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ / มีภูมิคุ้มกัน / ไม่เสี่ยงเกินไป / การเฝ้าระวังเลือกสำรอง
ด้านสังคม	ช่วยเหลือเกื้อกูล / รู้รักสามัคคี / สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ / เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้ค่าและให้เกิดประโยชน์สูงสุด / ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด
ด้านวัฒนธรรม	รักและเห็นคุณค่าในความเป็นไทย เอกลักษณ์ของไทย / เห็นประโยชน์ของภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น / รู้จักแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรมอื่น ๆ

แผนยุทธศาสตร์ธนาคารแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2563- 2565) ธนาคารแห่งประเทศไทย การดำเนินงานโดยคำนึงถึงความยั่งยืน (Sustainability) ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล จะเป็นเรื่องที่ไม่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แนวคิดเรื่องการค้าเงินธุรกิจและการเงินเพื่อความยั่งยืนมีความสำคัญมากขึ้นจากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล อาทิ ภาวะโลกร้อนที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อบางภาคธุรกิจและคุณภาพสินเชื่อในระยะยาว ปัญหานี้ครัวเรือนสูง และการขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้บริการทางการเงินทำให้ประชาชนบางกลุ่มไม่สามารถใช้ประโยชน์จากระบบการเงินได้อย่างเต็มที่ รวมถึงการขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงปัญหานี้ในระบบ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเปราะบางในภาคการเงินและสังคมในระยะยาว รวมถึงปัญหาด้านธรรมาภิบาลของการดำเนินงานที่คำนึงถึงผลประโยชน์ระยะสั้นเป็นหลัก อาจนำมาซึ่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและความอยู่รอดของธุรกิจในระยะยาว

ดังนั้น ทุกภาคส่วนรวมถึงธนาคารแห่งประเทศไทยจึงต้องคำนึงถึงความเสี่ยงระยะยาวจากปัญหาดังกล่าวข้างต้น โดยผนวกแนวคิดด้าน ESG และการเงินเพื่อความยั่งยืนให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร โดยเร่งแก้ปัญหาเหล่านี้และลดความเปราะบางของภาคครัวเรือน ตลอดจนส่งเสริมการให้บริการทางการเงินอย่างเป็นธรรม ให้ความรู้ทางการเงินและให้ประชาชนสามารถใช้บริการทางการเงินดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย

ธีรพัฒน์ มีอำพล (2557) วิจัยเรื่องความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการออมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ กรณีศึกษากลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จากการวิจัยสามารถจัดกลุ่มพฤติกรรมการออมได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ การจัดสรรเงินออมและการควบคุมค่าใช้จ่าย ผลจากการวิจัยพบว่าความรู้ทางการเงินส่งผลต่อการจัดสรรเงินออมและการควบคุมค่าใช้จ่าย ในขณะที่การจัดสรรเงินออมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการควบคุมค่าใช้จ่ายและปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งศึกษาพฤติกรรมการออม การใช้จ่ายเงิน และการก่อหนี้สินในภาพรวมของประชาชนทั่วประเทศ งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะมุ่งศึกษาและค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการก่อหนี้ของพนักงานบริษัทเอกชนวัยเริ่มทำงาน ที่มีอายุ 21-26 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่เพิ่งเริ่มมีรายได้จากการทำงาน เริ่มสร้างความมั่นคงให้กับตนเองและเริ่มที่จะสร้างครอบครัว ผ่านการตอบแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาในเรื่องนี้ จึงเป็นเรื่องจำเป็นและเป็นส่วนสำคัญที่จะสามารถนำไปใช้ในการสร้างกลยุทธ์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การนำเสนอนโยบาย หรือสร้างผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย โดยปรับให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ซึ่งอาจส่งผลอย่างมากต่อคุณภาพชีวิตในอนาคตของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน และเพื่อเตรียมความพร้อมให้เป็นผู้สูงวัยที่สามารถใช้ชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพที่ดี มีความสุขและมีความมั่นคงทางการเงินอย่างยั่งยืน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนที่ผู้วิจัยได้มีส่วนร่วมในการจัดโครงการรณรงค์สร้างวินัยทางการเงินให้เกิดขึ้นกับกลุ่มพนักงานของภาคีเครือข่ายของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวม 6 ภาคี ได้แก่ สหพันธ์สมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หอการค้าไทย สมาคมธนาคารไทย และสภาองค์การพัฒนาดังและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยคณะทำงานได้จัดประชาสัมพันธ์โครงการไปยังภาคีเครือข่ายทั้ง 6 แห่ง โดยกำหนดขนาดตามจำนวนพนักงานขององค์กรเป็น 3 ระดับได้แก่ 1) กลุ่มบริษัทเอกชนขนาดเล็ก ที่มีพนักงานจำนวน 1-100 คน 2) กลุ่มบริษัทเอกชนขนาดกลาง ที่มีพนักงานจำนวน 101-500 คน และ 3) กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ที่มีพนักงานจำนวน 501 คน ขึ้นไป วัตถุประสงค์เพื่อสร้างวิทยากรพี่เลี้ยง (Trainer) โดยการอบรมให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการเงินอย่างถูกวิธีให้กับพนักงานองค์กรสมาชิก หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน นำไปขยายผลต่อจากระดับบุคคลสู่ครัวเรือน องค์กร และชุมชน ในการสร้างค่านิยมให้เกิดวินัยทางการเงิน ช่วยลดปัญหาการกู้ยืมส่วนบุคคลและหนี้สินครัวเรือน เสริมสร้างเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างมั่นคงปลอดภัยจากภาระหนี้สิน ซึ่งหลังจากผู้แทนของหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการได้รับการอบรมความรู้เรื่องการบริหารจัดการทางการเงินจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 2 วันเต็ม ผู้แทนของหน่วยงานจะต้องนำความรู้ที่ได้รับไปดำเนินการต่อที่องค์กรของตนเอง ซึ่งจะต้องดำเนินโครงการตามกระบวนการ 9 ขั้นตอนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในการเป็นองค์กรสร้างสุขทางการเงิน เริ่มจากการจัดตั้งทีมงาน การประชาสัมพันธ์กิจกรรมในองค์กร การสร้างวิทยากรพี่เลี้ยงในองค์กร และเปิดรับสมัครพนักงานที่มีปัญหาหนี้สินเข้าร่วมโครงการ โดยมีกระบวนการใน

การให้ความรู้ทางการเงินขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนทางการเงินที่ดี เรียนรู้และฝึกปฏิบัติโดยการจัดทำงบดุลส่วนบุคคล การสร้างวินัยทางการเงินโดยการจดบัญชีรับจ่ายอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งพนักงานที่มีปัญหาหนี้สินที่เข้าร่วมโครงการจะต้องปรับพฤติกรรมในการใช้จ่ายเงินของตนเอง โดยจะได้รับทำให้คำปรึกษาในเชิงลึกจากวิทยากรที่เลี้ยงในองค์กรของตน ในการวางแผนทางการเงินและร่วมวางแผนบริหารปัญหาหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบ โดยใช้ระยะเวลาในการเข้าร่วมโครงการอย่างน้อย 4 เดือน และจะดำเนินการเก็บผลจากพนักงานที่เข้าร่วมโครงการใน 3 หัวข้อ ได้แก่ 1) จำนวนค่าใช้จ่ายที่ลดลง 2) จำนวนภาระหนี้สินที่ลดลง และ 3) จำนวนเงินออมที่เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ผู้จัดทำเห็นว่าบริษัทที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์สร้างวินัยทางการเงิน มีแผนขยายผล การให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการทางการเงินอย่างถูกต้องให้กับกลุ่มพนักงาน จึงเป็นโอกาสอันดีที่จะเริ่มเก็บข้อมูลของพนักงานวัยเริ่มทำงานของหน่วยงาน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์และประเมินผล โดยจะสามารถนำไปปรับใช้กับการจัดทำหลักสูตรที่จะนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน ที่มีอายุระหว่าง 21-26 ปี มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 0-5 ปี เข้าร่วมโครงการรณรงค์สร้างวินัยทางการเงิน 6 ภาคีรวมจำนวน 24 แห่ง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ ทาโรยามาเน่ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

n : ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง หรือ ขนาดของกลุ่มประชากรตัวอย่าง

N : ขนาดของประชากร

e : ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 (ร้อยละ หรือเปอร์เซ็นต์)

$$\text{ดังนั้น} \quad \frac{998}{1+998(0.05)^2}$$

$$n = 286$$

$$n = 286$$

กลุ่มตัวอย่างที่จะต้องสำรวจแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 286 คน จากพนักงานบริษัทเอกชนจำนวน 24 แห่ง ที่มีอายุ 21-26 ปี ดังนี้

ก. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยคำนึงหลักการกระจายตัวของข้อมูล ให้ครบทุกหน่วยงาน ตามเพศ อายุ ที่หลากหลาย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม โดยสังเคราะห์มาจากงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ของนางสาว วรางคณา บัวล้อม นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และจากองค์ความรู้ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบ่งเนื้อหาในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลการทำงาน
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออม
- ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการก่อกำเนิดสิน

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารที่หลากหลาย วิเคราะห์ความมุ่งหมาย ตรวจสอบวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดและทฤษฎีของการวิจัย เพื่อพิจารณาตัวแปรต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม พร้อมกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้มีความครอบคลุมจุดมุ่งหมาย
2. ดำเนินการร่างคำถามในแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด นิยามของงานวิจัย โดยใช้คำถามที่เป็นไปตามหลักวิชาการ และอ้างอิงจากกรอบแนวคิดของงานวิจัย
3. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ เพื่อหาคุณภาพให้เที่ยงตรง แม่นยำ
4. นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มทดลอง
5. จัดการแก้ไข และปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ ก่อนนำไปเก็บตัวอย่างจริงเพื่อนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

เป็นการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามและนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง และนำมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเองทั้งฉบับมีที่ค่ามากกว่า 0.70 ขึ้นไป (Taber, 2017)

เกณฑ์การแปลผล

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมืออยู่ระหว่าง 0.00 – 1.00 ยิ่งใกล้ 1.00 ยิ่งมีความเชื่อมั่นสูง
เกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่นมีดังนี้

0.00 – 0.20	ความเชื่อมั่นต่ำมาก/ไม่มีเลย
0.21 – 0.40	ความเชื่อมั่นต่ำ
0.41 – 0.70	ความเชื่อมั่นปานกลาง
0.71 – 1.00	ความเชื่อมั่นสูง

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มประชากรที่เราจะศึกษา คือ กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย จำนวน 33 ตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง หนังสือ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เรื่องการบริหารจัดการเงิน การวางแผนทางการเงิน สาเหตุหรือพฤติกรรมการบริโภค พฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน หรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดการก่อหนี้สิน การออมเงิน และการลงทุน รวมถึงวิธีการจัดการและการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานบริษัทเอกชนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์สร้างวินัยทางการเงิน จำนวน 24 แห่ง รวม 293 คน ซึ่งจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลการทำงาน ลักษณะการออมและการลงทุน ลักษณะการก่อหนี้พฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อหนี้ รวมถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้

2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยการส่งชุดแบบสอบถามด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ทางอินเทอร์เน็ต ที่มีการระบุชื่อเรื่องของงานวิจัย รวมถึงวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ส่งไปยังผู้ประสานงานของกลุ่มตัวอย่าง โดยในแบบสอบถาม จะมีคำถามสอบถามถึงข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลการทำงาน และพฤติกรรมการใช้จ่ายและการ

ออมของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน ที่มีอายุ 21- 26 ปี ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 0-5 ปี

3) รวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยนำผลการตอบแบบสอบถามมาจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ภายหลังจากการเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการ ดังนี้

การวิจัยได้ใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) เพื่อทดสอบปัจจัย 2 ปัจจัยว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการทำงาน ปัจจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออม และลักษณะการก่อกำหนดหนี้สิน

เครื่องมือวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของปัจจัยหรือพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออมตามหลักของ Likert Scale ดังนี้

เกณฑ์การวัดผล	ค่าคะแนน	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น
	ค่าคะแนน 1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
	ค่าคะแนน 2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
	ค่าคะแนน 3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
	ค่าคะแนน 4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
	ค่าคะแนน 5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

เกณฑ์การให้ความหมายของระดับความคิดเห็น

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 – 1.80	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
2.61 – 3.40	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
3.41 – 4.20	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
4.21 – 5.00	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ได้เลือกการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

การวิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ n แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean) S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการทำงาน ปัจจัยเรื่องพฤติกรรม การใช้จ่ายและการออม และลักษณะการก่อหนี้สิน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการก่อหนี้ กรณีศึกษาของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 293 ตัวอย่าง และแบ่งการนำเสนอ การแปลผล และการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 4 ส่วน ตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่าง
4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการก่อหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ลักษณะที่อยู่อาศัย จำนวนบุตร/ บุคคลพึ่งพิง การเป็นหัวหน้าครอบครัว และค่าใช้จ่ายต่อเดือน โดยแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ ดังนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละตาราง เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	124	42.3
หญิง	169	57.7
รวม	293	100
อายุ		
21-22 ปี	46	15.7
23-24 ปี	124	42.3
25-26 ปี	123	42.0
รวม	293	100

ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่า มัธยมศึกษาปีที่ 6	2	0.7
มัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช./ ปวส.	60	20.5
ปริญญาตรี	218	74.4
ปริญญาโท	13	4.4
รวม	293	100
สถานภาพ		
โสด	258	88.1
สมรส	27	9.2
หย่าร้าง/แยกกันอยู่	8	2.7
รวม	293	100
ที่อยู่อาศัย		
บ้าน/ คอนโดตนเอง	31	10.6
บ้านของครอบครัว	141	48.1
บ้านพักสวัสดิการ	23	7.8
บ้านเช่า/ คอนโดเช่า	98	33.4
รวม	293	100
จำนวนบุตร / บุคคลพึ่งพิง		
ไม่มี	231	78.8
มี 1 คน	31	10.6
มี 2 คนขึ้นไป	31	10.6
รวม	293	100
หัวหน้าครอบครัว		
เป็น	38	13.0
ไม่เป็น	255	87.0
รวม	293	100

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	64	21.8
10,001-15,000 บาท	96	32.8
15,001-20,000 บาท	87	29.7
20,001-25,000 บาท	37	12.6
25,001-30,000 บาท	9	3.1
รวม	293	100

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 293 คน สามารถจำแนกได้ ดังนี้

ด้านเพศ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 169 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 57.7 และเพศชาย จำนวน 124 คนคิดเป็นร้อยละ 42.3 จึงจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้มีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

ด้านอายุ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 23-24 ปี จำนวน 124 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาคือช่วงอายุ 25-26 ปี จำนวน 123 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 42 และทำยที่สุดคือช่วงอายุ 21-22 ปี จำนวน 46 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 15.7

ด้านระดับการศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 74.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาได้แก่ กลุ่มระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 /ปวช./ ปวส. จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ

ด้านสถานภาพสมรส ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 88.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีสถานภาพสมรสจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และมีสถานภาพหย่าร้าง/แยกกันอยู่จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ

ด้านที่อยู่อาศัย ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยที่บ้านของครอบครัว จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาพักอาศัยที่บ้าน

เช่า/ คอนโดเช่า จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พักอาศัยที่บ้าน/
คอนโดตนเอง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และพักอาศัยที่บ้านพัก
สวัสดิการ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ

ด้านจำนวนบุตร หรือบุคคลพึ่งพิง ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่มีบุตรหรือ
บุคคลพึ่งพิง จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 78.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และเป็นผู้ที่มีบุตรหรือ
บุคคลพึ่งพิง จำนวนหนึ่งคน มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และผู้
ที่มีบุตรหรือบุคคลพึ่งพิงตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 ของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด

ด้านการเป็นหัวหน้าครอบครัว ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็น
หัวหน้าครอบครัว มีจำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 87 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และเป็นผู้ที่เป็น
หัวหน้าครอบครัว จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ด้านค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อ
เดือน จำนวน 10,001-15,000 บาท จำนวน 96 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 32.8 ของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมดมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 15,001-20,000 บาท จำนวน 87 คน หรือคิดเป็นร้อยละ
29.7 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน
64 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 21.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน
20,001-25,000 บาท จำนวน 37 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.6 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และมี
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 25,001-30,000 บาท จำนวน 9 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 3.1 ของ
กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลการทำงานของกรรณการกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตาม ตำแหน่ง
งาน รายได้ และประสบการณ์การทำงาน โดยแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ ดังนี้

ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละ เกี่ยวกับข้อมูลการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้จัดการ/หัวหน้างาน	18	6.1
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	275	93.9
รวม	293	100
รายได้		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	16	5.5
10,001-15,000 บาท	94	32.1
15,001-20,000 บาท	102	34.8
20,001-25,000 บาท	47	16.0
25,001-30,000 บาท	12	4.1
30,001 บาท ขึ้นไป	22	7.5
รวม	293	100
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 1 ปี	87	29.7
1-3 ปี	159	54.3
มากกว่า 3-5 ปี	47	16.0
รวม	293	100

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 293 คน สามารถจำแนกได้ ดังนี้

ด้านการทำงาน ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 93.9 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และอยู่ในตำแหน่งระดับผู้จัดการ/หัวหน้างาน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ด้านรายได้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีรายได้ระหว่าง 20,001-25,000 บาท จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีรายได้ระหว่าง 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และมีรายได้ระหว่าง 25,001-30,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ

ด้านประสบการณ์การทำงาน ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1-3 ปี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมามีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 3-5 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรมการก่อก่อนนี้ของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสาเหตุของพฤติกรรมที่มีต่อการก่อก่อนนี้ของกลุ่มตัวอย่าง

สาเหตุของพฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อก่อนนี้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับสาเหตุของพฤติกรรม
ค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหาร การบริโภค	3.55	0.98	มาก
ค่าใช้จ่ายในการผ่อนซื้ออุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอำนวยความสะดวก (เช่น โทรศัพทมือถือ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ)	2.61	1.10	ปานกลาง
ค่าใช้จ่ายในการซื้อเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย	2.76	1.04	ปานกลาง
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	2.87	1.03	ปานกลาง
ค่าใช้จ่ายในการเลือกซื้อที่อยู่อาศัย (ค่าเช่า ค่าผ่อนชำระ)	2.36	1.28	น้อย
ค่าใช้จ่ายการผ่อนรถยนต์ หรือ รถมอเตอร์ไซด์	2.37	1.27	น้อย
ค่าใช้จ่ายเพื่อสุขภาพ และการรักษาโรค	2.27	.96	น้อย
ค่าใช้จ่ายจากการศึกษา อาทิ การกู้เงิน จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เป็นต้น	1.91	1.27	น้อย
ค่าใช้จ่ายค่าดอกเบี้ยจากเงินกู้เงินนอกระบบ	1.40	.85	น้อยที่สุด
ค่าใช้จ่ายจากการรับภาระหนี้แบบกะทันหัน (ป่วยโรคร้าย อุบัติเหตุ รับหนี้สินแทนครอบครัว ฯลฯ)	1.55	.99	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสาเหตุของพฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อก่อนนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหารและการบริโภคมากที่สุด โดยมีค่าใช้จ่ายในการผ่อนซื้ออุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอำนวยความสะดวก เช่น ค่าซื้อหรือผ่อนโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ค่าใช้จ่ายในการซื้อเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางในระดับปานกลาง มีค่าใช้จ่ายในการเลือกซื้อที่อยู่อาศัย อาทิ ค่าเช่า

ค่าผ่อนชำระ ค่าใช้จ่ายการผ่อนรถยนต์ หรือ รถมอเตอร์ไซด์ ค่าใช้จ่ายเพื่อสุขภาพ และการรักษาโรค ค่าใช้จ่ายจากการศึกษา อาทิ การกู้เงิน จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ในระดับน้อย และมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าดอกเบี้ยจากเงินกู้เงินนอกระบบ ค่าใช้จ่ายจากการรับภาระหนี้แบบกะทันหัน อาทิ ป่วยโรคร้าย อุบัติเหตุ รับหนี้สินแทนครอบครัว ในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 5 แสดงการจัดการเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน ของกลุ่มตัวอย่างที่ทำให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้โดยไม่มีรายได้ในปัจจุบัน

เงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่มีในปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	110	37.5
1 เดือน	90	30.7
2-3 เดือน	56	19.1
4-6 เดือน	19	6.5
มากกว่า 6 เดือน	18	6.1

จากตารางที่ 5 แสดงการจัดการเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่ทำให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้โดยไม่มีรายได้ในปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างไม่มีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน จำนวน 110 คน ร้อยละ 37.5 กลุ่มที่มีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน 1 เดือน จำนวน 90 คน ร้อยละ 30.7 กลุ่มที่มีเงินสำรองฉุกเฉิน 2-3 เดือน จำนวน 56 คน ร้อยละ 19.1 กลุ่มที่มีเงินสำรองฉุกเฉิน 4-6 เดือน จำนวน 19 คน ร้อยละ 6.5 และกลุ่มที่มีเงินสำรองฉุกเฉินมากกว่า 6 เดือน จำนวน 18 คน ร้อยละ 6.1 ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการวางแผนการลงทุนเพื่ออนาคต

ระดับค่าใช้จ่ายในการลงทุน เพื่ออนาคต	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ค่าใช้จ่าย
ออมเงินฝากธนาคาร	2.88	1.11	ปานกลาง
ซื้อประกันชีวิต	2.12	1.05	น้อย
สะสมเงินในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	1.97	1.10	น้อย
ลงทุนหุ้น	1.95	1.11	น้อย
ซื้อสลากออมสิน สลาก ธกส.	1.64	0.85	น้อยที่สุด
ออมเงินในสหกรณ์ออมทรัพย์	1.49	0.84	น้อยที่สุด
ลงทุน Bitcoin ออนไลน์	1.49	0.86	น้อยที่สุด
ลงทุนทองคำ	1.45	0.80	น้อยที่สุด
ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อส่งเสริมการออม (SSF)	1.33	0.72	น้อยที่สุด
ซื้อพันธบัตรรัฐบาล/ หุ้นกู้	1.32	0.67	น้อยที่สุด
ซื้ออนุพันธ์	1.30	0.63	น้อยที่สุด
อื่นๆ	1.29	0.78	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการวางแผนการลงทุนเพื่ออนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการออมเงินฝากธนาคารอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างที่มีการซื้อประกันชีวิต การสะสมเงินในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และการลงทุนหุ้น อยู่ในระดับน้อย และกลุ่มตัวอย่างที่มีออมเงินและลงทุนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละ เกี่ยวกับลักษณะของหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทหนี้		
ไม่มีหนี้	94	32.1
หนี้นอกระบบ	17	5.8
หนี้ในระบบ	182	62.1
รวม	293	100
แหล่งทุนที่ก่อหนี้		
สถาบันการเงิน	160	54.6
กองทุนสวัสดิการของหน่วยงานที่ทำงานอยู่ปัจจุบัน	10	3.4
หนี้นอกระบบ	24	8.2
รวม	194	66.2
การชำระหนี้		
ไม่ชำระหนี้เลย	2	0.7
ชำระหนี้บางครั้ง	7	2.4
ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	74	25.3
ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน)	112	38.2
รวม	195	66.6
ระยะเวลาที่เป็นหนี้		
น้อยกว่า 1 ปี	51	17.4
1-2 ปี	49	16.7
2-5 ปี	57	19.5
5-10 ปี	16	5.5
10 ปีขึ้นไป	21	7.2
รวม	194	66.2

จากตารางที่ 7 แสดงข้อมูลจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับลักษณะของหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง สามารถจำแนกได้ ดังนี้

ด้านประเภทหนี้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีหนี้ในระบบ จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 62.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีหนี้มีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และมีผู้ที่มีหนี้นอกระบบอยู่จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ

ด้านแหล่งเงินกู้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกู้เงินจากสถาบันการเงิน จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 54.6 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาเป็นการกู้เงินนอกระบบ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และมีการกู้เงินจากกองทุน/สวัสดิการของหน่วยงานที่ทำงานอยู่ปัจจุบันจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ

ด้านการชำระหนี้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผู้ชำระหนี้เต็มจำนวนเป็นประจำทุกเดือน จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีผู้ชำระหนี้ขั้นต่ำเป็นประจำทุกเดือน จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีผู้ชำระหนี้เป็นบางครั้ง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และมีผู้ไม่ชำระหนี้เลยจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ

ด้านระยะเวลาที่เป็นหนี้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีผู้ที่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ ระหว่าง 2-5 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีผู้ที่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีผู้ที่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ ระหว่าง 1-2 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีผู้ที่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ ระหว่าง 10 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีผู้ที่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่าง ตาราง 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับประเภทของหนี้

เพศ	ประเภทของหนี้			รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่มีหนี้	หนี้นอกระบบ	หนี้ในระบบ			
ชาย	36	4	84	124	4.178	.124
หญิง	58	13	98	169		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับประเภทของหนี้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีหนี้ในระบบรวมจำนวน 182 คน กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีหนี้เลยจำนวน 94 คน และกลุ่มตัวอย่างที่มีหนี้นอกระบบจำนวน 17 คน ตามลำดับ โดยพบว่าเพศหญิงมีหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ มากกว่าเพศชาย

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.124 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของหนี้

ตาราง 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับแหล่งเงินกู้

เพศ	แหล่งกู้เงิน			รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบันการเงิน	กองทุน	หนี้นอกระบบ			
ชาย	76	4	6	86	4.361	.113
หญิง	84	6	18	108		
รวม	160	10	24	194		

จากตารางที่ 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับแหล่งเงินกู้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่กู้เงินจากสถาบันการเงิน รวมจำนวน 160 คน กู้เงินจากแหล่ง

เงินกู้หนึ่งนอกระบบจำนวน 24 คน และกู้เงินจากกองทุนสวัสดิการของหน่วยงานที่ทำงานอยู่ปัจจุบันจำนวน 10 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.113 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการชำระหนี้

เพศ	พฤติกรรมการชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
ชาย	1	4	24	57	86	6.694	.082
หญิง	1	3	50	55	109		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่ทั้งเพศชายและเพศหญิง ชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน รวมจำนวน 112 คน รองลงมาคือชำระหนี้ขั้นต่ำทุกเดือน รวมจำนวน 74 รวม และชำระหนี้เป็นบางครั้งรวมจำนวน 7 คน และไม่ชำระหนี้เลย รวม 2 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.082 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

เพศ	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi-Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป			
ชาย	19	23	29	4	11	86	5.134	.274
หญิง	32	26	28	12	10	108		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่ทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ ระหว่าง 2-5 ปี รวมจำนวน 57 คน มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน รวม 51 คน มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ ระหว่าง 1-2 ปี รวมจำนวน 49 คน มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ 10 ปี ขึ้นไป รวมจำนวน 21 คน และมีระยะเวลาที่เป็นหนี้ ระหว่าง 5-10 ปี รวมจำนวน 16 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.274 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับประเภทหนี้

อายุ	ประเภทหนี้			รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่มีหนี้	หนี้ในระบบ	หนี้ไม่ในระบบ			
21-22 ปี	29	2	15	46	38.023	<0.001
23-24 ปี	46	5	73	124		
25-26 ปี	19	10	94	123		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับประเภทหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าจากการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทำให้ทราบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 21-26 ปี มีหนี้ในระบบมากที่สุด รวมจำนวน 182 คน ไม่มีหนี้ จำนวน 94 คน และมีหนี้นอกระบบ 17 คน โดยกลุ่มผู้ที่มีอายุระหว่าง 25-26 ปี มีหนี้ในระบบและนอกระบบ จำนวนมากที่สุดรวม 104 คน รองลงมาคือกลุ่มผู้ที่มีอายุระหว่าง 23-24 ปี มีหนี้ในระบบและนอกระบบ รวมจำนวน 78 คน และ กลุ่มผู้ที่มีอายุระหว่าง 21-22 ปี มีหนี้ในระบบและนอกระบบรวมจำนวน 17 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ <0.001 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าอายุมีความสัมพันธ์กับประเภทหนี้

ตาราง 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับแหล่งเงินกู้

อายุ	แหล่งเงินกู้		รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบันการเงิน	กองทุน หนี้นอกระบบ			
21-22 ปี	14	0 3	17	1.814	.770
23-24 ปี	64	5 8	77		
25-26 ปี	82	5 13	100		
รวม	160	10 24	194		

จากตารางที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับแหล่งเงินกู้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 21-26 ปี มีแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินมากที่สุด รวมจำนวน 160 คน รองลงมาคือการกู้จากแหล่งหนี้นอกระบบ จำนวน 24 คน และมีการกู้เงินจากกองทุน/สวัสดิการของหน่วยงานที่ทำงานอยู่ปัจจุบันน้อยที่สุด จำนวน 10 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.770 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการชำระหนี้

อายุ	พฤติกรรมการชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
21-22 ปี	0	0	8	9	17	6.968	.324
23-24 ปี	2	1	30	44	77		
25-26 ปี	0	6	36	59	101		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการชำระหนี้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 21-26 ปี มีพฤติกรรมการชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือนมากที่สุด รวมจำนวน 112 คน รองลงมาคือการชำระหนี้ขั้นต่ำทุกเดือน จำนวน 74 คน และมีการชำระหนี้บางครั้งรวม 7 คนและไม่ชำระหนี้เลย จำนวน 2 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.324 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

อายุ	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi-Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป			
21-22 ปี	10	6	1	0	0	17	27.799	.001
23-24 ปี	24	22	23	4	4	77		
25-26 ปี	17	21	33	12	17	100		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้อยู่ระหว่าง 2-5 ปี จำนวน 57 คน รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาที่เป็นหนี้น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 51 คน และกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ระหว่าง 1-2 ปี จำนวน 49 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.001 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าอายุมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับประเภทหนี้

ระดับการศึกษา	ประเภทหนี้		รวม	Chi-Square	P-value	
	ไม่มีหนี้	หนี้ในระบบ				หนี้ในระบบ
ต่ำกว่า ม.6	1	1	0	2	14.038	.029
ม.6/ปวช.ปวส.	17	7	36	60		
ปริญญาตรี	72	9	137	218		
ปริญญาโท	4	0	9	13		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับประเภทหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด 218 คน มีหนี้ในระบบมากถึง 137 คน และหนี้ในระบบ 9 คน และกลุ่มที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช. จำนวน 60 คน มีหนี้ในระบบจำนวน 36 คน และมีหนี้ในระบบจำนวน 7 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.029 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับประเภทหนี้

ตาราง 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับแหล่งเงินกู้

ระดับการศึกษา	แหล่งเงินกู้			รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบัน การเงิน	กองทุน	หนี้นอก ระบบ			
ต่ำกว่า ม.6	0	0	1	1	19.198	.004
ม.6/ ปวช.ปวส.	27	5	9	41		
ปริญญาตรี	124	5	14	143		
ปริญญาโท	9	0	0	9		
รวม	160	10	24	194		

จากตารางที่ 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับแหล่งเงินกู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการกู้เงินจากสถาบันการเงินมากที่สุด จำนวน 124 คน รองลงมาคือการกู้เงินจากแหล่งหนี้นอกระบบ จำนวน 14 คน จากตารางพบว่า กลุ่มที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.ปวส. จนถึงปริญญาโท กู้เงินกับสถาบันการเงินมากที่สุดจำนวน 160 คน รองลงมาคือการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้หนี้นอกระบบจำนวน 24 คน และ กู้เงินจากกองทุน สวัสดิการของหน่วยงานที่ทำงานอยู่ปัจจุบัน จำนวน 10 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.004 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับพฤติกรรมชำระหนี้

ระดับการศึกษา	พฤติกรรมชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
ต่ำกว่า ม.6	0	0	1	0	1	20.113 ^a	.017
ม.6/ ปวช.ปวส.	0	1	27	13	41		
ปริญญาตรี	2	6	43	92	143		
ปริญญาโท	0	0	3	7	10		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับพฤติกรรมชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน รวม 112 คน มีการชำระหนี้ขั้นต่ำทุกเดือน จำนวน 74 คน มีการชำระหนี้เป็นบางครั้ง จำนวน 7 คน และมีพฤติกรรมที่ไม่ชำระหนี้เลย จำนวน 2 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.017 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้

ตาราง 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ระดับ การศึกษา	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi-Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป			
ต่ำกว่า ม.6	0	0	1	0	0	1	15.237	.229
ม.6/ ปวช.ปวส.	7	17	11	3	3	41		
ปริญญาตรี	42	32	42	11	16	143		
ปริญญาโท	2	0	3	2	2	9		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระยะเวลาที่เป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในทุกะดับการศึกษามีระยะเวลาที่เป็นหนี้กระจายตั้งแต่ระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี จำนวนรวม 51 คน ระยะเวลาที่เป็นหนี้ 1-2 ปี รวมจำนวน 49 คน ระยะเวลาที่เป็นหนี้ 2-5 ปี รวมจำนวน 57 คน ระยะเวลาที่เป็นหนี้ 5-10 ปี รวมจำนวน 16 คน ไปจนถึงระยะเวลาที่เป็นหนี้ 10 ปี ขึ้นไป รวมจำนวน 21 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.229 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับประเภทหนี้

สถานภาพ	ประเภทหนี้			รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่มีหนี้	หนี้นอกระบบ	หนี้ในระบบ			
โสด	88	9	161	258	26.79	<0.001
สมรส	5	5	17	27		
หย่าร้าง						
แยกกันอยู่	1	3	4	8		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับประเภทหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 258 คน มีหนี้ในระบบจำนวน 161 คน ไม่มีหนี้ 88 คน และมีหนี้นอกระบบจำนวน 9 คน ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส และกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหย่าร้าง แยกกันอยู่ จำนวน 27 คน และ 8 คน ตามลำดับ โดยทั้งสองกลุ่มตัวอย่างมีหนี้ในระบบมากที่สุด รวมจำนวน 21 คน หนี้นอกระบบรวมจำนวน 8 คน และไม่มีหนี้รวมจำนวน 6 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ <math><0.001</math> ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับประเภทหนี้

ตาราง 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับแหล่งเงินกู้

สถานภาพ	แหล่งเงินกู้			รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบันการเงิน	กองทุน	หนี้นอกระบบ			
โสด	140	9	16	165	9.436 ^a	.051
สมรส	16	1	5	22		
หย่าร้าง	4	0	3	7		
แยกกันอยู่						
รวม	160	10	24	194		

จากตารางที่ 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับแหล่งเงินกู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่จะกู้เงินจากสถาบันการเงินมากที่สุด รวมจำนวน 160 คน กู้เงินจากแหล่งเงินนอกระบบจำนวน 24 คน และ กู้เงินจากกองทุน สวัสดิการของหน่วยงานที่ทำงานอยู่ปัจจุบัน จำนวน 10 คน ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีสถานภาพโสด จำนวน 165 คน มีการกู้เงินจากสถาบันการเงินมากถึง 140 คน รองลงมาคือการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ระบบ จำนวน 16 คน และกู้เงินจากกองทุน สวัสดิการของหน่วยงานที่ทำงานอยู่ปัจจุบัน จำนวน 9 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.051 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับพฤติกรรมการชำระหนี้

สถานภาพ	พฤติกรรมการชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
โสด	2	7	58	99	166	8.945	.177
สมรส	0	0	10	12	22		
หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	0	0	6	1	7		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่ทุกสถานภาพสมรส มีการชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน รวม 112 คน ชำระขั้นต่ำทุกเดือน รวมจำนวน 74 คน ชำระหนี้เป็นบางครั้ง รวมจำนวน 7 คน และไม่ชำระหนี้เลย รวมจำนวน 2 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.177 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

สถานภาพ	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi-Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป			
โสด	47	42	49	11	16	165	12.163	.144
สมรส	4	5	5	3	5	22		
หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	0	2	3	2	0	7		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ทุกสถานภาพสมรส มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ค่อนข้างใกล้เคียงกัน ตั้งแต่ระยะเวลาที่เป็นหนี้ 2-5 ปี รวมจำนวน 57 คน ระยะเวลาที่เป็นหนี้น้อยกว่า 1 ปี รวมจำนวน 51 คน ระยะเวลาที่เป็นหนี้ 1-2 ปี รวมจำนวน 49 คน ระยะเวลาที่เป็นหนี้ 10 ปีขึ้นไป รวมจำนวน 21 คน และระยะเวลาที่เป็นหนี้ 5-10 ปี รวมจำนวน 16 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.144 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับประเภทหนี้

ที่อยู่อาศัย	ประเภทหนี้		รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่มีหนี้	หนี้ในระบบ หนี้ในระบบ			
บ้าน คอนโดตนเอง	6	23	31	12.612	.050
บ้านของครอบครัว	58	77	141		
บ้านพักสวัสดิการ	5	15	23		
บ้านเช่า	25	67	98		
รวม	94	182	293		

จากตารางที่ 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับประเภทหนี้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่กับครอบครัวมีหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบรวมจำนวน 83 คน ซึ่งมีประเภทหนี้ในระบบและหนี้นอกระบบมากกว่าผู้ที่พักอาศัยอยู่บ้าน คอนโดตนเอง จำนวน 25 คน บ้านเช่าจำนวน 73 คน และบ้านพักสวัสดิการ จำนวน 18 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.050 ซึ่งเท่ากับระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าที่อยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทหนี้

ตาราง 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับแหล่งเงินกู้

ที่อยู่อาศัย	แหล่งเงินกู้		รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบันการเงิน	หนี้ในระบบ หนี้ในระบบ			
บ้าน คอนโดตนเอง	22	2	25	5.773	.449
บ้านของครอบครัว	62	11	78		
บ้านพักสวัสดิการ	12	4	18		
บ้านเช่า	64	7	73		
รวม	160	24	194		

จากตารางที่ 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับแหล่งเงินกู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่พักอยู่บ้านเช่า มีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินมากที่สุด จำนวน 64 คน รองลงมาเป็นผู้ที่พักอาศัยที่บ้านของครอบครัว จำนวน 62 คน และโดยรวม มีการกู้เงินจากสถาบันการเงินมากที่สุดจำนวน 160 คน รองลงมาคือการกู้จากแหล่งกึ่งนอกระบบจำนวน 24 คน และ กู้จากกองทุนสวัสดิการพนักงาน จำนวน 10 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.449 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าที่อยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับพฤติกรรมการชำระหนี้

ที่อยู่อาศัย	พฤติกรรมการชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
บ้าน คอนโด ตนเอง	0	1	8	16	25	5.718	.768
บ้านของ ครอบครัว	1	3	31	44	79		
บ้านพัก สวัสดิการ	1	1	7	9	18		
บ้านเช่า	0	2	28	43	73		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่พักอาศัยอยู่กับครอบครัวตนเองมีการชำระหนี้คืนเต็มจำนวนทุกเดือน มากที่สุดจำนวน 44 คน รองลงมาคือผู้ที่อาศัยอยู่ที่บ้านเช่า จำนวน 43 คน ส่วนผู้ที่พักอาศัยที่บ้าน คอนโดตนเอง จำนวน 16 คน และผู้ที่อาศัยอยู่บ้านพักสวัสดิการจำนวน 9 คน ตามลำดับ จากภาพรวม

พบว่าส่วนใหญ่จะมีการชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน จำนวน 112 คน รองลงมาคือการชำระหนี้ขั้นต่ำทุกเดือน จำนวน 74 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.768 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าที่อยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ที่อยู่อาศัย	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi-Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป			
บ้าน คอนโด	1	3	7	2	12	25	50.276	<0.001
ตนเอง								
บ้านของครอบครัว	22	24	23	7	2	78		
บ้านพักสวัสดิการ	3	6	5	1	3	18		
บ้านเช่า	25	16	22	6	4	73		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่พักอาศัยอยู่กับครอบครัวตนเองมีระยะเวลาที่เป็นหนี้้น้อยกว่า 1 ปี ไปจนถึง 5 ปี มีจำนวนรวม 69 คน และผู้ที่อาศัยอยู่บ้านเช่า จำนวน 63 คน ส่วนผู้ที่พักอาศัยอยู่บ้านหรือคอนโดตนเอง ส่วนใหญ่ มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ 10 ปี ขึ้นไปจำนวน 12 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ <0.001 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับประเภทหนี้

จำนวนบุตร	ประเภทหนี้			รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่มีหนี้	หนี้ในระบบ	หนี้ในระบบ			
ไม่มี	80	6	145	231	22.927	<0.001
มี 1 คน	5	6	20	31		
มี 2 คนขึ้นไป	9	5	17	31		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับประเภทหนี้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้ที่พักอาศัยอยู่กับครอบครัวตนเองมีระยะเวลาที่เป็นหนี้น้อยกว่า 1 ปี ไปจนถึง 5 ปี มีจำนวนรวม 69 คน และผู้ที่อาศัยอยู่บ้านเช่า จำนวน 63 คน ส่วนผู้ที่พักอาศัยอยู่บ้านหรือคอนโดตนเอง ส่วนใหญ่ มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ 10 ปี ขึ้นไปจำนวน 12 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ <math><0.001</math> ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าจำนวนบุตรมีความสัมพันธ์กับประเภทหนี้

ตาราง 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับแหล่งเงินกู้

จำนวนบุตร	แหล่งเงินกู้			รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบันการเงิน	กองทุน	หนี้นอกระบบ			
ไม่มี	127	7	12	146	14.756	.005
มี 1 คน	20	0	6	26		
มี 2 คนขึ้นไป	13	3	6	22		
รวม	160	10	24	194		

จากตารางที่ 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับแหล่งเงินกู้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้ที่ไม่มีบุตรมีหนี้จากแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงิน จำนวน 127 คน จากแหล่งกู้ยืมหนี้นอกระบบ

ระบบจำนวน 12 คน และ จากกองทุนสวัสดิการ จำนวน 7 คน รวมจำนวนมากถึง 146 คน ซึ่งมากกว่า ผู้ที่มีบุตรตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป ที่รวมจำนวนแหล่งกู้เงินประเภทต่าง ๆ จำนวน 48 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.005 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าจำนวนบุตรมีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับพฤติกรรมการชำระหนี้

จำนวนบุตร	พฤติกรรมการชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
ไม่มี	1	7	48	91	147	18.683	.005
มี 1 คน	0	0	10	16	26		
มี 2 คนขึ้นไป	1	0	16	5	22		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่ไม่มีบุตรและผู้ที่มีบุตรตั้งแต่ 1 คน ขึ้นไป ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน รวมจำนวน 112 คน และมีพฤติกรรมการชำระหนี้ขั้นต่ำทุกเดือนรวมจำนวน 74 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.005 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าจำนวนบุตรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

จำนวน บุตร	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi- Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป			
ไม่มี	47	31	44	8	16	146	21.742	.005
มี 1 คน	2	7	8	5	4	26		
มี 2 คนขึ้นไป	2	11	5	3	1	22		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่ไม่มีบุตร และผู้ที่มีบุตรตั้งแต่ 1 คน ขึ้นไป มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ค่อนข้างกระจาย โดยมีระยะเวลาดั้งแต่น้อยกว่า 1 ปี ไปจนถึงมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.005 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าจำนวนบุตรมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับประเภทหนี้

หัวหน้าครอบครัว	ประเภทหนี้		รวม	Chi-Square	P-value	
	ไม่มีหนี้	หนี้ นอก ระบบ				หนี้ ใน ระบบ
เป็น	7	5	26	38	6.891	.032
ไม่เป็น	87	12	156	255		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับประเภทหนี้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้ที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครอบครัวมีหนี้ในระบบมากถึง 182 คน และมีหนี้นอกระบบจำนวน 17 คน มากกว่าผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัว ที่มีหนี้ในระบบ 26 คน และมีหนี้นอกระบบ 5 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.032 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าการเป็นหัวหน้าครอบครัวมีความสัมพันธ์กับประเภทของหนี้

ตาราง 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับแหล่งเงินกู้

หัวหน้าครอบครัว	แหล่งเงินกู้			รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบันการเงิน	กองทุน	หนี้นอกระบบ			
เป็น	24	1	6	31	1.835	.399
ไม่เป็น	136	9	18	163		
รวม	160	10	24	194		

จากตารางที่ 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับแหล่งเงินกู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวและไม่ได้เป็นหัวหน้าครอบครัว ส่วนใหญ่กู้หนี้จากแหล่งเงินที่เป็นสถาบันการเงิน รวมจำนวน 160 คน กู้หนี้จากแหล่งเงินนอกระบบจำนวนรวม 24 คน และกู้เงินจากกองทุนและสวัสดิการ รวมจำนวน 10 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.399 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าการเป็นหัวหน้าครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับพฤติกรรมการชำระหนี้

หัวหน้าครอบครัว	พฤติกรรมการชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
เป็น	0	0	16	15	31	4.04	.257
ไม่เป็น	2	7	58	97	164		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวและไม่ได้เป็นหัวหน้าครอบครัว ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน รวมจำนวน 112 คน และ ชำระขั้นต่ำทุกเดือน รวมจำนวน 74 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.257 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าการเป็นหัวหน้าครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

หัวหน้าครอบครัว	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi-Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป			
เป็น	2	8	10	3	8	31	13.373	.010
ไม่เป็น	49	41	47	13	13	163		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นหัวหน้าครอบครัวกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครอบครัวมีหนี้มากกว่าผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัว ส่วนใหญ่มีการกระจายจำนวนของระยะเวลาที่เป็นหนี้ โดยมีระยะเวลา การชำระหนี้ 2-5 ปี มากที่สุดรวมจำนวน 57 คน รองลงมาคือระยะเวลาที่เป็นหนี้ที่น้อยกว่า 1 ปี รวมจำนวน 51 คน และมีระยะเวลาที่เป็นหนี้ 1-2 ปี รวมจำนวน 49 คน ระยะเวลาที่เป็นหนี้ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป รวมจำนวน 21 คน และ ระยะเวลาที่เป็นหนี้ระหว่าง 5-10 ปี รวมจำนวน 16 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าการเป็นหัวหน้าครอบครัวมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับประเภทหนี้

ค่าใช้จ่าย	ประเภทหนี้		รวม	Chi-Square	P-value	
	ไม่มีหนี้	หนี้ในระบบ				หนี้ในระบบ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	33	3	28	64	23.662	.003
10,001-15,000 บาท	32	8	56	96		
15,001-20,000 บาท	23	4	60	87		
20,001-25,000 บาท	5	1	31	37		
25,001-30,000 บาท	1	1	7	9		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับประเภทหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท เป็นกลุ่มที่มีหนี้ในระบบมากจำนวน 60 และ 56 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.003 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าค่าใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับประเภทหนี้

ตาราง 37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับแหล่งกู้เงิน

ค่าใช้จ่าย	แหล่งกู้เงิน		รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบัน การเงิน	กองทุน หนี้นอกระบบ			
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	23	2	29	9.126	.332
10,001-15,000 บาท	46	4	62		
15,001-20,000 บาท	53	4	63		
20,001-25,000 บาท	31	0	32		
25,001-30,000 บาท	7	0	8		
รวม	160	10	194		

จากตารางที่ 37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับแหล่งกู้เงินของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่า 10,000 บาท ไปจนถึง 30,000 บาท มีการกู้เงินจากสถาบันการเงินมากที่สุด รวมจำนวน 160 คน รองลงมาคือการกู้จากแหล่งเงินกู้นอกระบบ รวมจำนวน 24 คน และกู้เงินจากกองทุน/สวัสดิการ รวมจำนวน 10 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.332 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าค่าใช้จ่ายไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับพฤติกรรมชำระหนี้

ค่าใช้จ่าย	พฤติกรรมชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระหนี้ขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระหนี้เต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	1	1	16	11	29	23.994	.020
10,001-15,000 บาท	0	4	30	29	63		
15,001-20,000 บาท	1	2	22	38	63		
20,001-25,000 บาท	0	0	5	27	32		
25,001-30,000 บาท	0	0	1	7	8		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับพฤติกรรมชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่า 10,000 บาท ไปจนถึง 30,000 บาท มีการชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน รวมจำนวน 112 คน และมีการชำระหนี้ขั้นต่ำรวมจำนวน 74 คน มีการชำระหนี้บางครั้ง รวมจำนวน 7 คน และไม่ชำระหนี้เลยรวมจำนวน 2 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.020 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าค่าใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้

ตาราง 39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ค่าใช้จ่าย	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi-Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป			
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	6	15	5	3	0	29	41.671	<0.001
10,001-15,000 บาท	17	18	15	7	5	62		
15,001-20,000 บาท	22	11	20	5	5	63		
20,001-25,000 บาท	6	5	13	0	8	32		
25,001-30,000 บาท	0	0	4	1	3	8		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่มีค่าใช้จ่ายจำนวน 15,001-20,000 บาท มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ มากที่สุด รวมจำนวน 63 คน โดยมีระยะเวลาที่เป็นหนี้ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 22 คน ระยะเวลาชำระหนี้ 2-5 ปี จำนวน 20 คน ระยะเวลาที่เป็นหนี้ 1-2 ปี จำนวน 11 คน และ ระยะเวลาที่เป็นหนี้ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป รวม 10 คน ตามลำดับ และพบว่า ผู้ที่มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ไม่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ 10 ปีขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ <math><0.001</math> ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าค่าใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 40 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับประเภทหนี้

ตำแหน่ง	ประเภทหนี้			รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่มีหนี้	หนี้ในระบบ	หนี้ในระบบ			
ผู้จัดการ/หัวหน้างาน	5	0	13	18	1.539	.463
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	89	17	169	275		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 40 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับประเภทหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 275 คน มีหนี้ในระบบมากที่สุดจำนวน 169 คน และหนี้ในระบบ 17 คน ส่วนผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการ/หัวหน้างาน จำนวน 18 คน มีหนี้ในระบบจำนวน 13 คน และมีหนี้ในระบบ จำนวน 0 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.463 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าตำแหน่งงานไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของหนี้

ตาราง 41 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับแหล่งเงินกู้

ตำแหน่งงาน	แหล่งเงินกู้			รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบันการเงิน	กองทุน	หนี้ในระบบ			
ผู้จัดการ หัวหน้างาน	12	0	0	12	2.718	.257
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	148	10	24	182		
รวม	160	10	24	194		

จากตารางที่ 41 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับแหล่งเงินกู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ หัวหน้างาน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน กู้เงินจากสถาบันการเงิน

รวมจำนวน 160 คน และกู้เงินจากแหล่งเงินกู้้นอกระบบจำนวน 24 คน และ กู้เงินจากกองทุนสวัสดิการ รวมจำนวน 10 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.257 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าตำแหน่งงานไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 42 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตำแหน่งงาน	พฤติกรรมการชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระหนี้ขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระหนี้เต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
ผู้จัดการ	1	0	4	7	12	7.19	.066
หัวหน้างาน							
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	1	7	70	105	183		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 42 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ หัวหน้างาน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน รวมจำนวน 112 คน รองลงมาคือการชำระหนี้ขั้นต่ำทุกเดือน รวมจำนวน 74 คน ชำระหนี้เป็นบางครั้ง รวมจำนวน 7 คน และไม่ชำระหนี้เลย รวมจำนวน 2 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.066 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าตำแหน่งงานไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 43 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตำแหน่งงาน	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi-Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป			
ผู้จัดการ	1	2	4	1	4	12	7.997	.092
หัวหน้างาน								
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	50	47	53	15	17	182		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 43 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ หัวหน้างาน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้กระจายทุกกลุ่มตั้งแต่ระยะเวลาการเป็นหนี้้น้อยกว่า 1 ปี ไปจนถึง 10 ปี ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.092 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าตำแหน่งงานไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 44 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับประเภทหนี้

รายได้	ประเภทหนี้			รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่มีหนี้	หนี้นอก ระบบ	หนี้ใน ระบบ			
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	6	5	5	16	40.475	<0.001
10,001-15,000 บาท	31	8	55	94		
15,001-20,000 บาท	38	2	62	102		
20,001-25,000 บาท	6	0	41	47		
25,001-30,000 บาท	3	1	8	12		
30,001 บาทขึ้นไป	10	1	11	22		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 44 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับประเภทหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า รายได้ของกลุ่มตัวอย่าง ที่อยู่ระหว่าง 10,001- 20,000 บาท มีหนี้ในระบบมากที่สุดรวมจำนวน 117 คน และมีหนี้ในระบบรวมจำนวน 10 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ <math><0.001</math> ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่ารายได้มีความสัมพันธ์กับประเภทหนี้

ตาราง 45 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับแหล่งเงินกู้

รายได้	แหล่งเงินกู้		รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบัน การเงิน	กองทุน หนี้นอกระบบ			
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	4	1	5	26.382	.003
10,001-15,000 บาท	45	4	11		
15,001-20,000 บาท	52	5	5		
20,001-25,000 บาท	40	0	1		
25,001-30,000 บาท	8	0	1		
30,001 บาทขึ้นไป	11	0	1		
รวม	160	10	24		

จากตารางที่ 45 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับแหล่งเงินกู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า รายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ระหว่าง 10,001- 25,000 บาท มีแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินมากที่สุด รวมจำนวน 137 คน และมีแหล่งเงินจากนอกระบบ รวมจำนวน 17 คน และเงินจากกองทุน/ สวัสดิการ รวมจำนวน 9 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.003 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่ารายได้มีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 46 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมการชำระหนี้

รายได้	พฤติกรรมการชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระหนี้ขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระหนี้เต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	1	1	6	2	10	35.033	.002
10,001-15,000 บาท	0	2	33	25	60		
15,001-20,000 บาท	1	2	24	35	62		
20,001-25,000 บาท	0	2	7	32	41		
25,001-30,000 บาท	0	0	1	8	9		
30,001 บาทขึ้นไป	0	0	3	10	13		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 46 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า รายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ระหว่าง 10,001- 25,000 บาท มีพฤติกรรมการชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน รวมจำนวน 92 คน ชำระขั้นต่ำทุกเดือนรวมจำนวน 64 คน ชำระหนี้เป็นบางครั้งรวม 6 คน และไม่ชำระหนี้เลย รวมจำนวน 1 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่ารายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 47 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

รายได้	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi-Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป			
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	3	3	3	1	0	10	49.622	<0.001
10,001-15,000 บาท	13	23	12	9	3	60		
15,001-20,000 บาท	27	13	17	2	3	62		
20,001-25,000 บาท	6	9	16	1	9	41		
25,001-30,000 บาท	1	1	3	1	3	9		
30,001 บาทขึ้นไป	1	0	6	2	3	12		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 47 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับระยะเวลาที่เป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า รายได้ของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีการกระจายระยะเวลาที่เป็นหนี้ในทุกช่วงเวลา โดยส่วนใหญ่จะมีหนี้้น้อยกว่า 1 ปี ไปจนถึง 5 ปี

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ <math><0.001</math> ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่ารายได้มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 48 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับประเภทหนี้

ประสบการณ์	ประเภทหนี้			รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่มีหนี้	หนี้นอก ระบบ	หนี้ใน ระบบ			
น้อยกว่า 1 ปี	45	4	38	87	25.082	<0.001
1-3 ปี	42	11	106	159		
มากกว่า 3-5 ปี	7	2	38	47		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 48 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับประเภทหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ประสบการณ์การทำงานของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีการกระจายระยะเวลาที่เป็นหนี้ในทุกช่วงเวลา โดยส่วนใหญ่จะมีหนี้น้อยกว่า 1 ปี ไปจนถึง 5 ปี

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ <math><0.001</math> ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าประสบการณ์การทำงานมีความสัมพันธ์กับประเภทหนี้

ตาราง 49 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับแหล่งเงินกู้

ประสบการณ์	แหล่งกู้เงิน			รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบัน การเงิน	กองทุน	หนี้นอก ระบบ			
น้อยกว่า 1 ปี	32	3	7	42	5.904	.206
1-3 ปี	91	7	15	113		
มากกว่า 3-5 ปี	37	0	2	39		
รวม	160	10	24	194		

จากตารางที่ 49 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับแหล่งเงินกู้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ประสบการณ์การทำงานของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ส่วนใหญ่กู้เงินจากสถาบัน

การเงิน รวมจำนวน 160 คน รองลงมาคือผู้จากแหล่งเงินทุนนอกระบบ รวมจำนวน 24 คน และผู้เงินจากกองทุน/สวัสดิการ รวมจำนวน 10 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.206 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าประสบการณ์การทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินทุน

ตาราง 50 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับพฤติกรรมการชำระหนี้

ประสบการณ์	พฤติกรรมการชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
น้อยกว่า 1 ปี	2	2	17	22	43	8.868	.181
1-3 ปี	0	4	45	64	113		
มากกว่า 3-5 ปี	0	1	12	26	39		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 50 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับพฤติกรรมการชำระหนี้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ประสบการณ์การทำงานของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน รวมจำนวน 112 คน รองลงมาคือการชำระหนี้ขั้นต่ำทุกเดือน รวมจำนวน 74 คน ชำระหนี้บางครั้ง รวมจำนวน 7 คน และ ไม่ชำระหนี้เลย รวมจำนวน 2 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.181 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าประสบการณ์การทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 51 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ประสบการณ์	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi-Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10ปีขึ้นไป			
น้อยกว่า 1 ปี	20	16	3	2	1	42	34.6	<0.001
1-3 ปี	26	29	37	9	12	113		
มากกว่า 3-5 ปี	5	4	17	5	8	39		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 51 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ประสบการณ์การทำงานของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้น้อยกว่า 1 ปี ไปจนถึง 5 ปี รวมจำนวน 157 คน โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1-3 ปี รวมจำนวน 113 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ <math><0.001</math> ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าประสบการณ์การทำงานมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 52 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความจำเป็นใช้จ่ายกับประเภทหนี้

ความจำเป็น ใช้จ่ายรวม	ประเภทหนี้		รวม	Chi-Square	P-value	
	ไม่มีหนี้	หนี้ นอก ระบบ				หนี้ ใน ระบบ
น้อยที่สุด	29	1	19	49	33.724	<0.001
น้อย	50	6	116	172		
ปานกลาง	11	6	34	51		
มาก	4	3	11	18		
มากที่สุด	0	1	2	3		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 52 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายกับประเภทหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายรวมของกลุ่มตัวอย่างน้อย มีหนี้ในระบบมากที่สุด จำนวน 116 คน รองลงมาคือผู้ที่มีระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายรวมในระดับปานกลางมีหนี้ในระบบ จำนวน 34 คน และผู้ที่มีระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายรวมในระดับน้อยที่สุดมีหนี้ในระบบ จำนวน 19 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ <math><0.001</math> ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับประเภทหนี้

ตาราง 53 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายกับแหล่งเงินกู้

ความจำเป็น ใช้จ่ายรวม	แหล่งกู้เงิน			รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบันการเงิน	กองทุน	หนี้นอกระบบ			
น้อยที่สุด	18	1	1	20	20.929	.007
น้อย	107	4	9	120		
ปานกลาง	24	5	9	38		
มาก	9	0	4	13		
มากที่สุด	2	0	1	3		
รวม	160	10	24	194		

จากตารางที่ 53 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายกับแหล่งเงินกู้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายรวมในระดับน้อย มีการกู้เงินแหล่งเงินกู้จากแหล่งต่าง ๆ มากที่สุด รวมจำนวน 120 คน โดยกู้จากสถาบันการเงินมากที่สุด จำนวน 107 คน จากแหล่งเงินกู้หนี้นอกระบบ จำนวน 9 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.007 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 54 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายกับพฤติกรรมการชำระหนี้

ความจำเป็นใช้จ่ายรวม	พฤติกรรมการชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
น้อยที่สุด	1	2	9	9	21	34.654	.001
น้อย	0	2	32	86	120		
ปานกลาง	1	2	21	14	38		
มาก	0	1	10	2	13		
มากที่สุด	0	0	2	1	3		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 54 แสดงความสัมพันธ์ระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า พฤติกรรมส่วนใหญ่ในหารชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง ชำระหนี้เต็มจำนวน (ทุกเดือน) และชำระหนี้ขั้นต่ำ อยู่ในระดับน้อย

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.001 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 55 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ความจำเป็น ใช้จ่ายรวม	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi- Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป			
น้อยที่สุด	2	10	6	1	1	20	37.871	.002
น้อย	42	25	33	5	15	120		
ปานกลาง	4	12	12	7	3	38		
มาก	3	0	6	3	1	13		
มากที่สุด	0	2	0	0	1	3		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 55 แสดงความสัมพันธ์ระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า พฤติกรรมส่วนใหญ่ในการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง ชำระหนี้เต็มจำนวน (ทุกเดือน) และชำระหนี้ขั้นต่ำอยู่ในระดับน้อย

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 56 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับประเภทหนี้

เงินสำรอง	ประเภทหนี้		รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่มีหนี้	หนี้ในระบบ			
ไม่มี	24	13	73	37.97	<0.001
1 เดือน	29	3	58		
2-3 เดือน	16	0	40		
4-6 เดือน	13	1	5		
มากกว่า 6 เดือน	12	0	6		
รวม	94	17	182		

จากตารางที่ 56 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับประเภทหนี้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มที่ไม่มีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินมีหนี้ในระบบมากที่สุด จำนวน 73 คน มีหนี้ในระบบจำนวน 13 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ <math><0.001</math> ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินมีความสัมพันธ์กับประเภทหนี้

ตาราง 57 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับแหล่งกู้เงิน

เงินสำรอง	แหล่งกู้เงิน			รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบัน การเงิน	กองทุน	หนี้นอก ระบบ			
ไม่มี	65	4	16	85	7.534	.480
1 เดือน	52	4	5	61		
2-3 เดือน	33	2	2	37		
4-6 เดือน	5	0	1	6		
มากกว่า 6 เดือน	5	0	0	5		
รวม	160	10	24	194		

จากตารางที่ 57 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับแหล่งกู้เงินของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มที่ไม่มีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินมีการกู้เงินมากที่สุดรวมจำนวน 85 คน รองลงมาคือกลุ่มที่มีเงินสำรองฉุกเฉิน 1 เดือน จำนวนรวม 61 คน กลุ่มที่มีเงินสำรองฉุกเฉิน 2-3 เดือนจำนวนรวม 37 คน กลุ่มที่มีเงินสำรองฉุกเฉิน 4-6 เดือนจำนวนรวม 6 คน และกลุ่มที่มีเงินสำรองฉุกเฉินมากกว่า 6 เดือนจำนวนรวม 5 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.480 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 58 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับพฤติกรรมการชำระหนี้

เงินสำรอง	พฤติกรรมการชำระหนี้				รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่ชำระหนี้เลย	ชำระหนี้บางครั้ง	ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)	ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน)			
ไม่มี	2	3	42	38	85	13.707	.320
1 เดือน	0	2	17	42	61		
2-3 เดือน	0	2	12	24	38		
4-6 เดือน	0	0	1	5	6		
มากกว่า 6 เดือน	0	0	2	3	5		
รวม	2	7	74	112	195		

จากตารางที่ 58 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับพฤติกรรมการชำระหนี้ พบว่า ทุกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน รวมจำนวน 112 คน ชำระขั้นต่ำทุกเดือน รวมจำนวน 74 คน ชำระหนี้เป็นบางครั้งรวมจำนวน 7 คน และไม่ชำระหนี้เลย รวมจำนวน 2 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.320 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 59 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

เงินสำรอง	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi-Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป			
ไม่มี	27	24	20	8	6	85	19.784	.230
1 เดือน	14	19	17	3	8	61		
2-3 เดือน	7	4	17	3	6	37		
4-6 เดือน	3	1	1	1	0	6		
มากกว่า 6 เดือน	0	1	2	1	1	5		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 59 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ พบว่า ทุกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีเงินสำรองสำหรับฉุกเฉิน ไปจนถึง ผู้ที่มีเงินสำรองสำหรับฉุกเฉิน 2-3 เดือน ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้กระจายตั้งแต่น้อยกว่า 1 ปีไปจนถึง 10 ปีขึ้นไป รวมจำนวน 183 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.230 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

ตาราง 60 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตกับประเภทหนี้

การวางแผนใช้เงิน เพื่ออนาคต	ประเภทหนี้			รวม	Chi-Square	P-value
	ไม่มีหนี้	หนี้นอกระบบ	หนี้ในระบบ			
น้อยที่สุด	54	10	120	184	9.462	.305
น้อย	31	7	55	93		
ปานกลาง	7	0	6	13		
มาก	2	0	0	2		
มากที่สุด	0	0	1	1		
รวม	94	17	182	293		

จากตารางที่ 60 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตกับประเภทหนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการวางแผนเพื่ออนาคตน้อยที่สุด มีหนี้ในระบบมากที่สุด จำนวน 120 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.305 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทหนี้

ตาราง 61 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตกับแหล่งเงินกู้

การวางแผนใช้ เงินเพื่ออนาคต	แหล่งกู้เงิน			รวม	Chi-Square	P-value
	สถาบัน การเงิน	กองทุน	หนี้นอกระบบ			
น้อยที่สุด	106	7	14	127	4.13	.659
น้อย	50	3	8	61		
ปานกลาง	3	0	2	5		
มากที่สุด	1	0	0	1		
รวม	160	10	24	194		

จากตารางที่ 61 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตกับแหล่งเงินกู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการวางแผนเพื่ออนาคตน้อยที่สุด มีการกู้เงินจากสถาบันการเงินมากที่สุด จำนวน 106 คน จากแหล่งกู้หนี้ในระบบ จำนวน 14 คน และ จากกองทุน/สวัสดิการของบริษัทตนเอง จำนวน 7 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.659 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินกู้

ตาราง 62 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตกับพฤติกรรมการชำระหนี้

การวางแผน ใช้เงินเพื่อ อนาคต	พฤติกรรมการชำระหนี้			รวม	Chi- Square	P-value
	ไม่ ชำระ หนี้ เลย	ชำระ หนี้ บางครั้ง	ชำระ ขั้นต่ำ (ทุกเดือน)			
น้อยที่สุด	1	5	52	70	13.296	.150
น้อย	1	1	18	41		
ปานกลาง	0	1	4	5		
มากที่สุด	0	0	0	1		
รวม	2	7	74	112		

จากตารางที่ 62 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคต กับพฤติกรรมการชำระหนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการวางแผนเพื่ออนาคตน้อยที่สุด มีพฤติกรรมการชำระเงินเต็มจำนวนทุกเดือนมากที่สุด จำนวน 70 คน รองลงมาคือชำระขั้นต่ำทุกเดือน จำนวน 52 คน ชำระหนี้เป็นบางครั้งจำนวน 5 คน และไม่ชำระหนี้เลย จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.150 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้

ตาราง 63 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตกับระยะเวลาที่เป็นหนี้

การวางแผน ใช้เงินเพื่อ อนาคต	ระยะเวลาที่เป็นหนี้					รวม	Chi- Square	P-value
	น้อยกว่า 1 ปี	1-2 ปี	2-5 ปี	5-10 ปี	10 ปี ขึ้นไป			
น้อยที่สุด	33	37	35	10	12	127	10.658	.558
น้อย	16	11	19	6	9	61		
ปานกลาง	2	0	3	0	0	5		
มากที่สุด	0	1	0	0	0	1		
รวม	51	49	57	16	21	194		

จากตารางที่ 63 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตกับระยะเวลาที่เป็นหนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการวางแผนเพื่ออนาคตน้อยที่สุด มีระยะเวลาที่เป็นหนี้น้อยกว่า 1 ปี ไปจนถึง 10 ปีขึ้นไป รวม 127 คน และกลุ่มตัวอย่างที่มีการวางแผนเพื่ออนาคตมากที่สุด มีระยะเวลาที่เป็นหนี้น้อยกว่า 1 ปี ไปจนถึง 10 ปีขึ้นไป รวมจำนวน 1 คน

ผลการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.558 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (0.05) แสดงว่าการวางแผนใช้เงินเพื่ออนาคตไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่เป็นหนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการก่อหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง

ผลจากที่ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน จำนวน 293 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ไม่มีสถานะเป็นหัวหน้าครอบครัว ไม่มีบุตรและพักอาศัยอยู่กับครอบครัว รายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 15,000-20,000 บาท และค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่าง 15,000-20,000 บาท พฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องการซื้ออาหาร การบริโภค รองลงมา เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผ่อนซื้ออุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอำนวยความสะดวก เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง นอกจากนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่มีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์

ถูกฉ้อโกง หรือมีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ถูกฉ้อโกงเพียงแค่ 1 เดือน รวมถึงมีเงินออมและการลงทุนอยู่ในระดับน้อย

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าตอบแทนของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ภาครัฐบาลและภาคเอกชน ร่วมกันรณรงค์ให้ประชาชนทั่วประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานตระหนักและเห็นความสำคัญของการออมและการลงทุน มีการบริหารจัดการทางการเงินอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการออมเงินสำหรับเหตุการณ์ถูกฉ้อโกงที่อาจเกิดขึ้น เพื่อป้องกันการก่อหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นทั้งในระบบและนอกระบบ

2. การประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาล ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการเผยแพร่ให้ความรู้เรื่องประเภทและดอกเบี้ยของสินเชื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถวางแผนในการชำระเงินก่อนที่จะก่อหนี้

3. สถาบันการเงินต่าง ๆ ไม่ควรเร่งขยายสินเชื่อให้กับประชาชนในการที่จะก่อหนี้เกินกำลังที่จะชำระหนี้ และสุดท้าย คือการเสนอให้มีการจัดทำหลักสูตรและเครื่องมือในการให้ความรู้ทางการเงินกับประชาชนในทุกระดับชั้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการก่อหนี้ กรณีศึกษาของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ สามารถสรุปดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งจุดประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการก่อหนี้ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการก่อหนี้ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการก่อหนี้ และปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการก่อหนี้ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการก่อหนี้ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับภาวะการก่อหนี้ ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน
2. ข้อมูลการทำงาน มีความสัมพันธ์กับภาวะการก่อหนี้ ของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน
3. พฤติกรรมการใช้จ่ายและการออมต่างกัน ส่งผลต่อการเป็นหนี้ของพนักงานต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงาน ที่มีอายุ 21-26 ปี ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 0-5 ปี ของบริษัทเอกชนที่ผู้วิจัยได้มีส่วนร่วมในการจัดโครงการรณรงค์สร้างวินัยทางการเงินให้เกิดกับกลุ่มพนักงานของภาคีเครือข่ายของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวม 6 ภาคี ได้แก่ สหพันธ์สมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หอการค้าไทย สมาคมธนาคารไทย และสภาองค์การพัฒนาดังและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยคณะทำงานได้จัดประชาสัมพันธ์โครงการไปยังภาคีเครือข่ายทั้ง 6 แห่ง จำนวน 24 แห่ง มีผู้ร่วมให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 293 คน มีเพศชายจำนวน 124 คน เพศหญิงจำนวน 169 คน

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) และได้เลือกการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ในการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการทำงาน ปัจจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออม และลักษณะการก่อหนี้สินและสถิติเชิงวิเคราะห์ (analytical statistics) โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) เพื่อทดสอบปัจจัย 2 ปัจจัยว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการทำงาน ปัจจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออม และลักษณะการก่อหนี้สิน

สำหรับเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของปัจจัยหรือพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออมตามหลักของ Likert Scale เป็นเกณฑ์ในการวัดผลและเป็นเกณฑ์ในการให้ความหมายของระดับความคิดเห็น

สำหรับแนวทางการเก็บข้อมูลเป็นดังต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของบริษัทที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์สร้างวินัยทางการเงิน และแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการก่อหนี้และการออม
2. จัดทำเครื่องมือการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีคณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ร่วมพิจารณาและตรวจสอบแนวข้อคำถาม

3. นำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มประชากรที่เราจะศึกษา เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และปรับแบบสอบถามให้สอดคล้องกับผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability)

จากการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาความสอดคล้องภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient : α) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม ในหัวข้อ 3.1 สาเหตุหรือพฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อกวน ของกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 33 ตัวอย่าง มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .731 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นระดับสูง

4. ดำเนินการประสานงานของบริษัทที่ต้องการเก็บข้อมูล

5. ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยการส่งแบบสอบถามด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ทางอินเทอร์เน็ต ไปยังผู้ประสานงานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลการทำงาน และพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออมของกลุ่มพนักงานวัยเริ่มทำงานของบริษัทเอกชน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ลักษณะที่อยู่อาศัย จำนวนบุตรหรือบุคคลพึ่งพิง การเป็นหัวหน้าครอบครัว ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ทั้งหมด 293 คน สามารถจำแนกได้ดังนี้

1.1 ด้านเพศ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 169 คน และเพศชาย จำนวน 124 คน เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้มีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

1.2 ด้านอายุ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 23-24 ปี จำนวน 124 คน รองลงมาคือช่วงอายุ 25-26 ปี จำนวน 123 คน และช่วงอายุ 21-22 ปี จำนวน 46 ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการหลังจากจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมาแล้วมากกว่า 1 ปี ถือเป็นผู้ที่สามารถให้ความคิดเห็นที่แสดงพฤติกรรมการเริ่มต้นก่อกวนในกลุ่มคนวัยทำงานได้ชัดเจนมากขึ้น

1.3 ด้านระดับการศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับระดับปริญญาตรี จำนวน 218 คน รองลงมาได้แก่กลุ่มระดับมัธยมศึกษาปีที่

6 ปวช. ปวส. จำนวน 60 คน กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีเพียงจำนวน 13 คน ตามลำดับ

1.4 ด้านสถานภาพสมรส ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 258 คน มีสถานภาพสมรสจำนวน 27 คน และมีสถานภาพหย่าร้าง/แยกกันอยู่จำนวน 8 คน ตามลำดับ

1.5 ด้านที่อยู่อาศัย ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยที่บ้านของครอบครัว จำนวน 141 คน รองลงมาพักอาศัยที่บ้านเช่า/ คอนโดเช่า จำนวน 98 คน พักอาศัยที่บ้าน/คอนโดตนเอง จำนวน 31คน และพักอาศัยที่บ้านพักสวัสดิการ จำนวน 23 คน ตามลำดับ

1.6 ด้านจำนวนบุตร หรือบุคคลพึ่งพิง ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่มีบุตรหรือบุคคลพึ่งพิง จำนวน 231 คน และเป็นผู้ที่มีบุตรหรือบุคคลพึ่งพิง จำนวนหนึ่งคน มีจำนวน 31 คน และผู้ที่มีบุตรหรือบุคคลพึ่งพิงตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป จำนวน 31 คน

1.7 ด้านการเป็นหัวหน้าครอบครัว ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นหัวหน้าครอบครัว มีจำนวน 255 คน และเป็นผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัว จำนวน 38 คน

1.8 ด้านค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 10,001-15,000 บาท จำนวน 96 คน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 15,001-20,000 บาท จำนวน 87 คน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 64 คน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 20,001-25,000 บาท จำนวน 37 คน และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 25,001-30,000 บาท จำนวน 9 คน ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 293 คน สามารถจำแนกได้ดังนี้

2.1 ด้านการทำงาน ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 275 คน และอยู่ในตำแหน่งระดับผู้จัดการ/หัวหน้างาน จำนวน 18 คน

2.2 ด้านรายได้ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 102 คน มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 94 คน มีรายได้ระหว่าง 20,001-25,000 บาท จำนวน 47 คน มีรายได้ระหว่าง 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 22 คน มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 16 คน และมีรายได้ระหว่าง 25,001-30,000 บาท จำนวน 12 คน ตามลำดับ

2.3 ด้านประสบการณ์การทำงาน ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1-3 ปี จำนวน 159 คน รองลงมา มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 87 คน และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 3-5 ปี จำนวน 47 คน ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออมของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 293 คน สามารถจำแนกได้ ดังนี้

3.1 สาเหตุหรือพฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อกำหนด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหาร การบริโภคมากที่สุด มีค่าใช้จ่ายในการผ่อนซื้ออุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอำนวยความสะดวก (เช่น โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ) ค่าใช้จ่ายในการซื้อเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางในระดับปานกลาง มีค่าใช้จ่ายในการเลือกซื้อที่อยู่อาศัย (ค่าเช่า ค่าผ่อนชำระ) ค่าใช้จ่ายการผ่อนรถยนต์ หรือ รถมอเตอร์ไซด์ ค่าใช้จ่ายเพื่อสุขภาพ และการรักษาโรค ค่าใช้จ่ายจากการศึกษา อาทิ การกู้เงิน จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เป็นต้น ในระดับน้อย และมีค่าใช้จ่ายค่าดอกเบี้ยจากเงินกู้เงินนอกระบบ ค่าใช้จ่ายจากการรับภาระหนี้แบบกะทันหัน (ป่วยโรคร้าย อุบัติเหตุ รับหนี้สิน แทนครอบครัว ฯลฯ) ในระดับน้อยที่สุด

3.2 การมีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างไม่มีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินมากที่สุด จำนวน 110 คน มีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน 1 เดือน จำนวน 90 คน มีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน 2-3 เดือน จำนวน 56 คน มีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน 4-6 เดือน จำนวน 19 คน และมีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินมากกว่า 6 เดือน จำนวน 18 คน ตามลำดับ

3.3 ระดับค่าใช้จ่ายสำหรับการลงทุนเพื่ออนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการออมเงินฝากธนาคาร ในระดับปานกลาง มีการซื้อประกันชีวิต การลงทุนหุ้น และการสะสมเงินในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ในระดับน้อย และกลุ่มตัวอย่างออมเงินและลงทุนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4 พฤติกรรมของคนที่ไม่ก่อหนี้ถือเป็นพฤติกรรมทางบวกของคนรุ่นใหม่ ซึ่งอาจมีค่าใช้จ่ายบางส่วนที่สอดคล้องกับรายรับที่พึงได้จากองค์กร และอาจจะมีรายได้เสริม แต่อาจจะมี การก่อหนี้ในอนาคต แต่ในระยะเวลาที่มีการตอบแบบสอบถามนั้นยังไม่ก่อหนี้ในระบบและนอกระบบ โดยภาพรวมจำนวน 94 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 32 มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่หรือวัยทำงานที่ไม่ประสงค์จะก่อหนี้ในช่วงเริ่มต้นของการทำงาน ทำให้เห็นภาพรวมของแนวคิด วิถีคิดแรงจูงใจในการใช้ชีวิตของคนรุ่นใหม่ ตามทฤษฎีและแนวคิดแรงจูงใจของคนรุ่นใหม่

ในการบริหารจัดการตนเองและบริหารจัดการเงินซึ่งไม่ต้องการเป็นหนี้ผูกพันในระยะเริ่มต้น สามารถดำรงชีวิตตนเอง เป็นไปเพื่อสิ่งๆที่ตนเองได้รับและสอดคล้องกับวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย แต่อย่างไรก็ตาม ในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มนี้เกี่ยวกับการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายก็พบว่า กลุ่มคนที่ยังไม่ก่อหนี้มีพฤติกรรมการจัดการเงินในระดับสมดุลระหว่างรายได้ และรายจ่าย หากมีการใช้เงินมากขึ้นกลุ่มคนนี้จะเพิ่มรายรับในการหางานเสริมนอกเวลาเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างรายรับและรายจ่าย กลุ่มคนเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์ระหว่างการเก็บเงินสำรองและเงินฉุกเฉินซึ่งไม่จำเป็นต้องหาแหล่งเงินกู้ จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจึงเป็นที่น่าสนใจถึง ปัจจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออม ส่วนสาเหตุสำคัญเกิดจากวิถีคิดและระบบบริหารจัดการการเงิน ผู้ที่ไม่เป็นหนี้ก็ไม่ได้หมายถึงเป็นคนฟุ้งเฟ้อ และใช้เงินเกินตัว แต่ต้องการสร้างหนี้เพื่อเป็นทรัพย์สินในอนาคตได้เช่นกัน กล่าวโดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ก่อหนี้ อาจวางแผนในการก่อหนี้ในระบบในการซื้อสังหาริมทรัพย์ เพื่อก่อร่างสร้างตัวในอนาคตต่อไปในเวลาที่เหมาะสม

ส่วนที่ 4 ลักษณะของหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง

4.1 **ด้านประเภทหนี้สิน** ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีหนี้ในระบบ จำนวน 182 คน เป็นมีผู้ที่ไม่มีหนี้ จำนวน 94 คน และเป็นผู้ที่มีหนี้นอกระบบ จำนวน 17 คน ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบของสถาบันการเงินที่ถูกกฎหมาย

4.2 **ด้านประเภทของแหล่งเงินกู้** ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกู้เงินจากสถาบันการเงินจำนวน 160 คน มีการกู้เงินจากแหล่งเงินจากแหล่งนอกระบบ จำนวน 24 คน และมีการกู้เงินจากกองทุน หรือสวัสดิการของหน่วยงานที่งานอยู่ในปัจจุบัน จำนวน 10 คน ตามลำดับ

4.3 **ด้านพฤติกรรมในการชำระหนี้คืนต่อเดือน** ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกินครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง มีผู้ชำระหนี้เต็มจำนวนทุกเดือน จำนวน 112 คน มีผู้ชำระหนี้ขั้นต่ำทุกเดือน จำนวน 74 คน มีผู้ชำระหนี้เป็นบางครั้ง จำนวน 7 คน และมีผู้ไม่ชำระหนี้เลยจำนวน 2 คน ตามลำดับ

4.4 **ด้านระยะเวลาเป็นหนี้** ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีผู้ที่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ ระหว่าง 2-5 ปี จำนวน 57 คน มีผู้ที่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 51 คน มีผู้ที่มีระยะเวลาที่

เป็นหนี้ ระหว่าง 1-2 ปี จำนวน 49 คน มีผู้ที่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ ระหว่าง 10 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน มีผู้ที่มีระยะเวลาที่เป็นหนี้ ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 16 คน ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ลักษณะที่อยู่อาศัย จำนวนบุตรและบุคคลพึ่งพิง การเป็นหัวหน้าครอบครัว และค่าใช้จ่ายต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กับลักษณะของหนี้สิน ตั้งแต่ จำนวนที่ก่อหนี้สิน แหล่งทุนที่กู้ยืม การชำระหนี้ และระยะเวลาที่เป็นหนี้

ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยฉบับนี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศรัญญา ศีกสงคราม และอนงค์นุช เทียนทอง (2563) ที่พบว่า สังคมในปัจจุบันมีส่วนผลักดันให้เกิดกระแสนิยม และค่านิยมให้เกิดการบริโภคที่มากขึ้น ตอบสนองความต้องการพื้นฐาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดียิ่งขึ้น โดยอายุมีส่วนสำคัญในการก่อหนี้ของพนักงานวัยเริ่มทำงาน เนื่องจากพนักงานวัยเริ่มทำงานในช่วงแรกจะมีรายได้ไม่สูงนัก อาจจะไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ส่งผลให้เกิดการก่อหนี้สินได้

และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชน ทิพย์ทิพากร และพิทักษ์ ศิริวงศ์ (2559) ที่กล่าวถึงผลการศึกษาสาเหตุและที่มาของปัญหาหนี้ของพนักงานในสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เกิดจากค่าครองชีพที่ปรับตัวสูงขึ้น การซื้อทรัพย์สินถาวร การซื้อสินค้าเงินผ่อน การช่วยเหลือครอบครัวจากเหตุจำเป็นฉุกเฉิน และการนำไปใช้จ่ายกินเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิงส่วนตัว

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปัจจัยด้านตำแหน่งการทำงาน รายได้ และอายุการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กับลักษณะของหนี้สิน ตั้งแต่ จำนวนที่ก่อหนี้สิน แหล่งทุนที่กู้ยืม การชำระหนี้ และระยะเวลาที่เป็นหนี้

ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยฉบับนี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภญ์ เศรษฐกิจ และ เศรษฐกิจรากฐาน ธนาคารอมสิน (2558) ที่พบว่าหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างของผู้มีรายได้น้อยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น มีภาระชำระหนี้เฉลี่ยต่อเดือนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมีการกู้เพื่ออุปโภคบริโภค

และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภญ์ พยากรณ์ เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2564) ที่พบว่าปัจจัยที่ทำให้ก่อหนี้เพิ่มขึ้น ได้แก่ ค่าครองชีพที่ปรับตัวสูงขึ้นซึ่งไม่

สอดคล้องกับรายได้ การขาดรายได้เนื่องจากถูกออกจางาน การมีรายได้ที่ไม่เพียงพอกับรายจ่าย เป็นปัจจัยที่ทำให้มีโอกาสเกิดปัญหาในการชำระหนี้ นอกจากนี้ ยังพบว่าหนี้ส่วนใหญ่เป็นหนี้ในระบบ

สมมติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออมของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายรายเดือน และการจัดการเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กับลักษณะของหนี้สิน ตั้งแต่ จำนวนที่ก่อหนี้สิน แหล่งทุนที่กู้ยืม การชำระหนี้ และระยะเวลาที่เป็นหนี้

ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยฉบับนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรา ชื่นโชคสันต์ และคนอื่น (2562) ที่กล่าวถึงข้อเท็จจริงปัญหาการเงินของครัวเรือนไทย ในเรื่องของพฤติกรรมการใช้จ่าย เช่น การซื้อสินค้าออนไลน์ และการเล่นโซเชียลมีเดียมากเกินไป มักจะนำไปสู่การใช้จ่ายที่มากกว่าปกติ และหากยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายก็ยังคงมีปัญหาทางการเงินอยู่ และมีความสอดคล้องกับคณะศึกษาลักสูตรผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 29 สถาบันวิทยาการตลาดทุน (2562) ที่กล่าวถึงกลุ่มตัวอย่างที่อายุไม่มากไม่มีการวางแผนการเงินในระยะยาว เน้นเป้าหมายการออมในระยะสั้น โดยต้องการผลตอบแทนสูง ที่มีความเสี่ยงต่ำ เป็นพฤติกรรมที่ต้องการเห็นผลตอบแทนทันที อีกทั้งงานวิจัยของวรางคณา บัวล้อม (2558) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมการใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปโภคบริโภค พฤติกรรมการใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย พฤติกรรมการใช้จ่ายในการซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย และเครื่องอำนวยความสะดวก รวมถึงเครื่องประดับต่าง ๆ และพฤติกรรมการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนในด้านประกัน กองทุน ธุรกิจเสริม ซึ่งสรุปว่าการมีหนี้ในปริมาณที่ต่างกัน ส่งผลต่อการใช้นี้ในด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้เผยว่าคนไทยเป็นหนี้เร็ว เป็นหนี้นาน และเป็นหนี้มาก โดยเฉพาะกลุ่มเงินเนอเรชั่น Y และกลุ่มเงินเนอเรชั่น Z ที่มีการก่อหนี้สูงที่สุด เพราะใช้เงินเกินตัว ความไม่มีวินัย ไม่มีความรู้เรื่องการบริหารจัดการเงิน ไม่ได้วางแผนทางการเงิน มีการออมเงินในระดับต่ำ และงานวิจัยของ ญัฐพงศ์ มานารัตน์ และกาญจนา โชคถาวร (2564) ที่พบว่า กลุ่มเงินเนอเรชั่น Y มีระดับการก่อหนี้สูงมากกว่ากลุ่มช่วงอายุอื่น ๆ นิยมที่จะแก้ปัญหาหนี้โดยการย้ายแหล่งเงินกู้ ไม่นิยมออมเงิน ถึงแม้จะมีความรู้และเข้าใจการใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐาน

สำหรับปัจจัยผู้ที่ยังไม่ก่อหนี้ ได้แก่ ปัจจัยเรื่องพฤติกรรมแรงจูงใจในการบริหารจัดการเงิน ในช่วงเวลาเริ่มต้นในการทำงาน จากการตอบแบบสอบถาม พบว่าจำนวน 94 คน ส่วนใหญ่อยู่ในวัยเริ่มต้นในการทำงานอาจจะมีการก่อหนี้เล็กน้อยซึ่งไม่นับยสำคัญที่จะก่อหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ ดังนั้นระดับความจำเป็นในการใช้จ่ายรายเดือนและค่าใช้จ่ายรายรับอาจมีความ

สอดคล้องกับวิถีคนรุ่นใหม่ที่มีความพอเพียงในการใช้จ่ายซึ่งถึงเป็นเรื่องที่มีนัยสำคัญต่อเพศ วัย อายุ และช่วงเวลาในการทำงานที่มีนัยสำคัญต่อกลุ่มตัวอย่างของคนรุ่นใหม่ในยุคปัจจุบันซึ่งยังไม่ ก่อหนี้ถึงร้อยละ 32 หรืออีกปัจจัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างกว่าร้อยละ 50 มีเงินเดือนตั้งแต่ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 - 15,000 บาท ซึ่งเงื่อนไขของการทำบัตรเครดิต ต้องมีรายได้อย่างน้อย 15,000 บาท และจากการประเมินของสถาบันการเงินอาจจะไม่มีความพร้อมในการชำระบัตรเครดิตได้ในอนาคต จึงไม่สามารถก่อหนี้จากการใช้บัตรเครดิตได้

ข้อจำกัดในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่มี ยังมีจำนวนไม่มากถ้าเทียบกับประชากรช่วงอายุ 21-26 ปี ทั่วประเทศ ทำให้ไม่สามารถสรุปผลและวิเคราะห์ผลในภาพรวมได้อย่างชัดเจนเท่าที่ควร และอาจจะส่งผลทำ ให้งานวิจัยคลาดเคลื่อนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมและการลงทุนค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่จะเน้นที่การ ออมเงินเป็นเงินฝากในธนาคาร ดังนั้น ภาครัฐบาลควรร่วมมือกับภาคเอกชน ร่วมกันกำหนด นโยบายเพื่อส่งเสริมการให้ความรู้ในเรื่องการวางแผนและวินัยทางการเงินที่ดีให้กับกลุ่มนิสิต นักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ของทุกมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่กำลังจะจบการศึกษาให้มี ความรู้และมีความตระหนักเพื่อเตรียมความพร้อมในการวางแผนบริหารจัดการเงิน และการลงทุน รูปแบบต่าง ๆ ก่อนที่จะเข้าสู่การเริ่มทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออมเงินสำหรับเหตุการณ์ ฉุกเฉิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการก่อหนี้สินโดยไม่จำเป็น รวมถึงการจัดสรรวงค์และกระตุ้นให้ ประชาชนทั่วไปตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการออมเงินและลงทุน ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ ในทุกช่องทาง

2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหนี้ในระบบมากที่สุด โดยเฉพาะแหล่งกู้จากสถาบันการเงิน และมีการชำระหนี้ทั้งเต็มจำนวนและชำระหนี้ขั้นต่ำ ดังนั้น ควรมีการให้ความรู้ในเรื่องของสินเชื่อ ประเภทต่าง ๆ รวมถึงดอกเบี้ยของสินเชื่อแต่ละประเภท เพื่อที่จะเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ โดย จะต้องสามารถวางแผนการชำระเงินก่อนที่จะสร้างหนี้สิน และสถาบันการเงินต่างๆ ควรที่จะ ประเมินภาระหนี้ และความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้อย่างรอบคอบ และไม่ควรเร่งขยาย สินเชื่อที่จะกระตุ้นให้ประชาชนก่อหนี้สินจนเกินตัว

3. นำเสนอให้ภาครัฐ โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ วางนโยบายการให้ความรู้และทักษะการบริหารจัดการเงินกับนักเรียนทุกระดับชั้น โดยร่วมมือกับภาคสถาบันการเงิน และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง จัดตั้งคณะทำงานจัดทำหลักสูตรการบริหารจัดการเงินขั้นพื้นฐาน และออกแบบเครื่องมือที่เหมาะสม อีกทั้งกำหนดให้ทุกโรงเรียนมีวิชาบังคับและปรับใช้ให้เหมาะสมตามระดับชั้น โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา ในช่วงเริ่มต้นของการทำงานต่อไป ซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ก่อให้เกิดหนี้สินอย่างประมาทในอนาคตได้ รวมถึงหนี้เสียที่เพิ่มมากขึ้นเหมือนในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ทางผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรทำการศึกษาเพิ่มเติมสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องการออม และการลงทุน รวมถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้สินในกลุ่มอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น กลุ่มวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง 30 – 45 ปี และกลุ่มวัยก่อนเกษียณอายุที่มีอายุระหว่าง 45-55 ปี ในเรื่องของการออมการลงทุน รวมถึงการเตรียมความพร้อมทางการเงินสำหรับหลังเกษียณ เป็นต้น

2. ควรเพิ่มคำถามในแบบสอบถามในเรื่องของการมีความรู้ในเรื่องการวางแผนและการบริหารจัดการเงิน เช่น การมีความรู้ด้านการบริหารจัดการเงินขั้นพื้นฐาน การมีความรู้ในเรื่องของเครื่องมือที่ใช้วางแผนทางการเงิน อาทิ การจัดทำดุลส่วนบุคคล การจดบันทึกบัญชีรับ-จ่าย การเขียนงบประมาณครอบครัว การตั้งเป้าหมายชีวิต ในเรื่องของการออมและการลงทุน เพื่อที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์ผลที่จะสามารถเชื่อมโยงไปกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้สิน และควรดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปด้วย โดยการสัมภาษณ์แต่ละบุคคล หรือสัมภาษณ์กลุ่มและเพิ่มคำถามในเรื่องของการก่อกำเนิดของแต่ละบุคคลให้ละเอียดมากขึ้น เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ได้แม่นยำมากขึ้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถานภาพโสด และกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส มีครอบครัว และมีลูก จะมีค่าใช้จ่ายและปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้สินแตกต่างกัน

3. มีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในเรื่องการไม่เป็นหนี้ หรือการไม่ก่อหนี้ในวัยเริ่มต้นของการทำงาน แนวคิดทัศนคติซึ่งอาจเป็นรูปแบบสำคัญต่อวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ หรือกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y ซึ่งต้องการใช้ชีวิตเรียบง่ายไม่ติดกับดักวัตถุนิยม การวิจัยในประเด็นเหล่านี้อาจเป็นประโยชน์ต่อแนวคิดและทัศนคติของคนรุ่นใหม่ที่ต้องการใช้ชีวิตอย่างเข้าใจและมีคุณค่าต่อไป

แบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน หรือกรอกข้อมูลส่วนบุคคล/ การทำงานของท่านให้ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1.1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

- เพศ ชาย หญิง
- อายุปัจจุบัน 21 ปี 22 ปี 23 ปี
 24 ปี 25 ปี 26 ปี
- ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี
 ปริญญาโท อื่น ๆ (ระบุ)
- สถานภาพสมรส โสด สมรส
 หย่าร้าง/แยกกันอยู่ หม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต)
- ลักษณะที่อยู่อาศัย บ้าน/คอนโดตนเอง บ้านของครอบครัว
 บ้านพักสวัสดิการ
 บ้านเช่า/ หอพัก/ คอนโดเช่า
 อื่น ๆ (ระบุ)
- จำนวนบุตร / บุคคลพึ่งพิงของท่าน
 ไม่มี 1 คน 2 คน 3 คน
 โปรดระบุ..... คน
- ท่านเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็น ไม่เป็น
- ท่านมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน
 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท
 10,001 – 15,000 บาท
 15,001 – 20,000 บาท
 20,001 – 25,000 บาท
 25,001 – 30,000 บาท
 30,001 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการทำงาน

2.1 ระดับตำแหน่งงานของท่านในปัจจุบัน

- ผู้จัดการ / หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
 อื่น ๆ (ระบุ)

2.2 รายได้รวมต่อเดือนของท่าน

- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท 10,001 – 15,000 บาท
 15,001 – 20,000 บาท 20,001 – 25,000 บาท
 25,001 – 30,000 บาท 30,001 บาทขึ้นไป

2.3 ประสบการณ์ในบริษัทที่ท่านทำงานอยู่ปัจจุบัน (ปี)

- น้อยกว่า 1 ปี 1-3 ปี มากกว่า 3 ปี - 5 ปี

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมค่าใช้จ่าย และพฤติกรรมออมเงิน

3.1 สาเหตุ หรือพฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อกำเนิดของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

พฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อกำเนิด	ระดับค่าใช้จ่าย / การปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
- ท่านมีค่าใช้จ่ายในการเลือกซื้อที่อยู่อาศัย (ค่าเช่า / ค่าผ่อนชำระ)					
- ท่านมีค่าใช้จ่ายการผ่อนรถยนต์ หรือรถมอเตอร์ไซด์					
- ท่านมีค่าใช้จ่ายในการผ่อนซื้ออุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอำนวยความสะดวก (เช่น โทรศัพท์มือถือ / คอมพิวเตอร์ ฯลฯ)					
- ท่านมีค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหาร / การบริโภค					

พฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อหนี้สิน	ระดับค่าใช้จ่าย / การปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
- ท่านมีค่าใช้จ่ายในการซื้อเสื้อผ้า / เครื่องแต่งกาย					
- ท่านมีค่าใช้จ่ายเพื่อสุขภาพ และ การรักษาโรค					
- ท่านมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง					
- ท่านมีค่าใช้จ่ายจากการศึกษา อาทิ การกู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เป็นต้น					
- ท่านมีค่าใช้จ่ายค่าดอกเบี้ยจาก เงินกู้เงินนอกระบบ					
- ท่านมีค่าใช้จ่ายจากการรับภาระหนี้ แบบกะทันหัน (ป่วยโรคร้าย / อุบัติเหตุ / รับผิดชอบแทนครอบครัว ฯลฯ)					

3.2 ปัจจุบันท่านมีเงินสำรองสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่ทำให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้โดยไม่มีรายได้ นานที่สุดกี่เดือน

- ไม่มี 1 เดือน 2-3 เดือน
 4-5 เดือน มากกว่า 6 เดือนขึ้นไป

3.3 ท่านมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินเพื่ออนาคต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ออมเงินฝากธนาคาร ซื้อสลากออมสิน / สลาก ธกส.
 ออมเงินในสหกรณ์ออมทรัพย์ ซื้อประกันชีวิต
 ซื้อพันธบัตรรัฐบาล / หุ้นกู้ ซื้ออนุพันธ์ (Futures/ Options)

- ลงทุนหุ้น ลงทุนทองคำ
- ลงทุนใน Bitcoin หรือลงทุนออนไลน์
- ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อส่งเสริมการออม (SSF)
- สะสมเงินในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident Fund)
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการก่อกั้นสิน

4.1 ประเภทหนี้สินของท่าน

- ไม่มีภาระหนี้สิน
- มีหนี้สินนอกระบบ
- มีหนี้สินในระบบ

4.2 ประเภทของแหล่งเงินกู้ที่ก่อกั้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ธนาคารพาณิชย์ / สถาบันการเงิน (นอกเหนือจากสวัสดิการของท่าน)
- กองทุน/ สวัสดิการของหน่วยงานที่ท่านทำงานอยู่ปัจจุบัน
- หนี้นอกระบบ

4.3 ลักษณะพฤติกรรมในการชำระหนี้คืนต่อเดือนของท่าน

- ไม่ชำระหนี้เลย ชำระเป็นบางครั้ง ชำระขั้นต่ำ (ทุกเดือน)
- ชำระเต็มจำนวน (ทุกเดือน) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4.4 ระยะเวลาที่เป็นหนี้ของท่าน

- น้อยกว่า 1 ปี มากกว่า 1 ปี – 2 ปี
- มากกว่า 2 ปี – 5 ปี มากกว่า 5 ปี – 10 ปี
- มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

ส่วนที่ 5 พฤติกรรมในการบริหารจัดการเงินและจัดการหนี้สินของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จดบัญชีรับ-จ่าย
- ปรับลดพฤติกรรมค่าใช้จ่าย
- นำทรัพย์สินมาชำระหนี้
- หารายได้เสริมจากช่องทางอื่นๆ
- หาแหล่งเงินกู้ที่ปลอดดอกเบี้ย (เช่น กู้บิดา-มารดา/ ญาติ / เพื่อน เป็นต้น)
- หาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อกำจัดภาระหนี้

- ปรับโครงสร้างหนี้ (เจรจาปรับลดจำนวนเงินผ่อนชำระ)
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

บรรณานุกรม

- สรา ชื่นโชคสันต์, ภาวนิศร์ ชั่ววัลลี, วิริยะ ดำรงค์ศิริ, และ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2562). หนี้ครัวเรือนไทย: ข้อเท็จจริงที่ได้จาก BOT-Nielson Household Financial Survey. *FOCUSED AND QUICK (FAQ)*, (143), 1-15. สืบค้นจาก https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/ArticleAndResearch/FAQ/FAQ_143.pdf
- Bottomlineis. (2562). สสำรวจกระเป๋าเด็กจบใหม่ ใช้อย่างไรให้อยู่รอด! . สืบค้นจาก https://bottomlineis.co/Bottomline_Explicit_MoneySaviors_FirstJobber
- Econ Digest ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2564). หนี้ครัวเรือนปี 2564 ยังมีแนวโน้มสูงต่อเนื่องในกรอบ 89-91% ต่อ GDP. สืบค้นจาก <https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/Debt-FB-05-04-2021.aspx>
- Hal E. Hershfield. (2019). *Temporal Reframing and Participation in a Savings Program: A Field Experiment*.
- Independent News Network. (2565). การวางแผนการใช้จ่ายเงินของพนักงานออฟฟิศรุ่นใหม่ (พนักงานออฟฟิศรุ่นใหม่ใช้เงินอย่างไรให้คุ้มและฉลาด) https://www.innnews.co.th/finance/news_298737/
- Marketeer Team. (2562). ชีวิตหนี้แต่ละ Gen ของเมืองไทย สืบค้นจาก <https://marketeeronline.co/archives/103136>
- Money Hub. (2558). 8 สาเหตุที่คนเราต้อง เป็นหนี้. สืบค้นจาก <https://moneyhub.in.th/article/8>
- Nowadays girl. (2563). พฤติกรรมการใช้จ่ายและการออมของคนรุ่นใหม่ สืบค้นจาก <https://intrend.trueid.net/article/>
- Teresa Ghilarducci and Tony James Paperback. (2020). *Rescuing Retirement A Plan to Guarantee Retirement Security for All Americans Teresa Ghilarducci*.
- เบญจรงค์ อินทรวีรัตน์, และ ศิวะนันท์ ศิวพิทักษ์. (2557). การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคกลุ่ม Gen Y ที่ซื้อสินค้าผ่านระบบออนไลน์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. (โครงการวิจัย สาขาการตลาด).
- เพ็ญพิมล ทัศนธนนท์. (2556). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมภาคครัวเรือนไทย. (รายงานการศึกษาอิสระปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เศรษฐสุพุมิ สุทธิวาหนฤพุมิ. (2563). Meet the Press : 5 โจทย์ใหญ่ของ ธปท. กับ การแก้ปัญหาเศรษฐกิจ. สืบค้นจาก

https://www.bot.or.th/Thai/AboutBOT/Activities/Pages/MTP_20102020.aspx

กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย. องค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. สืบค้นจาก

<https://www.dol.go.th/ethics/Pages/>

ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ (เครดิตบูโร). (2563). ‘คนรุ่นใหม่’ ก่อหนี้พุ่งแรง ‘เจนแซด’ หนักขึ้นอวด-ฟิวไลน์ จับตาดูหนี้เสีย ‘เจนวาย’ ทะลุแสนล้าน.

คณะศึกษาศาสตร์ผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 29 สถาบันวิทยาการตลาดทุน. (2562). การออม เพื่อประชากรวัยเริ่มทำงาน สืบค้นจาก

<https://www.cma.in.th/cma/academicPaper/download/2>

คะนำใบเขียว. (2564). คน Gen Y ออมเงินรูปแบบไหนได้บ้างให้มีเงินออม ? . สืบค้นจาก

<https://rabbitcare.com/blog/life-insurance-category/saving-investment/how-to-saving-for-gen-y>

ณัฐพงศ์ มานารัตน์, และ กาญจนา ไชคถาวร. (2564). การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้บัตรเครดิตที่ค้างชำระและวิธีการจัดการหนี้ค้างชำระของบัตรเครดิตของผู้บริโภควัยทำงานในอำเภอเมืองเชียงใหม่. (ปริญญานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ดอน นาคกรทรรพ. (2565). 2565 ปีแห่งการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือน แต่งานนี้ไม่หมู! สืบค้นจาก

https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_1Feb2022.aspx

ดารา ทีปะปาล. (2554). ตัวแบบพฤติกรรมผู้บริโภค. สืบค้นจาก

<http://free4marketingad.blogspot.com/2011/10>

ธนัชพร สุทธิคັນสนีย์. ทฤษฎีมาสโลว์ ลำดับชั้นความต้องการ Maslow's hierarchy of needs ถูกคำต้องการอะไร. สืบค้นจาก <https://thewisdom.co/content/maslows-hierarchy-of-needs/>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. แผนยุทธศาสตร์ของธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2563-2565.

ธนาคารออมสิน. (2562). ข่าวประชาสัมพันธ์ ธนาคารออมสิน ที่ 91/2562 31 ตุลาคม 2562

ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน แสดงปาฐกถาพิเศษเรื่อง “การออมเพื่ออนาคต”.

ธีรพัฒน์ มีอำพล. (2557). ความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการออมที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต).

- นันทพร ปิ่นวิเศษ. (2561). พฤติกรรมการใช้บริการบัตรเครดิตของคนไทยเจเนอเรชั่นวายใน กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพฯ. (สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). สืบค้นจาก <https://e-research.siam.edu/wp-content/uploads/2019/06/MBA-2018-IS-Credit-card-usage-behaviors-of-Thai-Generation-Y-in-Bangkok-compressed.pdf>
- ฝ่ายส่งเสริมความรู้ทางการเงิน: ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). ผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย (Financial Literacy) ปี 2563 และการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความรู้ทางการเงินของ ธปท. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/News2564/n7764t.pdf>
- พรภัทร อินทรวรพัฒน์, สิริรัตน์ เชษสุมน, และ ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล. (2557). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการก่อกำหนดหนี้ของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร
- พิจิตรา ก้องกิตติงาม, และ บุษรา โปวาทอง. (2561). กลุ่มเจนเนอเรชั่นวายกับการวางแผนทางการเงินเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย: กรณีศึกษา บัณฑิตจบใหม่จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สารศาสตร์, (2), 139-148. สืบค้นจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/sarasatr/article/download/123778/100799/>
- ภัทรภรณ์ แก้วจรรย์. (2558). ภาวะหนี้สินของพนักงานจ้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.
- รัมภาภรณ์ อุทัยพัฒนาศักดิ์. (2559). อ้างอิงจากนางสาวรัมภาภรณ์ อุทัยพัฒนาศักดิ์ (2559) ความสัมพันธ์ระหว่างการถือครองเงินสดกับมูลค่าของกิจการ: กรณีศึกษาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- วรางคณา บัวล้อม. (2558). พฤติกรรมที่มีผลต่อการก่อกำหนดหนี้ของพนักงานธนาคารพาณิชย์แห่งในจังหวัดเชียงใหม่ (เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). สืบค้นจาก <http://cmuir.cmu.ac.th/bitstream/6653943832/46068/3/full.pdf>
- ศรัญญา คีทสงคราม, และ อนงค์นุช เทียนทอง. (2563, กันยายน-ตุลาคม). อิทธิพลของความรู้และทัศนคติทางการเงินต่อการก่อกำหนดหนี้ส่วนบุคคลในวัยเริ่มทำงาน: หลักฐานการศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2(5), 84-85. สืบค้นจาก https://ms.udru.ac.th/msjournals/assets/journals_details/20201118163155.pdf

- ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2564). แยกหนี้ครัวเรือนตามอาชีพ
 ไร่-ไร้ง-ไร่ไร่ไร่.
- ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ธนาคารทหารไทย. (2562). TMB Analytics เผยบทวิเคราะห์พฤติกรรม
 การเงิน GEN Y.
- ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจ และเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารออมสิน. (2558). รายงานผลการศึกษา
 ภาวะหนี้สินของครัวเรือนผู้มีรายได้ร้อยละของประเทศไทย.
- ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2563). กรุงเทพโพลล์: สรุปภาวะความเสี่ยงที่คนไทยต้องเผชิญใน
 รอบปี 2563. สืบค้นจาก <https://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll>
- สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). หนี้ครัวเรือนไทยยังเพิ่มจากพิษโควิด-19.
 สมคิด ยาเคน, กนกพิชญ์ แปงใจ, กนกวรรณ อินต๊ะ, ธัญกร สีสองสม, พันธ์กร ศิริแก้ว, และ วนิดา
 ไนจักร. (2564, มกราคม-มิถุนายน). ปัจจัยที่มีผลต่อการก่อหนี้ของประชากรกลุ่มคนจน
 เร็วในเขตเทศบาลตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา. วารสาร
 เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 13(1).
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). พฤติกรรมสุขภาพออกแบบได้ ไม่ต้อง
 บังคับด้วย Nudge Theory <http://www.thaihealthcenter.org>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-
 2580)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
 สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). สภาพัฒน์เผยรายงานภาวะ
 สังคมไทยไตรมาส 2/62 หนี้ครัวเรือนพุ่งเป็นอันดับ 2 ของเอเชีย หนี้ค้างค้างสูงสุดในรอบ 4 ปี.
 สุขุม รัตน์เสรีเกียรติ. (2555). ทฤษฎีของการจูงใจ. สืบค้นจาก [http://motivation-
 srisupan.blogspot.com/2012/07/theories-of-motivation.html](http://motivation-srisupan.blogspot.com/2012/07/theories-of-motivation.html)
- สุชน ทิพย์ทิพากร, และ พิทักษ์ ศิริวงศ์. (2559, พฤษภาคม-สิงหาคม). ภาวะหนี้สินของพนักงานใน
 สถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) วารสารวิชาการ *Veridian E-
 Journal* สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 9(2), 1276-1292. สืบค้นจาก
<https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/67226/54845>
- ออมตังค์ ความรู้ทางการเงินออนไลน์. (2563). วิธีเช็คสภาพคล่องทางการเงินของตัวเอง. สืบค้นจาก
<https://oomtang.gsb.or.th/kms/>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	มาริสสา สกุลวัฒนา
วัน เดือน ปี เกิด	29 มีนาคม 2527
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2552 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะ มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ที่อยู่ปัจจุบัน	พ.ศ. 2545 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชนเมือง คณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร

